

Treball de fi de grau

Títol

Autor/a

Tutor/a

Grau

Data

Full Resum del TFG

Títol del Treball Fi de Grau:

Autor/a:

Tutor/a:

Any:

Titulació:

Paraules clau (mínim 3)

Català:

Castellà:

Anglès:

Resum del Treball Fi de Grau (extensió màxima 100 paraules)

Català:

Castellà:

Anglès

Resum

El present treball té per objecte d'estudi les emissores de ràdio municipals de Premià de Dalt i Premià de Mar (el Maresme) dins el conjunt de mitjans i eines de comunicació dels consistoris d'ambdues localitats.

El treball s'estructura en dos grans blocs: situació de les emissores i propostes de futur. El primer, doncs, realitza una extensa anàlisi de la situació en data 2014 de les emissores de ràdio a partir de la seva evolució des del començament de la crisi econòmica que afecta al conjunt del país i de manera especial el sector públic i el de la comunicació, que són característiques pròpies d'ambdós objectes de l'estudi. En aquest bloc, l'anàlisi es realitza en epígrafs temàtics: recursos humans i tècnics, finançament, programació, cohesió social, marc legal i noves tecnologies.

El segon bloc radica en el plantejament de propostes per a un i altre mitjà a partir dels punts forts i febles detectats en cadascun d'ells i, també, en la presentació d'un projecte per a ambdós de forma conjunta, explorant la possibilitat d'integrar les dues emissores de ràdio i els mitjans de comunicació municipals de Premià de Dalt i Premià de Mar en un nou projecte comunicatiu de titularitat pública, d'àmbit supramunicipal i basat en l'assoliment d'un model multimèdia i multiplataforma plenament adaptat a les noves eines i vies de consum d'informació i entreteniment.

Tot plegat, analitzat i plantejat a partir de la participació en l'estudi del conjunt de treballadors de les emissores de ràdio municipals, els responsables polítics i portaveus de tots els partits amb representació així com una mostra de l'important voluntariat d'ambdós mitjans i la consulta d'experiències d'altres mitjans locals públics del país a partir d'entrevistes.

Índex

Introducció	6
Objecte d'estudi	8
Objectius	17
Marc teòric i metodologia	19
Estructura del treball	27
 Bloc I. Anàlisi de les emissores de ràdio municipals de Premià de Dalt i Premià de Mar	 30
Recursos humans	31
Formació	38
Recursos tècnics	41
Finançament	44
Funcionament intern: gestió i continguts	52
Programació	59
Cohesió social	74
Adaptació al marc legal	79
Internet i noves tecnologies	86
 Bloc II. Propostes i projectes per a les emissores de ràdio municipals de Premià de Dalt i Premià de Mar	 94
Propostes per a les emissores municipals de Premià de Dalt i Premià de Mar	95
Propostes en el camp de recursos humans	96
Formació	100
Propostes en matèria de recursos tècnics	101
Propostes en matèria de finançament	103
Propostes per al funcionament intern	107
Propostes en el camp de la programació	109

Propostes per a l'adaptació al marc legal	113
Propostes en el camp d'Internet i noves tecnologies	116
Propostes per a la 'projecció pública'	119
Punts d'Informació Local (PIL)	119
Eines de difusió	122
Actes en exteriors	122
Convenis, pràctiques d'ensenyament i promoció del voluntariat més jove	124
 Projecte d'integració dels mitjans municipals de Premià de Dalt i Premià de Mar	126
Preàmbul	126
'Integració' d'emissores municipals a Catalunya	127
Forma legal	129
Recursos humans	131
Recursos tècnics	133
Finançament	134
Continguts	138
Graella de programació	140
Internet i noves tecnologies: projecte multimèdia	142
Apunt final	144
 Bibliografia	145
Fonts personals	148
 Annexos	152
 Agraïments	163

Introducció

Catalunya ha estat històricament un territori molt ric en matèria de comunicació local, tant pel que fa al nombre de mitjans i projectes com a la producció científica lligada a aquest terme^{1 2}. Els diferents suports per a la comunicació i presentació d'informació han tingut al nostre país una especial difusió en la parcel·la local: des del naixement de la premsa a Catalunya en els segles XVII i XVIII, que es féu inicialment amb publicacions de difusió local per les evidents limitacions logístiques³ (però que en data de l'any 2014 segueix la mateixa configuració amb la premsa comarcal, líder en gairebé la totalitat de territoris del país⁴), fins a l'aparició de les ràdios⁵ i les televisions⁶, que des del moment del seu desenvolupament a Catalunya, a partir de la restauració democràtica amb la mort de Franco, han estat especialment lligades a territoris reduïts – eminentment de municipis o comarques – i, per tant, d'escala clarament inferior a la nacional.

Cadascun dels mitjans ha tingut una clara segmentació sobre la seva titularitat. Així, a Catalunya les publicacions periòdiques de premsa s'han desenvolupat majorment dins la iniciativa privada⁷. En canvi, el mapa del mercat radiofònic local s'ha orientat clarament cap a la titularitat pública. Un mapa que ben entrada la segona dècada del segle XXI ens

¹ Guimerà, Josep Àngel (2003). La descripció de l'objecte d'estudi a la recerca sobre comunicació local a Catalunya (1978-2002): aportacions i limitacions. *Treballs de Comunicació*, 18, 107-116

² Sobre aquest segon aspecte, cal esmentar que el gruix de producció científica en matèria de comunicació s'ha desenvolupat especialment en les darreres dècades.

Font: Berrio, Jordi (1998). La recerca sobre comunicació social a Catalunya: assaig de realització d'un panorama comprensiu. *Anàlisi: Quaderns de comunicació i cultura (UAB)*, 22, 47-59.

³ Guillaumet, Jaume (2000). La formació de la periodicitat durant els segles XVII i XVIII, a través de la premsa de Barcelona. *Treballs de comunicació*, 13-14, 126-128

⁴ Generalitat de Catalunya (2012). *El model de comunicació de proximitat a Catalunya*. Informació elaborada per la Generalitat de Catalunya disponible en línia a: http://ves.cat/j_UZ. Consultat el 25 d'abril de 2014.

⁵ Bonet, Montse (2004). Qui tem la ràdio local? *Quaderns del CAC*, 18, 37-38.

⁶ de Moragas, Miquel; i Prado, Emili (2002). *Les televisions locals a Catalunya. De les experiències comunitàries a les estratègies de proximitat*. Barcelona: Quaderns del CAC.

⁷ Dins d'aquest apartat és important de mencionar el caràcter públic que tenen algunes publicacions en l'escala més reduïda, l'eminència local. Parlem dels butlletins d'informació municipal (BIM), en molts casos publicacions que permeten conèixer i documentar els fets succeïts als municipis, especialment aquells que per la seva demografia tenen poca incidència als mitjans d'abast més general (territorials amb la premsa comarcal com a referent, o nacionals a escala major).

permet observar més de 250 casos d'emissores d'àmbit local a Catalunya⁸ que cobreixen prop del 80% de la població del Principat⁹.

I, entre els territoris amb major implantació del mitjà radiofònic local, la comarca del Maresme. Diverses dades ho corroboren. D'entrada, es tracta de la comarca amb el major nombre d'Ajuntaments amb concessió d'una freqüència en FM, amb un total de 23¹⁰ ¹¹. Amb aquesta elevada concentració d'emissores locals, és la tercera comarca en nombre de freqüències de ràdio, sols per darrere del Barcelonès i el Segrià¹². En xifres d'audiència, és la comarca de la demarcació de Barcelona amb una major penetració de la ràdio local¹³, cada dia l'escolten més de 15.000 persones. Finalment, allotja al seu territori diverses de les ràdios municipals pioneres, entre les quals la degana a Catalunya, Ràdio Arenys¹⁴, que començà a emetre el 8 de setembre del 1979.

Malgrat disposar d'un, aparentment, escenari més procliu a la creació i manteniment dels serveis de ràdio municipal, la gairebé dècada de crisi iniciada els anys 2007 i 2008 –i que en el moment actual, 2014, encara es manté– ha debilitat uns mitjans de comunicació amb, ja de per si, uns pressupostos força austers i limitats¹⁵. Un fet

⁸ La majoria de les emissores locals (235) són de titularitat municipal. Afegint les emissores locals d'àmbit privat, la dada supera amb escreix les 250.

Font: Institut de la Comunicació InCom-UAB (2013). *Informe de la comunicació a Catalunya, 2011-2012*, 37-56.

⁹ Federació de Ràdios Locals de Catalunya (2008). *Llibre blanc de la ràdio local pública*. Barcelona: Federació de Ràdios Locals de Catalunya. 25.

¹⁰ Federació de Ràdios Locals de Catalunya (2008). *Llibre blanc de la ràdio local pública*. Barcelona: Federació de Ràdios Locals de Catalunya. 133-140.

¹¹ Cal esmentar que el Maresme no és pas la comarca amb major nombre de municipis de Catalunya, fet que podria fer entendre que també fos la que disposés de major nombre de llicències en FM municipal. Amb dades de l'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) del 2013, el Maresme és la desena comarca de Catalunya en nombre de municipis amb un total de 30. Se situa per darrere de l'Alt Empordà (68), Osona (51), el Vallès Oriental (43), el Segrià (38), el Baix Empordà (36), el Bages (35), l'Anoia (33), el Berguedà (31) i el Baix Llobregat (també amb 30 municipis però amb més del doble de població).

¹² Observatori de la Ràdio a Catalunya (2010). *Informe sobre la ràdio a Catalunya*. Bellaterra: Servei de Publicacions, Universitat Autònoma de Barcelona. 11-12.

¹³ Amb una audiència a les emissores locals que supera el 3% del total d'habitants, el Maresme sols se situa per sota d'un grup de comarques amb una demografia molt baixa i allunyades dels territoris més habitats (la Noguera, la Val d'Aran, l'Alta Ribagorça, el Pla d'Urgell, la Selva, l'Urgell i el Montsià amb audiències entre el 4 i el 5%; i el cas excepcional de la Ribera d'Ebre amb una audiència de ràdios locals que arriba al 13% del total.

Font: Federació de Ràdios Locals de Catalunya (2008). *Llibre blanc de la ràdio local pública*. Barcelona: Federació de Ràdios Locals de Catalunya. 25.

¹⁴ Ràdio Arenys. (2014). Consultat el 5 d'abril de 2014 a Viquipèdia: http://ca.wikipedia.org/wiki/R%C3%A0dio_Arenys.

¹⁵ La majoria d'Ajuntaments han invertit històricament menys del necessari per a poder mantenir un mitjà de comunicació amb el rendiment desitjat. Per esmenar aquesta anomalia, les entitats que aglutinen les ràdios municipals han realitzat accions com l'elaboració i publicació del *Llibre blanc de la ràdio pública* (el 2008) on es marcaven uns barems pressupostaris atenent a les dimensions dels municipis.

conseqüència del dèficit crònic que asseguren patir les corporacions locals¹⁶, que malgrat allotjar bona part dels serveis essencials a la ciutadania, sols disposen d'un 12% del pressupost (despesa) total de l'administració pública a Espanya¹⁷ i de la crisi ara esmentada, amb especial incidència a l'administració pública¹⁸.

A tot aquest escenari polític i econòmic s'hi sumen trets característics de les emissores municipals que també poden contribuir a aguditzar les complicacions lògiques de la crisi econòmica i l'infrafinançament dels consistoris. Fem referència a la pròpia àrea d'emissió i d'influència d'aquests mitjans, eminentment municipal, i que pot reduir les opcions d'obtenció d'ingressos per vies com la publicitària¹⁹: empreses de grans dimensions solen optar per anunciar-se en mitjans de difusió nacional o estatal i en un context de crisi com l'actual molts dels anunciants locals no disposen de pressupost per a anunciar-se a l'emissora de ràdio del seu municipi.

El context que acabem de presentar és el que emmarca els mitjans de comunicació que analitzarem en aquest estudi.

Objecte d'estudi

El present treball té per objecte l'anàlisi de la situació de les emissores municipals de les localitats de Premià de Dalt (Premià de Dalt Ràdio) i Premià de Mar (Ràdio Premià de Mar) en data de l'any 2014 incloent en el marc temporal considerat el període d'incidència de la crisi –a partir dels anys 2007 i 2008– i amb voluntat de plantejar propostes i projectes parcials o integrals per als mitjans esmentats en la línia de l'optimització i millora del servei del moment i considerant la situació de restriccions

¹⁶ Rabadán, Vicenç (2014). Conversa amb el professor de Periodisme i cap de llista de la formació Alternativa Ciutadana de Rubí. Bellaterra, 15 de gener del 2014.

¹⁷ Buch, Miquel (2013). Conversa amb el president de l'Associació Catalana de Municipis (ACM). Premià de Mar, 3 de febrer del 2013.

¹⁸ Al sector terciari, i ja des de l'inici de la crisi l'any 2007, el sector de l'Administració pública va ser dels pocs que va perdre més d'un 5% del seu nombre de treballadors. El rànquing de davallada el liderava el subsector de les activitats immobiliàries i el sector públic es situava tan sols per sota d'aquest juntament amb el de correus i telecomunicacions.

Font: Álvarez Cardenosa, Montserrat (2009). L'impacte sectorial de la crisi a les comarques barcelonines. *Informe territorial de la província de Barcelona 2009*, 216. Barcelona: Cambra de Comerç de Barcelona. Disponible a: http://www.cambrabcn.org/c/document_library/get_file?uuid=ca34dc0b-e1fb-4eda-8bc7-380c7e358ad0&groupId=1533402. Consultat el 21 de març de 2014.

¹⁹ Gallardo, Maria Antònia (2014). Entrevista personal amb la responsable del Departament de Publicitat de Ràdio Premià de Mar per a conèixer-ne el funcionament i la situació a 2014. Premià de Mar, 16 d'abril del 2014.

econòmiques dels exercicis econòmics més propers a la realització dels present estudi però esbossant també un termini més allunyat en el temps en què es doni una certa millora del context general. L'estudi d'ambdues emissores municipals es fa, però, sense exclusió del conjunt de mitjans de titularitat municipal d'aquests municipis²⁰.

Marc geogràfic de l'objecte d'estudi

L'entorn on ens situem és a la comarca del Baix Maresme, a la vall de Sant Mateu i la posterior plana que acaba desembocant a la mar Mediterrània. En aquest punt hi trobem situats els municipis de Premià de Dalt i Premià de Mar. El primer, enclavat en la vall i contraforts de Sant Mateu i el segon en plena plana a tocar de mar.

Amb el seu centre situat a 142 metres d'altitud sobre el nivell del mar trobem **Premià de Dalt**, municipi de 10.319 habitants i amb una extensió de 6,6 quilòmetres quadrats²¹. Entrat el segle XXI Premià de Dalt es pot considerar una vila força disseminada pel fet de comptar amb 3 nuclis de població diferents: l'antiga vila, actualment conegut com el centre, que se situa en la zona més tancada de la vall que formen el turó de Sant Mateu i els contraforts de la serralada de Marina i dos nuclis clarament posteriors en aparició i que van néixer fruit del creixement demogràfic dels anys 60 i 70 a partir de la immigració eminentment andalusa, del sud d'Espanya. El primer d'aquests dos nuclis de més nova creació rep el nom del Remei-Castell. El segon, situat per sota de l'autopista C-32, comprèn els barris de la Floresta i Santa Anna Tió. Aquest és el situat més a prop del mar, a poc menys d'un quilòmetre, i es troba dividit, en realitat, entre els termes de Premià de Dalt i de Premià de Mar, que ocupa la franja d'un quilòmetre més propera a les aigües de la Mediterrània.

A nivell polític, el municipi és un feu de la federació nacionalista Convergència i Unió (CiU), que ha governat gairebé ininterrompudament²² des de la restauració democràtica

²⁰ Això són, en data 2014, les emissores de ràdio municipals, les revistes o butlletins d'informació municipal i els portals web dels consistoris de Premià de Dalt i Premià de Mar.

²¹ Institut d'Estadística de Catalunya (2014). Pàgina del municipi de Premià de Dalt. Dades del 2013. Disponible en línia a: <http://www.idescat.cat/emex/?id=082303>. Consultat el 12 de febrer del 2014.

²² Entre 2004 i 2006 governaren la resta de forces polítiques amb presència al Ple a partir d'una moció de censura el setembre del 2004. Durant aquesta etapa l'alcaldia l'ostentà ERC amb Sebastià Pujol com a batlle.

Font: Pujol, Sebastià (2014). Entrevista personal amb l'exalcalde de Premià de Dalt per Esquerra Republicana de Catalunya. Premià de Dalt, 29 de març del 2014.

el 1979. En el mandat 2011-2015 segueix governant CiU (amb 8 regidors del total de 17) amb el suport dins l'equip de govern del Partit Popular (2) i amb el suport de Solidaritat Catalana (1) en algunes votacions de pes com els pressupostos. L'oposició està formada pel Partit dels Socialistes de Catalunya (5), Esquerra Republicana de Catalunya (1) i la mateixa Solidaritat.

L'altre municipi del marc és **Premià de Mar**, ciutat amb una població de 28.136 habitants²³. Originàriament barri marítim de Premià de Dalt, se segregà del seu nucli l'any 1836 sota el nom de Premià de Mar i amb sant Cristòfol com a patró. A partir del segle XX rebé persones de les diverses onades migratòries d'arreu d'Espanya cap a Catalunya fins a urbanitzar la totalitat del seu allargassat terme municipal de 2 quilòmetres quadrats²⁴.

Amb una població que oscil·la una mica per sota dels 30.000 habitants esdevé la segona ciutat de la comarca del Maresme després de la capital, Mataró, i actua com a pol d'atracció de tota la seva zona més propera, essent el referent del Baix Maresme.

A nivell polític, el municipi ha estat històricament batallat amb duresa per dues formacions, la federació nacionalista Convergència i Unió (CiU) i el Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC)²⁵. Els socialistes ostentaren l'alcaldia de la ciutat durant tres mandats (1983-1987 i des del 1995 i fins al 2003). Per la seva part, CiU aconseguí l'alcaldia entre 1991 i 1995 i la recuperà el 2003 fins al mandat actual, 2011-2015. En data 2014, durant l'elaboració d'aquest informe, el municipi està governat precisament per CiU (10 regidors) i PSC (4 regidors) en govern de coalició i amb Miquel Buch com a alcalde.

²³ Institut d'Estadística de Catalunya (2014). Pàgina del municipi de Premià de Mar. Dades del 2013. Disponible en línia a: <http://www.idescat.cat/emex/?id=081727>. Consultat el 12 de febrer del 2014.

²⁴ Margenat, Joaquim (2013). *Documents per a la història de Premià de Mar*. Disponible en línia a: <http://historiadepremia.com/>. Consultat el 26 de febrer del 2014.

²⁵ En dos mandats la ciutat va ser governada per altres dues forces però amb un mateix alcalde, Josep Torrents. Aquest ostentà l'alcaldia durant el primer període després de la restauració democràtica (1979-1983) amb ERC i durant el mandat 1987-1991 amb una agrupació independent. Torrents féu un tercer mandat com a alcalde liderant la llista de CiU (1991-1995).

Font: Generalitat de Catalunya (2014). Municat: Municipis i comarques de Catalunya. Pàgina del municipi de Premià de Mar. Històric d'alcaldes de Premià de Mar. Disponible en línia a: <http://www.municat.gencat.cat/index.php?page=consulta&mostraEns=0817270005&accio=alcaldes>. Consultat el 10 de febrer del 2014.

Marc general de la “ràdio municipal”

Hem citat que el present treball aborda la situació de dues emissores de ràdio “municipals” a l’entorn del Baix Maresme, Premià de Dalt Ràdio i Ràdio Premià de Mar. Abans de començar, però, convé aclarir i fer diverses consideracions sobre aquest terme de “municipalitat”.

Consideracions històriques i acadèmiques

D’entrada, el terme de “ràdio municipal” ha estat tractat en molts articles i projectes de recerca. Alguns d’ells, des del mateix naixement de les emissores, van descriure les característiques pròpies dels mitjans que naixien a cavall de les dècades dels setanta i els vuitanta del segle XX a Catalunya.

Com explica el periodista i exdirector de Ràdio Arenys durant els anys vuitanta, Antoni Esteve, “es fa difícil de definir que són les ràdios municipals. Totes elles són diferents, i aquí precisament està la seva gràcia. A cada lloc han intentat adaptar-se plenament a la pròpia realitat²⁶”. Si bé la definició pròpiament dita era i és complexa, els objectius i característiques ho aclareixen més:

“Com a objectiu d’aquestes ràdios es planteja el fet de promoure la comunicació a tots els nivells, fer conèixer la informació, contribuir a l’esplai comunitari, estimular la vida sociocultural i ser una eina d’expressió creativa. Una ràdio entesa com un servei públic, com ara una escola o una biblioteca. Un equipament comunitari a l’abast de tothom. Sense interessos privats, ni ànim de lucre, invertint tots els possibles beneficis en la millora de la mateixa emissora o en les seves activitats culturals. Inserida en la realitat en la qual neix; i per tant, catalana i catalanitzadora. Un vehicle de dinamització cultural dels municipis. Buscant fórmules alternatives per fer una ràdio nova, però sense renunciar a tot el que de positiu ha comportat la història de la ràdio²⁷”.

²⁶ Esteve, Antoni (1982). Emissores municipals. La ràdio que es pot tocar. *Anàlisi: Quaderns de comunicació i cultura (UAB)*, 5, 123.

²⁷ Esteve, Antoni (1982). Emissores municipals. La ràdio que es pot tocar. *Anàlisi: Quaderns de comunicació i cultura (UAB)*, 5, 123.

Un altre tret que també es fa palès és el fet que la definició d’“emissora municipal” no s’ha de confondre mai, ni en el significat ni a l’hora de la gestió, amb “emissora de l’Ajuntament”. El qualificatiu de “municipal” vindria del fet que es tracta d’emissores que pretenen ser de tota una comunitat. Que no neixen d’un grup d’amics o de persones amb afinitats polítiques o econòmiques; sinó que pretenen que d’entrada ningú no se’n senti al marge. Una ràdio lligada als ajuntaments, com a organismes plenament representatius dels ciutadans que són, però no pas com un vehicle de propaganda d’aquests. Amb plena autonomia i independència per als equips i els professionals que la fan.

Escriu Esteve: “Es vincula als ajuntaments perquè des de l’abril del 1979 aquests són l’organisme més representatiu dels ciutadans de cada localitat, i perquè en una societat democràtica s’ha de perdre la por i les prevencions envers les pròpies institucions. Els ajuntaments, com a part de l’Estat, tenen dret a crear mitjans de comunicació, però aquests no han d’estar al servei d’interessos exclusivistes del consistori, sinó que han d’estar a disposició de la col·lectivitat, com qualsevol altre servei municipal. Amb plena autonomia per als equips que la fan i no pas com un vehicle de propaganda²⁸”.

Consideracions legals

Uns agents, les ràdios municipals, que durant més de 10 anys no van tenir una legalitat que les emmarqués i controlés. La primera llei que hi va fer referència explícita fou la “Ley 11/1991, de 8 de abril, de Organización y control de las emisoras municipales de radiodifusión sonora”, aprovada pel Govern espanyol en aquell moment en mans del PSOE²⁹. Amb aquesta es feia un pas endavant en la línia de reconèixer la legalitat de les emissores de titularitat i cobertura municipals majorment en mans o amb el suport dels ajuntaments, però no s’avançava gaire en les eines per a vehicular el bon funcionament i els objectius de les emissores municipals.

²⁸ Esteve, Antoni (1982). Emissores municipals. La ràdio que es pot tocar. *Anàlisi: Quaderns de comunicació i cultura (UAB)*, 5, 124.

²⁹ Ley 11/1991, de 8 de abril, de Organización y control de las emisoras municipales de radiodifusión sonora, BOE 85 § (1991).

L'avenç destacat es produeix el 2005 amb la “Llei 22/2005 de Comunicació Audiovisual³⁰” aprovada pel Parlament de Catalunya i que recull en l'apartat de “servei públic audiovisual d'àmbit local” les directrius per a les televisions i ràdios municipals. Com marquen els articles 32 i 33 de la citada llei, aquestes emissores es caracteritzen per una gestió directa per part de l'administració local a partir de consells d'administració i altres òrgans de representació on s'hi inclouen les formacions polítiques del municipi –o municipis– en qüestió i representants de les entitats i la ciutadania:

32.2. La prestació del servei públic de comunicació audiovisual d'àmbit local ha d'ésser duta a terme en forma de gestió directa per part dels municipis, les modalitats associatives d'ens locals establertes per la llei i els consorcis integrats per ens locals.

A més, la Llei especifica els mecanismes d'organització i l'elaboració de diversos documents i directrius que permetin a les emissores treballar amb autonomia i amb uns objectius concrets. Els documents en qüestió on es plasma tot plegat són el reglament d'organització i funcionament intern i el contracte programa, de durada pluriennal:

33.3. L'autonomia de la gestió directa i quotidiana del servei respecte dels òrgans de govern corresponents i la decisió dels ens locals, les associacions i els consorcis responsables del servei s'ha de garantir per mitjà de la subscripció del contracte programa corresponent, el qual ha de proveir els fons necessaris per a la prestació adequada del servei, tot definint a la vegada els objectius específics de servei públic que han d'ésser assumits per l'ens o l'organisme gestor.

33.4. En la gestió del servei públic de comunicació audiovisual d'àmbit local cal garantir, d'acord amb el contracte programa, la participació dels grups socials i polítics més representatius dins el territori corresponent, i també de les entitats sense ànim de lucre del mateix territori, per mitjà de la seva integració en un consell de naturalesa consultiva i assessora.

³⁰ Llei 22/2005, del 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya. DOGC 4543 § (2006). Disponible en línia a: http://www.cac.cat/pfw_files/cma/normativa_sa/text_consolidat_llei_22-2005.pdf. Consultat el 2 d'abril del 2014.

Referent a les característiques i funcions pròpies de les emissores, la Llei les descriu de la següent manera en l'apartat de 'Definició, abast i forma de gestió del servei públic de comunicació audiovisual d'àmbit local':

32.1. El servei públic de comunicació audiovisual d'àmbit local consisteix en l'oferta (...) d'un conjunt de continguts audiovisuals i, si escau, d'acord amb el contracte programa, de serveis addicionals de transmissió de dades orientats a la satisfacció de les necessitats democràtiques, socials, educatives i culturals dels ciutadans que integren una comunitat local, en qualitat de membres d'aquesta comunitat. D'una manera particular, cal garantir que aquest servei transmeti una informació veraç, objectiva i equilibrada, i les diverses expressions socials i culturals, i que tingui una oferta d'entreteniment de qualitat.

El terme de "ràdio municipal" o "servei públic audiovisual de caràcter local" (com el descriu la Llei 22/2005 de la comunicació audiovisual) en el qual emmarquem ambdues emissores protagonistes del present document, doncs, queda descrit pels següents trets definitoris a partir de les consideracions legals i acadèmiques exposades:

- 1) Emissora de titularitat i gestió pública. Correspon, doncs, en els casos presents als consistoris de Premià de Dalt i Premià de Mar encarregar-se de la seva gestió a partir del fet de ser titulars dels mitjans.
- 2) Emissora amb la fita clau de difondre i fer conèixer la informació del seu àmbit com a servei públic, sense privar a ningú del dret d'obtenir-la –i per tant per vies que siguin accessibles a tota la població– i amb total autonomia de l'administració local titular, que ha de vetllar perquè sigui un mitjà independent.
- 3) Emissora que en els seus objectius es marca oferir entreteniment de qualitat i ser vehicle de dinamització cultural del seu municipi o territori, creadora de comunitat i eina d'expressió creativa dels habitants del municipi al qual pertany.

Els detalls del “servei públic audiovisual d'àmbit local” es defineixen als articles 32, 33 i 34³¹ de la Llei 22/2005 de la comunicació audiovisual de Catalunya³².

L'objecte d'estudi, doncs, radica en el concepte d'emissores de ràdio de titularitat municipal dins un model comunicatiu que s'ha anat configurant a Catalunya aquests darrers anys. Una alternativa catalana descentralitzada que va sorgir amb la finalització del règim dictatorial franquista i que va partir de grups ciutadans de base, sense interessos de lucre econòmic, que van decidir endegar un projecte radiofònic d'abast local, de barri fins i tot, en alguns casos amb la col·laboració dels recentment reinstaurats ajuntaments i en d'altres, sense³³.

De fet, les històries de Premià de Dalt Ràdio i Ràdio Premià de Mar simbolitzen ambdós casos. El de la vila de Dalt, un projecte privat d'un grup de ciutadans que va decidir començar a emetre a mitjans de la dècada dels vuitanta des del barri del Remei una programació centrada en la participació ciutadana: els clàssics programes de peticions musicals per telèfon i seccions temàtiques de persones col·laboradores que hi aportaven allò que bonament sabien o del que n'eren aficionades. Una programació ‘amateur’, amb voluntat de ser un nexa d'unió dels habitants del barri i del poble i sense voluntat política per part del consistori de col·laborar en el projecte³⁴.

L'experiència de Premià de Mar, al costat oposat d'aquesta. Una emissora que s'inaugurà durant la Festa Major del municipi el juliol del 1985 amb la potenciació del projecte per part del consistori i d'un grup de ciutadans del municipi amb la voluntat de comptar amb un equip professional per a poder oferir una programació bàsica amb informatius i magazines diaris per garantir una informació completa del municipi als

³¹ L'article 34 de la *Llei 22/2005 de la comunicació audiovisual de Catalunya*, en relació al finançament del servei públic de comunicació audiovisual d'àmbit local, emplaça als principis, les regles i les limitacions que estableix l'article 31, que estipula els citats trets per al servei públic de comunicació audiovisual de la Generalitat, que correspon a la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals (CCMA), gestora del Grup d'Emissores de la Generalitat (Grup Catalunya Ràdio) i de Televisió de Catalunya.

³² Apunt d'estil: En el present document farem referència a les dues emissores de ràdio, Premià de Dalt Ràdio i Ràdio Premià de Mar, amb altres definicions de significat relativament proper a “ràdio municipal”, emprant també “ràdio local” i “ràdio de proximitat”. Malgrat que aquests dos termes podrien respondre també a mitjans de propietat o gestió privada, sols els emprarem per a referir-nos als dos mitjans que analitzarem, ambdós de titularitat, propietat i gestió públiques per part dels consistoris de Premià de Dalt i Premià de Mar.

³³ Esteve, Antoni (1982). Emissores municipals. La ràdio que es pot tocar. *Anàlisi: Quaderns de comunicació i cultura (UAB)*, 5, 122

³⁴ Pujol, Sebastià; Xarrié, Isabel (2014). Conversa sobre la història i funcionament de Premià de Dalt Ràdio. Premià de Dalt, 19 de març del 2014.

seus habitants³⁵. Sense oblidar, però, el foment del voluntariat com una eina de cohesió social per als premianencs que vulguin i que puguin disposar de la ràdio com una via per a comunicar, entretenir, formar i formar-se amb espais de música, de divulgació o d'entreteniment.

En un context de crisi econòmica com el que mencionàvem anteriorment s'han viscut retallades destacables en les categories pressupostàries i, de retruc de recursos humans, en els mitjans de comunicació tant públics com privats³⁶. I els casos de les emissores municipals de Premià de Dalt i Premià de Mar no han estat una excepció. Des de l'any 2009 el personal contractat de l'emissora de municipal de Premià de Dalt es va reduir a la meitat amb la jubilació d'una de les dues persones en plantilla i la decisió de no contractar ningú per a la seva substitució³⁷. A Premià de Mar, el període 2012-2014 ha estat marcat per 'turbulències' en matèria de recursos humans. En data de maig del 2014 hi ha 6 treballadors contractats a l'emissora, 2 menys que el 2012. Aquesta situació és fruit de la marxa del cap d'esports (juliol 2013) i de l'acomiadament d'un dels dos redactors d'informatius (maig 2013)³⁸. A banda, convé destacar que del total de 6 treballadors, 2 realitzen tasques per a l'emissora de manera parcial, combinant-ho amb d'altres funcions i que, des de l'inici de la realització del present estudi fins a la seva finalització (curs 2013-2014), hi ha hagut dos responsables en el càrrec de màxima responsabilitat del mitjà (coordinació) a més de períodes sense responsable.

La reducció del personal dedicat a la realització de les tasques dels mitjans ha suposat una davallada dels serveis oferts per cadascun dels mitjans, ja sigui en forma d'actes, serveis o de la mateixa programació de les emissores³⁹.

³⁵ Traïd, Xavier (2014). Conversa amb el cap d'informatius de Ràdio Premià de Mar, primer redactor de l'emissora l'any 1985. Premià de Mar, 11 de març del 2014.

³⁶ Tal com descriu el document 'Propostes d'actuació davant la crisi del sector de la comunicació', elaborat per la Mesa sectorial dels mitjans de comunicació de Catalunya (2013: 9), al Principat la crisi va ser especialment devastadora envers als mitjans. Només en el pas de dos trimestres de l'any 2012 es van perdre més d'un 13% dels llocs de treball del sector. Així, el tercer trimestre de 2012 hi havia 90.200 persones que treballaven directament o indirecta en el sector de la informació i les comunicacions, 12.300 menys que el primer trimestre del mateix 2012.

Font: Mesa sectorial dels mitjans de comunicació de Catalunya (2013). *Propostes d'actuació davant la crisi del sector de la comunicació*. 9. Barcelona: Mesa sectorial dels mitjans de comunicació de Catalunya.

³⁷ Xarrié, Isabel (2014). Entrevista personal amb la directora de Premià de Dalt Ràdio per a tractar la situació de l'emissora municipal. Premià de Dalt, 13 de març del 2014.

³⁸ Aguilar, Joaquim; Ariño, Gerard; Busquets, Lola; Gallardo, Maria Antònia; Solé, Carles; Traïd, Xavier (2014). Dades obtingudes a través d'entrevistes amb la plantilla de Ràdio Premià de Mar.

³⁹ Vegeu apartat 'Programació' del present estudi. 59-73.

Objectius

Donada aquesta situació, l'estudi aquí present es marca la consecució dels següents objectius:

- 1- Conèixer la situació actual de les emissores i la seva evolució en els darrers anys, especialment durant la crisi econòmica (2008-2014).*

El primer objectiu del treball és el coneixement de la situació d'ambdues emissores municipals en el període en què aquest estudi s'està duent a terme. No oblidem que la recerca parteix de la voluntat de conèixer les conseqüències de la crisi i d'altres factors en ambdós mitjans i la seva situació en data 2014.

- 2- Avaluar el seu funcionament i recursos a partir dels estudis i publicacions amb recomanacions existents.*

El coneixement de la situació del moment de l'elaboració de l'estudi ha d'anar acompanyat d'una avaluació i anàlisi d'aquest basat en les publicacions de recerca, les demandes del sector radiofònic local i de les pròpies valoracions que en poden fer aquells que treballen a les emissores (plantilla), que hi participen (associacions i entitats) o que les gestionen (màxims responsables tècnics i polítics).

- 3- Copsar l'opinió dels voluntaris participants a les emissores i els suggeriments que tindrien per tal de millorar-les.*

Un puntal del treball és també conèixer la valoració que en fan aquelles persones que dediquen part del seu temps diari o setmanal a les emissores de Premià de Mar i Premià de Dalt de forma altruista. El voluntariat és un dels punts forts de les emissores municipals catalanes i els casos d'anàlisi no en són una excepció.

- 4- Plantejar escenaris alternatius de treball per a cadascuna de les emissores a partir de l'anàlisi.*

El coneixement i anàlisi de la situació actual cerquen una posterior labor de projecció d'escenaris de futur i de propostes per tal de millorar aquells aspectes que s'hagin detectat que ostenten mancances o que simplement són inexistents. Es busca poder plantejar propostes a curt i a mig termini, per a cadascuna de les emissores i també propostes d'aplicació conjunta en els dos casos, de Premià de Dalt i de Mar.

5- Conèixer el funcionament de diverses emissores de ràdio de Catalunya referents en aspectes que es tracten al treball.

Per tot plegat també es pretén la consulta a d'altres mitjans de comunicació amb característiques similars als de l'estudi per tal d'obtenir idees i propostes que en d'altres escenaris ja s'han produït i han obtingut fruits. Una cerca, doncs, "a l'exterior" per a una futura aplicació de projectes amb una part de la base en casos ja desenvolupats i amb certes conclusions. Les consultes s'han emmarcat en els següents aspectes: conversió de les emissores de ràdio en mitjans multimèdia, funcionament dels serveis informatius, funcionament intern, recursos humans i experiències de col·laboració entre emissores municipals de Catalunya.

6- Oferir la recerca i les propostes elaborades a les institucions titulars dels mitjans.

Una de les fites marcades d'inici és que l'estudi tingui incidència en el marc analitzat un cop estigui finalitzat. L'objectiu és, doncs, fer d'aquest estudi una eina útil per als mitjans analitzats per tal d'obtenir-ne idees, detectar riscos i oportunitats o fins i tot plantejar fulls de ruta amb algunes de les propostes finals del document.

Aquest llistat d'objectius també es fa seu, com no podia ser d'altra manera atenent al context de restriccions pressupostàries, plantejar la major part de les propostes amb l'objectiu acurat d'obtenir una major optimització dels recursos existents en el període 2014 i alhora incrementar l'oferta i la qualitat del moment. Es posarà l'accent doncs en l'objectiu d'oferir "més i millor" amb menys recursos i cercant vies alternatives i innovadores que permetin flanquejar els elements negatius actuals i potenciar els positius. Que permetin, doncs, aprofundir en les oportunitats i fortaleces i mitigar o revertir les amenaces i debilitats que se solen estudiar empresarialment en anàlisis com

el que rep el nom de DAFO (o FODA) per les seves sigles representatives de Debilitats, Amenaces, Fortaleses i Oportunitats. No és pas menys cert, però, que en determinats aspectes es plantejaran determinats esforços –també d’índole financera– si s’observen dèficits excessius.

Marc teòric i metodologia

Tot el que es presenta en aquest estudi es basa en un procés d’investigació que ha emprat diverses vies d’anàlisi i treball pròpies d’un treball científic de caire social. Cal destacar i ressaltar que amb anterioritat a l’inici del treball de camp i la delimitació final de l’estudi s’ha partit d’una revisió bibliogràfica i documental de bona part de la recerca en comunicació local i mitjans radiofònics que s’ha elaborat en els darrers anys – especialment del període 2000-2013– a Catalunya. A partir d’aquesta cerca documental s’ha bastit la base del treball i s’han estudiat les diverses vies a utilitzar, que han acabat sent l’enquesta, el grup de treball, l’entrevista i l’anàlisi bibliogràfic.

La recerca bibliogràfica a l’entorn de la comunicació local a Catalunya i, més concretament, de les emissores municipals de la qual s’ha partit ha englobat el tractament i anàlisi d’una vintena d’estudis. D’aquests, s’han pres com a referència més destacada els següents:

- *Llibre blanc de la ràdio local pública* (2008). Iniciativa de la Federació de Ràdios Locals de Catalunya, a partir de les conclusions del III Congrés de la Ràdio Municipal que va tenir lloc a Barcelona, el 10 i 11 de novembre del 2006. El Llibre permet disposar d’una aproximació acurada de la realitat en data 2007 del sector. Va néixer amb la voluntat d’esdevenir una guia sobre els mínims indispensables per fer ràdio local pública i representa un autèntic full de ruta quant al funcionament de les emissores municipals. Dividit en blocs temàtics, analitza l’estat de les emissores locals a Catalunya i planteja recomanacions per a la gestió i funcionament de les ràdios de proximitat. Un estudi sense precedents en el moment en el que fou elaborat i que a dia d’avui encara ofereix

un prisma més que destacat per a els nous estudis malgrat no comptar amb el ‘condicionant crisi’ existent entrada la segona dècada del segle XXI⁴⁰.

- *Informes de la comunicació a Catalunya*, elaborats biennalment per l’Institut de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona (InCOM-UAB). Anàlisi de la situació dels mitjans de comunicació a Catalunya en un model d’informe que recopila les altes i baixes en els diversos suports i qüestions com el mercat publicitari existent per capítols corresponents a cadascun dels mitjans. S’han pres de referència especialment els apartats dedicats a l’anàlisi de la situació de la comunicació local i la ràdio^{41 42}. S’han emprat les edicions 2009-2010 (elaborada el 2011) i 2011-2012 (elaborada el 2013), atenent al seu caràcter de més properes a l’edició del present estudi.
- Consell de l’Audiovisual de Catalunya. Un apartat important que ha anat presentant novetats és el legal. En aquesta línia el CAC ha realitzat diversos documents com les *Recomanacions en organització i funcionament serveis públics audiovisuals d’àmbit local (Acord 160-2013)* i la declaració del 2011 referent a les emissores locals.
- Parlament de Catalunya i Congreso de los Diputados. Com s’ha citat, el marc legal per a la ràdio municipal ha quedat clarament definit per la *Llei 22/2005 de la Comunicació Audiovisual*⁴³ aprovada pel Parlament de Catalunya. S’ha pres com a gran referència aquesta –especialment els articles 32, 33 i 34, dedicats a l’objecte d’estudi– així com també s’han consultat els precedents legals anteriors, corresponents a normativa d’àmbit espanyol⁴⁴.

⁴⁰ Federació de Ràdios Locals de Catalunya (2008). *Llibre blanc de la ràdio local pública*. Barcelona: Federació de Ràdios Locals de Catalunya. Disponible en línia a: <http://www.radiolocal.cat/docs/Llibre%20blanc.pdf>. Consultat el 18 de novembre del 2013.

⁴¹ Institut de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona; InCOM-UAB (2013). *Informe de la comunicació a Catalunya 2011-2012*. Bellaterra: Institut de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona; InCOM-UAB

⁴² Institut de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona; InCOM-UAB (2011). *Informe de la comunicació a Catalunya 2009-2010*. Bellaterra: Institut de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona; InCOM-UAB

⁴³ Llei 22/2005, del 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya. DOGC 4543 § (2006). Disponible en línia a: http://www.cac.cat/pfw_files/cma/normativa_sa/text_consolidat_llei_22-2005.pdf. Consultat el 2 d’abril del 2014.

⁴⁴ Ley 11/1991, de 8 de abril, de Organización y control de las emisoras municipales de radiodifusión sonora, BOE 85 § (1991)

També s'han pres com a referència un conjunt d'obres i articles de recerca elaborats en els darrers anys i que atenen principalment a les ràdios municipals i la comunicació a Catalunya. Els més destacats es detallen a continuació:

- “Emissores municipals. La ràdio que es pot tocar”, d’Antoni Esteve (1982). En aquest article Esteve relata el naixement de les primeres emissores municipals a Catalunya i planteja un escenari de futur sobre l’evolució d’aquestes i l’adaptació a la llei. Article que en bona part acaba sent corroborat amb el pas dels anys i l’adequació de la llei a la nova realitat comunicativa local amb paraigua dels ajuntaments⁴⁵.
- “La recerca sobre comunicació social a Catalunya: assaig de realització d'un panorama comprensiu”, de Jordi Berrio (1998). El capítol descriu les diverses tendències que han existit en la recerca sobre comunicació social a Catalunya. Es tracten els àmbits d’estructura, història, teoria i comunicació periodística⁴⁶.
- “Vint anys de ràdios municipals”, de Maria Corominas, Mercè Díez i Laura Bergés (1999). Una actualització de l’evolució de les emissores municipals a Catalunya després de vint anys des del naixement de les primeres. Resumeix per blocs qüestions clàssiques de les emissores com les mancances tècniques, la dualitat professional-voluntariat o el finançament⁴⁷.
- “Les televisions locals a Catalunya, De les experiències comunitàries a les estratègies de proximitat”, de Miquel de Moragas i Emili Prado (2002). Un autèntic manual sobre l’evolució de les televisions locals a Catalunya des de la creació de les primeres amb l’entrada a la dècada de 1980. Un document amb constants referències també a les ràdios municipals com a mitjans amb un

⁴⁵ Esteve, Antoni (1982). Emissores municipals. La ràdio que es pot tocar. *Anàlisi: Quaderns de comunicació i cultura (UAB)*, 5, 121-128

⁴⁶ Berrio, Jordi (1998). La recerca sobre comunicació social a Catalunya: assaig de realització d'un panorama comprensiu. *Anàlisi: Quaderns de comunicació i cultura (UAB)*, 22, 47-59

⁴⁷ Corominas, Maria; Díez, Mercè; i Bergés, Laura (1999). Vint anys de ràdios municipals. *Quaderns del CAC*, 4, 51-56

naixement proper en el temps i en les formes (voluntarisme i il·legalitat o alegalitat)⁴⁸.

- “La descripció de l’objecte d’estudi a la recerca sobre comunicació local a Catalunya (1978-2002): aportacions i limitacions”, de Josep Àngel Guimerà i Orts (2003). Recopilatori de la recerca en comunicació local (premsa, ràdio i televisió) a Catalunya des de la restauració democràtica i l’entrada a la dècada del dos mil. Analitza els buits i els punts forts de la investigació en aquesta matèria i conclou com a gran element positiu l’aproximació a la història i desenvolupament dels mitjans locals que ha permès la intensa recerca existent durant les dècades analitzades i la creació d’una tradició d’investigació i anàlisi centrada específicament en l’estudi de la comunicació local a Catalunya⁴⁹.
- “Qui tem la ràdio local?”, de Montse Bonet (2004). Article que realitza un recorregut per diferents paràmetres històrics de classificació de la ràdio local i, en una segona part, la radiografia de la situació de les emissores d’abast local (les municipals i les privades locals ja sigui amb programació íntegrament realitzada des del territori o amb desconnexions d’emissores estatals o la llavors més recent COM Ràdio)⁵⁰.
- “Las radios y los modelos de programación radiofónica”, d’Elsa Moreno (2005). L’article estableix un marc teòric dels principals tipus de ràdio i els models de programació radiofònica que hi havia en el moment d’elaboració d’aquest en la majoria dels mercats. Una anàlisi que es realitza atenent a la forma principal de comunicació sobre el qual es basen i la manera d’idear i estructurar el relat radiofònic que és tota programació⁵¹.
- “Televisió local a Catalunya”, de Maria Corominas (2009). Discurs analític de la televisió local a Catalunya amb un èmfasi especial en l’evolució que ha anat

⁴⁸ de Moragas, Miquel; i Prado, Emili (2002). *Les televisions locals a Catalunya. De les experiències comunitàries a les estratègies de proximitat*. Barcelona: Quaderns del CAC.

⁴⁹ Guimerà, Josep Àngel (2003). La descripció de l’objecte d’estudi a la recerca sobre comunicació local a Catalunya (1978-2002): aportacions i limitacions. *Treballs de Comunicació*, 18, 107-116

⁵⁰ Bonet, Montse (2004). Qui tem la ràdio local? *Quaderns del CAC*, 18, 37-44

⁵¹ Moreno, Elsa (2005). Las radios y los modelos de programación radiofónica. *Comunicación y Sociedad*, 17-1, 61-111.

experimentant el mateix concepte de *local* que s’hi associava; terme emprat tan per a les televisions com per a les emissores de ràdio que en aquest document estudiarem. També s’hi tracta el fet que la comunicació local és una línia de recerca sobre estructura i polítiques de comunicació que ha tingut, i té, a Catalunya, un desenvolupament notable, tant pels autors que s’hi han dedicat com per les aportacions fetes pels diversos investigadors⁵².

- “Informe sobre la Ràdio a Catalunya, 2010”, elaborat per l’Observatori de la Ràdio a Catalunya (2011). Anàlisi de la situació del mitjà radiofònic a Catalunya en un model d’informe que recopila les altes i baixes en aquest mitjà i qüestions com el mercat publicitari existent i les aportacions pressupostàries. En el moment d’elaboració del present document, es tracta del darrer informe de periodicitat anual publicat per part de l’Observatori de la Ràdio a Catalunya, lligat a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)⁵³.
- “La conceptualització de l’objecte d’estudi en la recerca sobre comunicació local a Catalunya (1981-2006): de *mesocomunicació* a *mitjans de proximitat*”, de Josep Àngel Guimerà i Orts. L’article realitza una aproximació crítica al naixement, desenvolupament i difusió dels conceptes *mesocomunicació* a *mitjans de proximitat* duta a terme pels investigadors catalans des del començament dels anys vuitanta fins a les darreries de la primera dècada dels anys dos mil. Ressegueix el procés teòric i n’identifica els objectius per tal de mostrar tant les aportacions com les seves limitacions. En aquest sentit, l’article assenyala com la persecució d’objectius no només científics ha jugat en contra de la solidesa teòrica i la validesa analítica dels conceptes proposats⁵⁴.
- “Organització professional de les emissores de ràdio de proximitat de Catalunya”, de Sergi Solà Saña i Josep Lluís Micó Sanz (2013). En aquest article s’estudien les ràdios municipals des del punt de vista dels seus treballadors i col·laboradors, amb la intenció de determinar quines feines i

⁵² Corominas, Maria (2009). *Televisió local a Catalunya*. Barcelona: Institut d’Estudis Catalans.

⁵³ Martí, Josep Maria; i Monclús, Belén [coord.] (2011). *Informe sobre la Ràdio a Catalunya*. Bellaterra: Servei de Publicacions. Universitat Autònoma de Barcelona.

⁵⁴ Guimerà, Josep Àngel (2012). La conceptualització de l’objecte d’estudi en la recerca sobre comunicació local a Catalunya (1981-2006): de *mesocomunicació* a *mitjans de proximitat*. *Tripodos*, 30, 111-123.

responsabilitats hi assumeixen aquestes figures professionals i quin pes tenen en la gestió i presa de decisions donat el fort caràcter de voluntarisme que s'ha imprès des del seu naixement a les emissores de ràdio –així com també a les televisions– de caire local a Catalunya⁵⁵.

Com s'ha citat, a banda de la cerca documental s'han emprat altres vies. Dues d'elles han tingut les fonts personals com a base. Es tracta de les entrevistes i dels grups de treball. També s'han realitzat per altra banda una anàlisi bibliogràfica i dels continguts oferts per ambdues emissores de ràdio.

El capítol de les fonts personals ha comportat la realització d'entrevistes a un total de 25 persones. Aquesta xifra es desprèn de les entrevistes amb tots els treballadors i responsables de Premià de Dalt Ràdio i Ràdio Premià de Mar (per tal de conèixer el funcionament dels seus departaments respectius: serveis informatius, programes, tècnics, administratius...), els responsables polítics d'ambdues emissores, representants de tots els grups municipals amb representació als plens de Premià de Dalt i Premià de Mar així com també responsables o treballadors d'altres emissores de ràdio del país. Aquest darrer apartat mencionat s'ha realitzat amb l'objectiu de cercar i consultar altres experiències radiofòniques (o de grups de comunicació local en escenaris i amb característiques similars als aquí presents) que puguin ésser útils a l'hora d'elaborar les conclusions, propostes i recomanacions que busca oferir aquesta recerca. Per al treball s'ha contactat i entrevistat responsables dels mitjans municipals de l'Ametlla de Mar⁵⁶ (La Cala Ràdio i Televisió) dins el marc del projecte EMUTE –Emissores Municipals de les Terres de l'Ebre–, Sant Cugat del Vallès⁵⁷ (mitjà multimèdia i multiplataforma Cugat.cat), Berga⁵⁸ (serveis informatius de Ràdio Berga i DBerguedà.cat), del consorci d'emissores EMUN FM⁵⁹ de les Terres de Ponent i amb els responsables tècnics de

⁵⁵ Solà, Sergi; i Micó, Josep Lluís (2013). Organització professional de les emissores de ràdio de proximitat de Catalunya. *Tripodos*, 33, 99-118

⁵⁶ Callau, Francesc (2014). Entrevista telefònica amb el gerent de 'La Cala Ràdio i Televisió' de l'Ametlla de Mar. 4 d'abril del 2014.

⁵⁷ Herrada, Miquel (2014). Entrevista personal amb el director de Cugat.cat. Sant Cugat del Vallès, 8 d'abril del 2014.

⁵⁸ Rodríguez, Aurora (2014). Entrevista personal amb l'excap d'informatius de Ràdio Berga i DBerguedà.cat entre 2007 i 2013. Barcelona, 28 de març del 2014.

⁵⁹ Garcia, Pilar (2014). Entrevista telefònica amb la coordinadora d'EMUN FM Ràdio. 5 de maig del 2014.

Ràdio Argentona⁶⁰, Vilassar Ràdio⁶¹, i Ràdio Vilassar de Dalt⁶² com a emissores municipals més properes a l'àmbit d'anàlisi del present estudi.

El conjunt d'entrevistes han sumat més de 25 hores, atenent al fet que la major part d'elles han tingut una durada d'una hora i que alguna de les persones participants ha estat entrevistada en més d'una ocasió⁶³. Les entrevistes s'han realitzat principalment entre els mesos de març i abril del 2014.

El factor voluntariat s'ha tingut també especialment en consideració. S'ha fet atenent al caràcter d'integrants de les emissores municipals que tenen els voluntaris en la mesura que produeixen part dels continguts que s'hi elaboren i dediquen diverses hores al llarg de la setmana o del mes a la ràdio i, per tant, coneixen en part el funcionament de l'emissora on participen i, a més, són testimonis de les possibles mancances o punts forts dels que disposa cadascuna de les emissores. Fins i tot, tenen capacitat de decisió sobre les tasques que realitzen, quelcom que es dona particularment a les emissores de proximitat de Catalunya⁶⁴.

Alhora, els casos de les emissores de ràdio de Premià de Dalt i Premià de Mar tenen la característica de comptar amb un gran gruix del cos de col·laboradors de cadascuna de les emissores. Amb data d'abril del 2014, Premià de Dalt Ràdio i Ràdio Premià de Mar disposen d'un total de 125 persones col·laborant de manera voluntària. Alguns, participant en espais elaborats per personal de les emissores (bàsicament, magazines), i d'altres duent a terme els seus propis programes. Del total de 125 voluntaris actius, 103 prenen part de Ràdio Premià de Mar⁶⁵ i 22 de Premià de Dalt Ràdio⁶⁶.

Per aquest motiu s'han realitzat sessions de treball amb una mostra del voluntariat de les emissores de Premià de Dalt i Premià de Mar. Es tracta d'un total de 18 persones

⁶⁰ Cortijo, Irene (2014). Entrevista telefònica amb la responsable d'informatius de Ràdio Argentona, 13 de maig del 2014.

⁶¹ Cabot, Jaume (2014). Entrevista telefònica amb el coordinador de Vilassar Ràdio, 13 de maig del 2014.

⁶² Farré, Laia (2014). Entrevista telefònica amb la responsable d'informatius de Ràdio Vilassar de Dalt, 13 de maig del 2014.

⁶³ Vegeu apartat 'Fonts personals' de la bibliografia del present document. 148-150.

⁶⁴ Solà, Sergi i Micó, Josep Lluís (2013). Organització professional de les emissores de ràdio de proximitat de Catalunya. *Tripodos*, 33, 108-110.

⁶⁵ Gallardo, Maria Antònia (2014). Entrevista amb la responsable de l'àrea de voluntariat de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 16 d'abril del 2014.

⁶⁶ Xarrié, Isabel (2014). Entrevista amb la directora de Premià de Dalt Ràdio per a conèixer el funcionament de l'emissora en data 2014. Premià de Dalt, 13 de març del 2014.

participants o realitzadores de programes propis a les graelles d'una o altra emissora i que han estat seleccionades amb l'objectiu de conèixer les seves opinions envers el mitjà on col·laboren a més d'aquells elements positius i negatius que hi ha trobat durant la seva participació. Per tal que aquesta anàlisi fos possible s'han seleccionat voluntaris amb cert bagatge temporal al mitjà on col·laboren (que hagin estat voluntaris durant un mínim de dues temporades) i que participin de forma prou intensa a l'emissora com per poder conèixer la seva situació (s'han descartat aquells voluntaris que realitzen sols una secció puntual en un programa i que no dediquen ni són més temps a les emissores que en el moment del citat espai). Es tracta d'un total de 16 voluntaris de Ràdio Premià de Mar i de 3 de Premià de Dalt Ràdio⁶⁷. Aquest grup de voluntaris ha format part d'un total de sis sessions de treball (5 de Ràdio Premià de Mar, 1 de Premià de Dalt Ràdio) i també ha estat consultat individualment abans de les sessions per conèixer amb exactitud les seves tasques a una o altra emissora durant tot el seu període de col·laboració. La major part del voluntariat seleccionat participa en alguns dels espais elaborats per treballadors de les emissores però alhora realitza un programa propi. Aquest darrer tret els permet tenir una experiència més àmplia pel fet de coordinar un espai i tenir un major contacte amb tots els elements humans i tècnics que conformen ambdues emissores de ràdio protagonistes de l'estudi. Les sessions de voluntariat s'han realitzat entre els mesos de març i abril del 2014.

Per tal de conèixer la participació de les entitats d'ambdós municipis a les emissores municipals també s'ha realitzat una anàlisi dels programes propis d'ambdues emissores durant un període de quatre setmanes, durant el mes de març del 2014 (del dilluns 3 al diumenge 30 del citat mes). Mitjançant aquest s'ha comprovat la participació –o no– i la periodicitat en la presència de les entitats del municipi a l'emissora de ràdio⁶⁸. S'ha seleccionat una mostra representativa de 40 entitats de Premià de Mar i 20 de Premià de Dalt a partir de la seva influència als municipis, presència pública i nombre d'activitats realitzades tot seleccionant organitzacions dels diversos àmbits existents: culturals, esportives, socials, polítiques, educatives... Els resultats han servit per comprovar la

⁶⁷ La xifra suma una persona més del total citat atès el fet que una de les persones participants en el treball col·labora en ambdues emissores.

⁶⁸ Vegeu annexos 1 i 2 d'aquest treball, sobre la participació d'entitats a Premià de Dalt Ràdio i a Ràdio Premià de Mar. 153-154.

connexió entre els mitjans i el teixit dels respectius municipis i es presenten al capítol de ‘Cohesió social’⁶⁹.

Estructura del treball

El treball aquí present s’ha estructurat, a banda de la present introducció, en dos blocs de continguts clarament diferenciats i que vindran a continuació d’aquestes pàgines. El primer dels blocs analitza la situació en data del primer semestre del 2014 de les emissores municipals de Premià de Dalt i Premià de Mar tot realitzant també una retrospectiva en els darrers anys (període 2008-2014) per a conèixer el context de la situació en data 2014 i l’evolució realitzada en aquest període. El segon realitza una interpretació de les dades del primer i planteja propostes i projectes amb l’objectiu de millorar i ampliar els serveis del 2014 amb el factor optimització com a clau atenent al context de crisi del període analitzat.

Ambdós blocs es divideixen en diversos epígrafs per tal de fer més clara, entenedora i senzilla l’anàlisi realitzada. Així, tan bon punt iniciu la lectura del primer bloc, us trobareu amb la presentació de les dades pels següents apartats:

1. Recursos humans i formació
2. Recursos tècnics
3. Finançament
4. Funcionament intern. Gestió i continguts
5. Programació
6. Cohesió social
7. Adaptació al marc legal
8. Internet i noves tecnologies

Cadascun d’aquests apartats s’ha elaborat a partir de la informació recollida per a l’estudi. El primer d’ells fa referència als recursos humans disponibles per a cada emissora, entre treballadors, col·laboradors i estudiants en pràctiques. El segon ofereix una correlació dels mitjans tècnics disponibles en cadascuna de les emissores. El tercer

⁶⁹ Vegeu pàgines 74-78 del present estudi.

detalla les vies de finançament i la configuració dels pressupostos d'ambdós mitjans. El quart descriu el funcionament intern de cada emissora amb les funcions de cadascun dels treballadors. El cinquè relata la programació oferta en data 2014 i la seva evolució en els darrers anys; es tracta d'un apartat estretament lligat a l'anterior i que el complementa. El sisè presenta la participació del teixit associatiu dels municipis en cadascuna de les emissores. El setè analitza la situació legal d'ambdues emissores i el vuitè explica la presència i ús d'Internet i les noves tecnologies per part de Premià de Dalt Ràdio i Ràdio Premià de Mar.

La recerca bibliogràfica ha estat la base per a configurar cadascun dels epígrafs plantejats i justificar la seva presència al document. Alhora, cadascun dels apartats s'ha anat conformant a partir de la informació sintetitzada obtinguda a través de les entrevistes als diversos treballadors i responsables així com de les anàlisis realitzades pel que fa als continguts oferts per les emissores a l'antena i a Internet.

El segon bloc ofereix les propostes a partir d'una organització quasi idèntica dels apartats acabats de citar, amb l'addenda d'un epígraf sota el títol de 'Projecció pública' on es presenten diverses iniciatives per tal d'incrementar la presència i influència d'ambdós mitjans al municipi i amb la inclusió d'un projecte integral de treball conjunt entre les dues emissores municipals analitzades. Aquest segon bloc s'ha realitzat a partir de la interpretació de les dades del primer. Les propostes i el projecte plantejats en aquest pretenen consolidar o ampliar el servei públic ofert per ambdós mitjans en la línia d'allò estipulat pel marc legal vigent. Per a l'elaboració d'aquest seguit d'iniciatives que es plantegen s'han tingut en compte les opinions i propostes dels treballadors d'ambdós mitjans, dels responsables polítics i tècnics així com de la mostra del voluntariat d'ambdues emissores que ha participat de les sessions de treball. També en aquest segon bloc és on han pres rellevància els projectes d'altres mitjans de comunicació municipals i públics presentats anteriorment.

El treball es completa amb un apartat d'annexos on s'inclouen desglossats continguts que no han tingut cabuda íntegra al redactat del treball, a banda de la bibliografia emprada.

Apunts finals

És important destacar que el treball aquí present, centrat com hem explicat en acabar oferint un seguit de propostes als mitjans analitzats en el context geogràfic dels municipis de Premià de Dalt i Premià de Mar, no només pretén anar enfocat a les administracions locals que formen part del context analitzat sinó que també cerca ser útil en altres contextos del país amb situacions similars en algun dels punts d'anàlisi. Prova d'aquesta voluntat és el fet que una part destacable de les propostes incloses en aquest document es basen en experiències d'altres punts de Catalunya, que en molts casos han estat pioneres.

Per últim, a banda de totes les fonts emprades, cal exposar també el fet que servidor, autor del present estudi, és voluntari de Ràdio Premià de Mar des del primer semestre del 2012. Durant un període de més de dos anys, realitzant col·laboracions diàries o setmanals als serveis informatius, al magazine 'Tot d'una', en diversos programes de voluntariat setmanals i espais de la programació d'estiu així com produint o col·laborant en diversos programes especials de les festes majors d'estiu i hivern i d'altres espais i cobertures informatives⁷⁰. Per tot plegat un cert bagatge i coneixement de l'emissora de Mar prové de la mateixa experiència personal; factor clau també en la decisió de realitzar el present estudi.

⁷⁰ Col·laboració diària als serveis informatius de Ràdio Premià de Mar durant les temporades d'estiu del 2012 i 2013 i col·laboració regular en les temporades 2012-2013 i 2013-2014, participació al magazine matinal 'Tot d'una' durant el 2013, coeditor de l'informatiu 'Resum setmanal' des del 2012, conductor de l'espai 'Consell sènior' des del 2012 i redactor del programa 'Connexió local' durant l'estiu del 2012 a més de la cobertura d'esdeveniments informatius especials per als serveis informatius i la participació i edició de programes especials de festes locals i eleccions.

Bloc I.

Anàlisi de les emissores de ràdio municipals de Premià de Dalt i Premià de Mar

Recursos humans

La base essencial d'inici per al funcionament d'una emissora municipal com les dues que analitzarem en aquest estudi, Premià de Dalt Ràdio i Ràdio Premià de Mar, és la disponibilitat d'equips de persones i tècnics per a poder dur a terme l'emissió –a més de la consegüent dotació econòmica que es requereix. Són aquests dos elements els primers que tractarem en el present document.

Els recursos humans als quals fem referència poden ser de diversos tipus, com van descriure en diverses publicacions i obres de recerca Josep Lluís Micó⁷¹ i Sergi Solà⁷². Així, podem dividir els recursos humans en tres perfils: treballadors, voluntaris o col·laboradors i estudiants en pràctiques o becaris. Aquests perfils, a més, poden tenir característiques diferents dins de cadascun d'ells. Així, podem trobar als mitjans locals treballadors remunerats per a la realització de tasques a l'emissora en les diverses àrees existents, treballadors no remunerats, col·laboradors i persones voluntàries que realitzen activitats a l'emissora de forma remunerada, col·laboradors i persones voluntàries que realitzen activitats a l'emissora de manera totalment altruista, i estudiants en pràctiques o becaris de centres d'ensenyament secundari, universitari o de graus de formació professional amb una remuneració o sense ella⁷³.

És important, doncs, aclarir la diferència entre treballador i voluntari o col·laborador després d'observar que el factor econòmic no és determinant. Sobre aquest aspecte, el *Diccionari bàsic de la Comunicació* defineix el col·laborador com la “persona que escriu/participa en un mitjà però no pertany pròpiament a la plantilla⁷⁴”.

⁷¹ Solà, Sergi; i Micó, Josep Lluís (2013). Organització professional de les emissores de ràdio de proximitat de Catalunya. *Tripodos*, 33, 99-118

⁷² Solà, Sergi (2012). *Els treballadors i els col·laboradors de les emissores de ràdio locals i comarcals de Catalunya. Definició i funcions de les figures professionals* [tesi doctoral]. Barcelona: Universitat Ramon Llull. Facultat de Comunicació Blanquerna.

⁷³ Solà, Sergi; i Micó, Josep Lluís (2013). Organització professional de les emissores de ràdio de proximitat de Catalunya. *Tripodos*, 33, 105.

⁷⁴ Doménech, Josep Lluís; Buchón, Joan Carles; García, Vicent; Bosc, Jesús Ignacio (2002). *Diccionari bàsic de la Comunicació*. València: Nau Llibres (Edicions Culturals Valencianes, S.A.). 33.

Per tant, la diferència cabdal entre el treballador professional i el col·laborador o voluntari és que aquest segon no té cap lligam contractual amb l'empresa, i la relació és d'acord entre ambdues parts. Com podem apreciar a continuació en els casos presents en aquest estudi, no és extraordinari que hi hagi persones contractades però sense remuneració i en altres casos col·laboradors/voluntaris que sí que rebin algun tipus de compensació ja sigui econòmica o d'altra índole.

Tot seguit es detallaran i analitzaran els recursos humans d'ambdues emissores municipals protagonistes d'aquest estudi: Premià de Dalt Ràdio i Ràdio Premià de Mar, respectivament per aquest ordre.

>> Premià de Dalt Ràdio

D'entre les diverses figures de recursos humans que s'han especificat a l'inici d'aquest capítol, Premià de Dalt Ràdio disposa d'un total de 25 persones realitzant tasques a l'emissora⁷⁵. Aquesta xifra es desglossa en tres apartats: plantilla, becaris i voluntariat.

Actualment els recursos humans a Premià de Dalt Ràdio són molt reduïts. El personal al mes d'abril del 2014 està format per una sola persona en plantilla, responsable de la direcció de l'emissora, la coordinació del voluntariat i de la realització del magazine matinal. Juntament amb la responsable en plantilla, també són presents dos becaris a temps parcial, remunerats, que realitzen tasques de tècnic de so⁷⁶.

Pel que fa al voluntariat, està format per un total de 22 persones. En el cas de Premià de Dalt Ràdio el conjunt de col·laboradors ho és de forma completament altruista, de manera que pertany en la seva integritat a la categoria de voluntaris no remunerats. El voluntariat té un perfil general de persona jubilada o en atur que col·labora al programa elaborat per la plantilla, el magazine matinal 'Ara per ara'. A banda de la majoria, existeix un petit grup de col·laboradors que realitzen el seu propi programa a l'emissora, (en la temporada 2013-2014 un total de dos espais). En aquests casos es poden trobar

⁷⁵ La xifra és oscil·lant durant la temporada però se situa majorment prop de les 25 persones.

Font: Xarrié, Isabel (2014). Entrevista personal amb la directora de Premià de Dalt Ràdio. Premià de Dalt, 13 de març del 2014.

⁷⁶ Vegeu l'apartat 'Formació' del present estudi. 38-40.

alguns voluntaris de franges d'edat clarament inferiors, amb edats compreses entre els vint i els trenta anys.

Etapas anteriors a 2014

Des de l'any 2009 la plantilla de Premià de Dalt Ràdio no ha patit modificacions, amb la presència d'una persona contractada i dos becaris. Fins l'any 2009 hi havia dues persones en plantilla a l'emissora, la directora i un tècnic que també realitzava tasques de producció, locució i realització de programes i que era *ànima mater* de l'emissora, en ser-ne el seu impulsor principal des del naixement de Premià de Dalt Ràdio⁷⁷.

En etapes anteriors, des de l'equip de govern municipal s'havia compartit i impulsat la proposta de poder dotar l'emissora de ràdio d'una plantilla superior. Concretament, aquest era el projecte del regidor de Comunicació durant el govern d'entesa (amb el suport de tots els partits tret de CiU) materialitzat entre el 2004 i el 2006 que accedí per via de moció de censura a la federació nacionalista. En concret, es va plantejar disposar de tres persones de plantilla a l'emissora per tal de poder desenvolupar una programació de major qualitat i quantitat amb serveis informatius (un periodista destinat a aquesta àrea), diversos programes elaborats per la plantilla i major capacitat d'atracció i coordinació de col·laboradors⁷⁸.

>> Ràdio Premià de Mar

D'entre les diverses figures de recursos humans que s'han especificat a l'inici d'aquest capítol, Ràdio Premià de Mar disposa d'un total de 110 persones realitzant tasques a l'emissora⁷⁹. El tronc central i principal del funcionament del mitjà el conformen les sis persones de plantilla contractades de què disposa l'emissora en data de maig del 2014⁸⁰.

⁷⁷ Ens referim a Isidre Moragas (Premià de Dalt, 1940-2009), un dels impulsors del naixement de l'emissora de Premià de Dalt i clau en el procés de transformació en emissora de titularitat municipal. Vegeu també l'apartat 'Programació' del present estudi. 62-63.

⁷⁸ Cases, Jaume; i Pujol, Sebastià (2014). Entrevistes personals amb els caps de llista de PSC i ERC de Premià de Dalt. Premià de Dalt, 29 de març i 3 d'abril del 2014.

⁷⁹ Gallardo, Maria Antònia (2014). Entrevista personal amb la responsable del Departament d'Administració, Publicitat i Voluntariat de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 16 d'abril del 2014.

⁸⁰ Cal ressenyar la presència d'una persona més, no en plantilla però sí remunerada, encarregada de realitzar la transmissió esportiva que l'emissora ofereix els caps de setmana. Aquesta persona és remunerada per a aquesta funció i fou contractada l'octubre del 2013 després de la marxa del cap

Plantilla

L'equip actual es distribueix en quatre àrees: dues d'elles encarregades de la producció directa de programes i continguts a la xarxa, una englobant el conjunt d'elements i necessitats tècniques de Ràdio Premià de Mar i una quarta encarregada d'aspectes com l'administració de l'emissora o la contractació de publicitat. Aquestes quatre àrees són coordinades a través de la figura del cap de l'àrea de Comunicació de l'Ajuntament de Premià de Mar, que rep la seva retribució del pressupost de l'emissora municipal. Les àrees en qüestió que citàvem són les següents:

- Departament d'informatius. Amb una plantilla de dos periodistes el departament s'encarrega de la realització dels programes i espais informatius i esportius de l'emissora, tant diaris com setmanals i especials⁸¹. La configuració del departament tal com aquí l'hem descrita prové del setembre del 2013, en què per reducció de la plantilla passà a integrar també l'àrea d'esports.
- Departament de magazines. Format per una locutora responsable de la realització del magazine matinal de l'emissora i altres programes especials.
- Departament tècnic. Format per un tècnic de so i administrador de webs, és responsable de l'àrea tècnica i de les plataformes de la ràdio a la xarxa.
- Departament d'administració, publicitat i voluntariat. Format per una auxiliar de ràdio, des d'aquesta àrea es realitza l'administració de l'emissora, la contractació de publicitat, la planificació de la continuïtat i la coordinació i comunicació amb el voluntariat a més de la comptabilitat de l'empresa municipal de Premià de Mar, Premià Serveis Municipals SLU, de la que Ràdio Premià de Mar forma part des del gener del 2014.

L'emissora funciona amb les quatre àrees acabades de presentar i, en data de maig del 2014, amb la recent incorporació d'un coordinador general de l'àrea de comunicació del

d'esports l'estiu del 2013. L'antic cap d'esports estava dedicat íntegrament a la informació esportiva i s'encarregava de la realització d'un magazine esportiu diari en directe cada vespre i de les transmissions esportives del cap de setmana.

Font: Ariño, Gerard (2014). Entrevista amb el coordinador de Ràdio Premià de Mar entre setembre del 2013 i març del 2014. Premià de Mar, 14 de març del 2014.

⁸¹ Vegeu l'apartat 'Programació' del present estudi. 64-66.

consistori de Premià de Mar. Amb tot, des de l'estiu del 2012 no existeix la figura de director de Ràdio Premià de Mar. Des d'aquell moment només s'ha mantingut el càrrec de coordinador, figura que també va desaparèixer entre els mesos de març i maig del 2014. Tant en aquest període com en el comprès entre l'estiu del 2012 i el mes de setembre del 2013 l'emissora funcionà de manera assembleària⁸².

Voluntariat

El voluntariat està format per un total de 103 persones en data d'abril del 2014. En el cas de Ràdio Premià de Mar el conjunt de col·laboradors ho és de forma completament altruista, de manera que pertany en la seva integritat a la categoria de voluntaris no remunerats. La xifra de 103 voluntaris posiciona l'emissora entre les primeres en nombre de col·laboradors a Catalunya⁸³.

Del centenar, prop de la meitat, gairebé una cinquantena, realitza els seus propis programes a l'emissora; mentre que una altra seixantena participa als espais elaborats per la plantilla: magazine matinal o programes informatius. En aquest darrer cas (informatius) es tracta de voluntaris amb una formació universitària periodística. Són o bé estudiants de periodisme o bé ja han completat la citada carrera i segueixen col·laborant de manera altruista amb l'emissora⁸⁴. També cal ressaltar la diversitat del cos de voluntariat de l'emissora, amb presència important de col·laboradors de tots els segments d'edat, des de joves menors de 18 anys fins a persones majors de 65 anys.

⁸² L'estiu del 2012 dimití el darrer director de Ràdio Premià de Mar, Rafa Navarro, que no tenia remuneració per a les seves tasques de direcció (2010-2012). L'últim director amb remuneració fou Joaquim Aguilar (2007-2010), que assumí la coordinació entre departaments de l'emissora des de la seva renúncia com a director i fins al setembre del 2013.

Font: Aguilar, Joaquim; Navarro, Rafa (2014). Entrevistes personals amb els dos darrers directors de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 15 d'abril i 15 de maig del 2014, respectivament.

⁸³ De l'estudi fet per Solà i Micó es desprèn que sols un 10% de les emissores municipals de Catalunya consultades (una mostra representativa de 120 ràdios municipals, gairebé la meitat de les totals del país) compten amb més de 50 persones col·laborant en la realització de programes.

Font: Solà, Sergi; i Micó, Josep Lluís (2013). Organització professional de les emissores de ràdio de proximitat de Catalunya. *Tripodos*, 33, pàgina 111.

⁸⁴ Vegeu l'apartat 'Programació' del present estudi. 66.

Etapas anteriors a 2014

En els darrers anys s'ha apreciat una reducció dels recursos humans destinats a l'emissora. Així, en la temporada 2011-2012 la plantilla estava formada per un total de vuit persones, amb un director (no remunerat), un coordinador, dos redactors d'informatius⁸⁵, un redactor-cap d'esports, una locutora responsable del magazine matinal, un cap tècnic i una auxiliar de ràdio. Del total de personal, 5 treballadors eren plantilla de l'ajuntament i 3 (encapçalats pel director) formaven part d'una empresa externa de serveis de comunicació, Compagina, que aportava un redactor d'informatius i el redactor-cap d'esports. En total hi havia contractats cinc periodistes.

La temporada 2012-2013 va iniciar-se amb la marxa del director no remunerat de manera que les decisions van passar a ser preses per la redacció en assemblea. Una redacció que seguia amb la resta de plantilla, formada per set persones: un coordinador de l'emissora, dos redactors d'informatius, un redactor-cap d'esports, una locutora responsable del magazine matinal, un cap tècnic i una auxiliar de ràdio. En total hi havia contractats quatre periodistes.

Abans de finalitzar la temporada 2012-2013, es va acomiadar al redactor d'informatius depenent de l'empresa externa al decidir-se no renovar el seu contracte⁸⁶ (maig 2013) i es va produir la marxa del redactor-cap d'esports que no va ser reposat per l'empresa externa davant la decisió del consistori d'eliminar també aquesta plaça externa⁸⁷ (juliol 2013). L'estiu del 2013 quedaven cinc treballadors a l'emissora, havent-hi contractats dos periodistes.

Amb l'inici de la temporada 2013-2014, la plantilla es va veure ampliada amb l'entrada d'un nou coordinador a l'emissora que es dedicava a temps parcial a Ràdio Premià de Mar atès que fou contractat també per a exercir funcions al gabinet de comunicació de

⁸⁵ A partir del mes de febrer del 2011 un dels dos responsables de programes magazines passà a l'àrea d'informatius per incrementar l'oferta d'aquests espais a l'antena i a Internet. Una decisió del llavors director de l'emissora d'acord amb el cap d'informatius i llavors únic redactor de l'àrea. Informació disponible també en xarxa: <http://premanoticias.wordpress.com/2011/02/03/radio-premia-de-mar-es-reestructura-amb-la-mirada-posada-en-el-futur/>. Enllaç consultat el 25 d'abril del 2014.

⁸⁶ Traïd, Xavier (2014). Entrevista amb el cap d'informatius de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 15 d'abril del 2014.

⁸⁷ Navarro, Rafa (2014). Entrevista amb l'exdirector de Ràdio Premià de Mar i propietari de l'empresa de comunicació Compagina, a qui pertanyien ambdós treballadors externs de Ràdio Premià de Mar.

l'ajuntament del municipi. D'aquesta manera, el fins llavors coordinador va passar a desenvolupar tasques a informatius i esports suplint les dues baixes laborals del final de la temporada 2012-2013. La resta de plantilla –redactor-cap d'informatius, locutora responsable del magazine matinal, cap tècnic i auxiliar de ràdio– mantenien les seves funcions. L'emissora comptava amb sis persones en plantilla. En total hi havia contractats tres periodistes.

A mitjans de la temporada 2013-2014 el nou coordinador va decidir rescindir el seu contracte per motius personals, atenent a una nova oferta laboral. Des del mes de març i fins al maig del 2014 l'emissora disposava, doncs, de cinc persones treballant-hi: un redactor-cap d'informatius, un redactor-cap d'esports, una locutora i responsable del magazine matinal, un cap tècnic i una auxiliar de ràdio. Amb l'entrada al mes de maig se suplí la baixa en l'apartat de coordinació amb l'entrada d'un nou cap de comunicació del consistori⁸⁸. També en aquesta data, la responsable del departament d'administració, publicitat i voluntariat de Ràdio Premià de Mar assumí les tasques de comptabilitat de Premià Serveis Municipals SLU⁸⁹.

⁸⁸ Aguilar, Joaquim; Ariño, Gerard; Busquets, Lola; Gallardo, Maria Antònia; Navarro, Rafa; Sánchez, Enric; Solé, Carles; Traïd, Xavier; Ventura, Enric (2014). Dades obtingudes a través d'entrevistes amb la plantilla de Ràdio Premià de Mar entre 2012 i 2014.

⁸⁹ Gallardo, Maria Antònia (2014). Conversa amb la responsable del Departament d'Administració, Publicitat i Voluntariat de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 10 de maig del 2014.

Formació

Un dels components característics de les emissores municipals és la seva ‘multifuncionalitat’ que permet que esdevinguin canals d’informació però alhora també, entre d’altres, autèntics centres culturals i de reunió. Una de les altres tasques que també desenvolupen és la d’escoles de formació de periodistes, comunicadors i tècnics de so⁹⁰. Precisament, i dins del capítol de recursos humans, convé ressenyar la presència d’estudiants en pràctiques a les emissores.

>> Premià de Dalt Ràdio

En el cas de Premià de Dalt Ràdio hi ha dues persones becaades com a estudiants –o ja graduats– de cicles formatius tècnics centrats en imatge i so. Ara fa una dècada, durant el govern municipal d’entesa entre el 2004 i el 2006, l’emissora va posar en marxa les beques remunerades ‘Teodor Garriga’ (en honor a l’històric radiofonista català, degà de la ràdio en aquesta llengua, fundador de Ràdio Associació de Catalunya i resident durant anys a Premià de Dalt motiu pel qual l’any 2005 se’l nomenà fill adoptiu del municipi).

Les beques en qüestió pretenien suplir les mancances de l’emissora en aquell moment, amb dues persones en plantilla. L’objectiu era durant un temps disposar d’una tercera persona que pogués contribuir al funcionament de la ràdio alhora que aprenia i es formava amb una compensació econòmica per la feina feta⁹¹. Les beques permetien disposar d’un estudiant en pràctiques en la franja matinal i un altre durant les tardes en què hi hagués feina a l’emissora.

⁹⁰ Federació de Ràdios Locals de Catalunya (2008). *Llibre blanc de la ràdio local pública*. Barcelona: Federació de Ràdios Locals de Catalunya. 28.

⁹¹ Les beques disposen d’una dotació de 7.000 euros anuals al pressupost de l’emissora i permeten uns sous mensuals de 200 i 400 euros als dos joves becats per a fer diverses funcions a Premià de Dalt Ràdio. Font: Urrea, Antoni (2014). Entrevista personal amb el regidor delegat de Recursos Humans i Ràdio de Premià de Dalt. Premià de Dalt, 25 de març del 2014.

Aquest model s'ha mantingut fins al 2014. en aquesta data però s'ha començat a replantejar pel fet que persones que van rebre la beca l'any 2009 segueixen exercint de becaris, de manera que treballen a l'emissora rebent una compensació insuficient per a poder viure i que alhora els impedeix buscar una feina per manca de disponibilitat horària en seguir a l'emissora⁹². No es fa una valoració negativa de les beques sinó de la manera en què s'han desenvolupat en el darrer període.

L'objectiu a 2014 per la direcció de l'emissora és poder contractar un dels tècnics becats com a tècnic i locutor tot ampliant el pressupost i en un futur les hores de programació i de producció pròpia. Quelcom en què hi coincideixen equip de govern⁹³ i oposició, tot i que la darrera exigeix dotar de major pressupost i per tant de recursos humans i tècnics l'emissora⁹⁴.

>> Ràdio Premià de Mar

El cas de Ràdio Premià de Mar difereix en el fet que si bé sí hi ha contractes de formació, no són remunerats. L'emissora del municipi marítim disposa d'acords en diversos fronts acadèmics.

En el curs 2013-2014 Ràdio Premià de Mar acull dos estudiants de cicles formatius en imatge i so provinents de l'Institut Premià de Mar així com de centres del Maresme i de Barcelona⁹⁵. L'emissora també compta amb un conveni amb l'Institut Premià de Mar a partir del qual estudiants de batxillerat realitzen uns crèdits a l'emissora municipal. En el curs 2013-2014 han passat dos alumnes que van desenvolupar un projecte d'espai de viatges. Aquest segueix encara en emissió (abril de 2014) dins el magazine matinal 'Tot d'una' per part d'un dels dos alumnes, que segueix col·laborant amb l'emissora un cop finalitzat el període de l'estada previst pel centre educatiu.

⁹² Xarrié, Isabel (2014). Entrevista personal amb la directora de Premià de Dalt Ràdio. Premià de Dalt, 13 de març del 2014.

⁹³ Urrea, Antoni (2014). Entrevista personal amb el regidor delegat de Recursos Humans i Ràdio de Premià de Dalt. Premià de Dalt, 25 de març del 2014.

⁹⁴ Cases, Jaume; i Pujol, Sebastià (2014). Entrevistes personals amb els caps de llista de PSC i ERC de Premià de Dalt. Premià de Dalt, 29 de març i 3 d'abril del 2014.

⁹⁵ Solé, Carles (2014). Entrevista amb el cap tècnic de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 12 d'abril del 2014.

Finalment, i malgrat no disposar de convenis universitaris, Ràdio Premià de Mar compta amb diverses persones estudiants de Periodisme i postgraus d'aquest camp professional en el seu cos de voluntaris, principalment lligades a les àrees d'informatius i esports però amb presència també en d'altres en programes elaborats pels mateixos col·laboradors⁹⁶.

Planter de professionals

Una breu mostra de la funció d'escola realitzada per les emissores tractades en aquest treball s'observa amb el llistat de professionals que actualment desenvolupen la seva tasca professional a Catalunya i Espanya i que en un passat van passar per Premià de Dalt Ràdio o Ràdio Premià de Mar. A tall d'exemple, a les dues emissores s'hi han format, col·laborat i treballat comunicadors com Àlex de Guirior (actualment al Grup Flaix de ràdio a banda d'exercir com a discjòquei) i periodistes com Miquel Agut (Catalunya Ràdio), Cristina Villanueva (La Sexta), Enric Ventura (Grup Flaix), Montse Girona (RAC 1) o Joan Ferran (Televisió de Catalunya). També hi ha passat gestors com Núria de José (La Xarxa de Comunicació Local) o Rafa Navarro (Compagina, GolTV, Televisió de Catalunya), entre d'altres⁹⁷.

⁹⁶ Aguilar, Joaquim; Busquets, Lola; Traïd, Xavier (2014). Entrevistes personals amb els responsables d'esports, magazines i informatius de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, abril del 2014.

⁹⁷ Aguilar, Joaquim; Busquets, Lola; Gallardo, Maria Antònia; Solé, Carles; Traïd, Xavier; Ventura, Enric (2014). Dades obtingudes a través d'entrevistes amb la plantilla de Ràdio Premià de Mar entre 2012 i 2014.

Recursos tècnics

A banda de la base de recursos humans, necessària per a poder fer funcionar una emissora de ràdio, l'altra pota imprescindible són els recursos tècnics per a poder difondre una programació a través de les ones hertzianes i, en els darrers anys, també de la xarxa Internet.

>> Premià de Dalt Ràdio

Els estudis de Premià de Dalt Ràdio es troben situats a les golfes de la Casa de Cultura de Can Figueres de Premià de Dalt. Les instal·lacions estan formades per recepció-redacció, un locutori amb capacitat per a entre sis i vuit persones, un control de so per al citat locutori i un magatzem.

L'emissora disposa a nivell de recursos tècnics de mitja dotzena d'auriculars i de micròfons, una taula de so, un ordinador amb gestió d'àudios i emissió automàtica, un ordinador d'oficina –situat a la recepció-redacció–, dos telèfons fixos i una unitat mòbil per a les emissions a l'exterior i la transmissió dels plens municipals de l'Ajuntament de Premià de Dalt⁹⁸. Part de l'equipament es troba prop del final de la seva vida útil, fet que s'observà la temporada 2012-2013 amb la interrupció de l'emissió en directe per freqüència modulada (FM) durant diverses setmanes per una incidència tècnica als equips⁹⁹. També cal citar l'actualització de l'únic ordinador d'oficina de què disposa l'emissora per al processament de textos, que s'ha renovat en la temporada 2013-2014.

⁹⁸ Vegeu annex 3 del present treball 'Recursos tècnics de Premià de Dalt Ràdio'. 155.

⁹⁹ Sessió de treball amb el voluntariat de Premià de Dalt Ràdio (2014). Realitzada el 31 de març del 2014.

>> Ràdio Premià de Mar

Els estudis de Ràdio Premià de Mar es ubicats al carrer de l'Eixample 80 de Premià de Mar, a tocar del principal eix de la ciutat, la Gran Via de Lluís Companys. Les instal·lacions es troben situades en dues plantes i connectades per una escala interior. A la planta baixa, a peu de carrer, s'hi ubica la sala d'espera i els estudis de l'emissora, formats per dos locutors amb capacitat per entre set i nou persones i dos controls de so, a més d'un petit magatzem i els serveis. La planta superior allotja la redacció, amb els diversos departaments de l'emissora, i un petit magatzem amb els equips d'aire condicionat i calefacció. Si bé els estudis i el control central són a Eixample 80, l'antena emissora de la senyal de Ràdio Premià de Mar s'ubica als antics estudis de l'emissora (1985-2000), al carrer de Sant Pau, 13; al casc antic de la població.

A nivell de recursos tècnics, l'emissora disposa de més d'una dotzena d'auriculars i de micròfons, dues taules de so, tres ordinadors amb sistema QEA de gestió d'àudios, un equip encarregat de la continuïtat (enregistrament i arxiu de l'emissió de Ràdio Premià de Mar), un altre encarregat de l'emissió automàtica de l'emissora en aquelles franges en què no s'emet en directe des dels estudis, un equip destinat a l'emissió en directe per Internet, vuit ordinadors d'oficina (no integrats al gestor d'àudios ni de continuïtat), una dotzena de telèfons fixos, dos telèfons mòbils i tres ordinadors portàtils d'oficina. L'emissora també disposa de tres equips de gravació mòbils, dues unitats mòbils i vehicle propi^{100 101}.

De la mateixa manera que a Premià de Dalt Ràdio, part important dels equips tècnics de Ràdio Premià de Mar es troben al final de la seva vida útil, especialment els equips destinats a l'emissió i enregistrament de productes radiofònics (taules de so i instal·lacions dels locutors i cabines de control de so). Un altre exemple n'és el vehicle propi emprat com a unitat mòbil, un automòbil de segona mà adquirit l'any 2007 però en funcionament des de començaments de l'any 2000¹⁰².

¹⁰⁰ Solé, Carles; Traïd, Xavier (2014). Entrevistes personals amb el cap tècnic i el cap d'informatius de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, abril del 2014.

¹⁰¹ Vegeu annex 4 del present treball 'Recursos tècnics de Ràdio Premià de Mar'. 156.

¹⁰² Navarro, Rafa (2014). Entrevista personal amb l'exdirector de Ràdio Premià de Mar (2007 i 2010-2012). Premià de Mar, 15 de maig del 2014.

En matèria de recursos tècnics també convé destacar tres elements cabdals en l'evolució tècnica de l'emissora en el període analitzat¹⁰³:

- 1) L'inici de les emissions per Internet de Ràdio Premià de Mar a partir de l'any 2007, un sistema proposat per part d'un voluntari de l'emissora.
- 2) La posada en marxa a finals del 2010 d'un sistema d'emissió automàtica que permet a Ràdio Premià de Mar començar a emetre les 24 hores del dia (fins aquella data emetia de 9 a 22h i la resta del dia connectava amb COM Ràdio). El sistema fou impulsat i posat en marxa per part d'un voluntari i d'un extreballador de Ràdio Premià de Mar.
- 3) Les emissions en proves de televisió per Internet dutes a terme entre els anys 2011 i 2012 fruit de l'impuls de la direcció del moment i la col·laboració de diversos treballadors i voluntaris de l'emissora.

D'aquests tres elements, els dos primers s'han mantingut i consolidat mentre que el tercer va desaparèixer amb la marxa del darrer director de Ràdio Premià de Mar.

¹⁰³ Navarro, Rafa (2014). Entrevista personal amb l'exdirector de Ràdio Premià de Mar (2007 i 2010-2012). Premià de Mar, 15 de maig del 2014.

Finançament

El capítol de finançament de tota empresa és essencial pel fet de configurar de quins recursos humans i tècnics es pot disposar. En el cas de les emissores municipals no deixa de ser un assumpte major per les limitacions que històricament s'han patit arrel de la manca contínua de recursos dels consistoris en contraposició amb un llistat competencial cada cop major¹⁰⁴.

La importància dels recursos que provenen de les arques municipals és quelcom palpable en els dos casos que aquí analitzem però convé ressaltar que no difereix del gruix de les emissores municipals de Catalunya. Amb dades del 2007, per tant encara sense incidència de la crisi, al Principat el 30% de ràdios obtenien únicament els seus recursos dels pressupostos de l'ajuntament, i per a un altre 33% aquest finançament públic se situava entre el 75% i el 99% del seu pressupost¹⁰⁵. Quelcom que ja duia a la conclusió que més del 60% de les ràdios del país vivien gairebé en exclusiva del pressupost públic, la qual cosa no és cap exageració si entenem la ràdio municipal com un servei públic adreçat a la comunitat¹⁰⁶.

A continuació s'ofereixen les dades pressupostàries d'ambdues emissores municipals, basades de forma gairebé exclusiva en els ingressos provinents de l'aportació dels respectius ajuntaments. El present capítol ofereix de manera extensa els punts de vista del conjunt de forces polítiques municipals, atenent que el finançament és aquell capítol en la gestió dels mitjans de comunicació en què les formacions polítiques –amb representació als plens– poden incidir de manera més directa. Per tal de fer més continu i real el discurs, s'han mantingut les referències als apartats de gestió i programació en aquest mateix punt, atès que estan intrínsecament lligats al capítol de finançament.

¹⁰⁴ Rabadán, Vicenç (2014). Conversa amb el professor de Periodisme i cap de llista de la formació Alternativa Ciutadana de Rubí. Bellaterra, 15 de gener del 2014.

¹⁰⁵ Federació de Ràdios Locals de Catalunya (2008). *Llibre blanc de la ràdio local pública*. Barcelona: Federació de Ràdios Locals de Catalunya. 112.

¹⁰⁶ Federació de Ràdios Locals de Catalunya (2008). *Llibre blanc de la ràdio local pública*. Barcelona: Federació de Ràdios Locals de Catalunya. 42.

>> Premià de Dalt Ràdio

En el cas de Premià de Dalt, els pressupostos dels darrers anys destinats a l'emissora municipal repeteixen una mateixa partida congelada des de l'arribada de la crisi econòmica del 2008. Des de llavors el pressupost anual de l'emissora ascendeix als 39.000 euros, una xifra que permet disposar d'una persona contractada i dos becaris cobrant una retribució per les tasques realitzades (beques Teodor Garriga).

Taula 1. Pressupost de Premià de Dalt Ràdio (exercici 2014)

Cl. Orgànica 102 RADIO MUNICIPAL			
Prog.	ECONÒMICA	DENOMINACIÓ DE LES APLICACIONS	CRÈDITS INICIALS
924	13000	LABORALS COMUNICACIO	20.765,84
924	16000	SEGURETAT SOCIAL COMUNICACIO	6.926,64
924	22608	MATERIAL I ACTIVITATS RADIO MPAL	4.100,00
924	48100	BEQUES TEODOR GARRIGA	7.200,00
<i>Total Orgànica.</i>			38.992,48

Font: Ajuntament de Premià de Dalt (2014).

Les partides del pressupost dirigides als salaris i beques ascendeixen a gairebé 35.000 dels 39.000 euros totals. Un darrer capítol és el reservat per a material, activitats o qualsevol necessitat tècnica que es requereixi, conceptes que disposen d'un pressupost de 4.100 euros. El pressupost final acaba essent aquesta xifra, doncs no existeixen aportacions a través d'altres fórmules com la comercial mitjançant publicitat i promocions.

Un pressupost que des del mateix govern municipal de Premià de Dalt es considera insuficient. Segons detalla el regidor de Recursos Humans i Ràdio, Antoni Urrea, el fet que la dotació no arriba a la xifra "necessària" per a oferir el servei públic que vol garantir el consistori és conegut per l'equip de govern i avança que en un futur (any 2015) ja es té previst ampliar el capítol del pressupost municipal destinat a l'emissora entre 5.000 i 10.000 euros per a poder incorporar una segona persona en plantilla per a ocupar-se de les qüestions de tipus tècnic. Amb la partida pressupostària en data 2014

sols es permet la disponibilitat en plantilla d'una persona, fet que es tradueix en l'emissió d'un sol espai diari en franja de matí de dues hores¹⁰⁷.

Malgrat aquest increment projectat, el regidor especifica que tot i l'ascens la partida, la xifra que s'aportaria seguiria sent "insuficient" per als objectius del govern (en matèria de programació voldrien oferir més hores d'espais propis i disposar de serveis informatius) però que les limitacions pressupostàries són clares en el context de l'any 2014. "L'ajuntament de Premià de Dalt va començar a contenir la despesa del pressupost des del 2008 i fins l'actualitat (2014). Ara hem assolit disposar d'un romanent de tresoreria, però tenim clar que davant el context de crisi que segueix ha de ser destinat a partides de tipus social".

Un pressupost que si ja és considerat "insuficient" per l'equip de govern municipal –tant per part de CiU com de PP– és criticat amb major contundència per l'oposició política del municipi.

Tant des del Partit dels Socialistes de Catalunya com des d'Esquerra Republicana de Catalunya es coincideix en dictaminar que amb data 2014 l'emissora municipal funciona amb l'estructura mínima sols per seguir operativa però que no exerceix les tasques que es demanarien d'una emissora en una vila de les dimensions de Premià de Dalt¹⁰⁸. "La ràdio a dia d'avui no mou cap notícia, no existeixen els espais informatius i les entrevistes lligades a l'actualitat són ben escasses, en gran part degut al fet que una sola persona s'encarrega de la direcció, coordinació de voluntaris i de la mateixa programació, basada en un magazine matinal de dues hores de durada. I tot plegat és degut a la manca de pressupost per a l'emissora¹⁰⁹".

Una posició, la de l'oposició, que és també compartida pels partits que donen suport al Govern, el Partit Popular dins d'aquest i Solidaritat Catalana amb pactes puntuals. Des dels dos partits es considera la programació actual de "mínima" i "insuficient". Per

¹⁰⁷ Vegeu l'apartat de 'Programació' referent a Premià de Dalt Ràdio. 61-63.

¹⁰⁸ Cases, Jaume; Pujol, Sebastià (2014). Entrevistes personals amb els caps de llista del PSC i ERC a Premià de Dalt. Premià de Dalt, 3 d'abril i 29 de març del 2014.

¹⁰⁹ Pujol, Sebastià (2014). Entrevista personal amb el portaveu d'ERC a l'Ajuntament de Premià de Dalt i exalcalde del municipi (2004-2006). Premià de Dalt, 29 de març del 2014.

Solidaritat caldria impulsar l'emissora i creure-hi¹¹⁰, mentre que el PP desitjaria una emissora amb una major partida pressupostària “dins les possibilitats del context actual” i que l'emissora pogués funcionar i ampliar la programació i serveis actuals amb “una plantilla d'unes tres persones; caldria escoltar gent entesa del sector i adequar l'emissora al que ens indiquessin els que en saben, que són els periodistes i tècnics¹¹¹”.

Tots els partits coincideixen en la bona tasca realitzada per la directora de l'emissora, Isabel Xarrié, i lamenten que la pràctica totalitat de l'activitat de Premià de Dalt Ràdio sigui realitzada per la màxima responsable i única contractada per a gestionar l'emissora de ràdio.

Paral·lelament a les declaracions de les diverses opcions polítiques, el *Llibre blanc de la ràdio local pública* elaborat l'any 2008 per part dels representants del sector de les emissores municipals públiques del país (Federació de Ràdios Locals de Catalunya, Consorci Local i Comarcal de Comunicació, Consell de l'Audiovisual i Generalitat de Catalunya) esbossava tot un marc d'actuació i de referències per a les emissores municipals públiques de Catalunya en diversos capítols i el del pressupost no n'era una excepció.

Els redactors del document elaboraren unes directrius base a partir de l'encreuament de dades del finançament de les ràdios municipals del moment (2008) i de les mínimes necessitats tècniques i professionals. Basat en aquests aspectes es va establir un esglaonat a partir del nombre d'habitants del municipi per tal de disposar d'un pressupost adient per a garantir el seu bon funcionament.

En el cas d'un municipi com Premià de Dalt, amb 10.000 habitants, l'esglaonat al qual es pertany és el de municipis de 5.000 a 50.000 habitants, on s'estipula que l'aportació de l'ajuntament corresponent (o l'ens encarregat de la gestió del servei de radiodifusió municipal) s'hauria de fixar entre l'1% i l'1,5% del pressupost ordinari del consistori. Fent un creuament de dades i tenint en compte que el pressupost de l'Ajuntament de Premià de Dalt del darrer dels exercicis tancats (2013) fou d'una xifra de 10.837.497,49

¹¹⁰ Assens, Montse (2014). Entrevista personal amb la regidora i portaveu de Solidaritat Catalana a l'Ajuntament de Premià de Dalt. Premià de Mar, 4 d'abril del 2014.

¹¹¹ Ruffo, Bernabé (2014). Entrevista personal amb el president del Partit Popular de Premià de Dalt. Premià de Dalt, 14 d'abril del 2014.

€, la partida que correspondria a Premià de Dalt Ràdio hauria de situar-se entre els 108.375 € (1% del pressupost) i els 162.562 € (1,5%).

Amb aquest encreuament de dades també s'extrauria que l'actual pressupost de l'emissora municipal de Premià de Dalt representaria un terç del mínim pressupost recomanat per part del *Llibre blanc* (1%). Una xifra de cobertura que davallaria encara més en cas de prendre com a referència l'1,5% del pressupost municipal. En aquest supòsit, la partida actual significaria un 23,9% d'allò plantejat per les entitats que aglutinen els professionals del sector.

Ràdio Premià de Mar

En situació força diferent es troba Ràdio Premià de Mar. En el període més pròxim a l'elaboració del present estudi ha consolidat un pressupost a l'entorn dels 230.000 €¹¹², xifra que en l'exercici 2014 s'ha incrementat lleugerament fins als 261.997 € coincidint amb la integració de l'emissora a l'empresa de titularitat municipal, Premià Serveis Municipals, SLU, també coneguda com a Primília Serveis. “Es tracta de la part més important del pressupost que l'empresa municipal Primília Serveis disposa dins de les actuacions en matèria de Comunicació (que sumen una mica més de 270.000 €). Fins al moment, i degut a diversos factors, els ingressos publicitaris són força escassos. El contracte programa preveu una recuperació progressiva d'aquests ingressos fins a assolir els 25.000 € l'any 2017, cosa que hauria de suposar una reducció de la subvenció que l'Ajuntament de Premià de Mar destina a la ràdio”¹¹³.

Des de l'equip de govern, la regidora de Comunicació, Olga Safont (PSC), valora positivament el pressupost i creu que aquest permet el correcte funcionament de Ràdio Premià de Mar. “És cert que hi ha algunes mancances de tipus tècnic, i en aquest sentit ja hem posat fil a l'agulla durant el període en què hem disposat de coordinador a l'emissora [setembre 2013-febrer 2014]. El que també és necessari amb la marxa de la

¹¹² Ajuntament de Premià de Mar (2014). Pressupostos de Ràdio Premià de Mar per als exercicis 2011, 2012 i 2013. Disponibles en línia a la seu electrònica de l'Ajuntament de Premià de Mar: <https://seuelectronica.premiademar.cat/fitxes.php?categoria=230>. Consultats el 20 de març de 2014.

¹¹³ Ariño, Gerard (2014). Entrevista personal amb el coordinador de Ràdio Premià de Mar durant el període setembre 2013-març 2014.

persona encarregada d'aquestes funcions és cercar i comptar de nou amb una nova persona responsable de la coordinació de l'emissora, procés que pertoca a l'empresa municipal Primària Serveis com a encarregada que és de la gestió de Ràdio Premià de Mar¹¹⁴". Procés que a finals del mes de maig del 2014 s'ha finalitzat amb la contractació d'un nou coordinador per a Ràdio Premià de Mar i el conjunt de l'àrea de comunicació del citat ajuntament.

La valoració referent al pressupost de l'emissora és compartida en part per la formació que ostenta l'alcaldia de Premià de Mar, Convergència i Unió (CiU). Per a la federació nacionalista l'emissora municipal funciona en la temporada 2013-2014 amb el mínim imprescindible: "Tenim una plantilla que creiem és la justa per tirar endavant el projecte comunicatiu dels propers quatre anys. Si els ingressos externs aconseguim que vinguin podem créixer. Que no es produeixen? Sabem que tenim el mínim just per a poder funcionar¹¹⁵".

Pel que fa a les formacions presents a l'oposició, la xifra del pressupost actual també es considera adequat "si s'emmarca en el funcionament i model actual de ràdio¹¹⁶". Emperò, el model en data 2014 no és l'adient per a dues de les formacions del Ple fora de l'equip de govern. Per a Crida Premianenca, el finançament actual és el correcte si es segueix amb un sistema estrictament de ràdio, quelcom desfasat per al partit, que considera hauria d'iniciar-se una actualització a fons convertint l'emissora en un mitjà multimèdia i multiplataforma. Si es dugués a terme aquest projecte, caldria invertir en tots els mitjans tècnics, humans i de formació que fossin necessaris¹¹⁷.

Per al Partit Popular, l'evolució cap al nou context 2.0 és també innegociable. Ara bé, per la formació conservadora tant si es segueix amb el funcionament en data 2014 com si s'evoluciona cap a un mitjà amb major integració a la xarxa, és necessari canviar el model de finançament de l'emissora apostant per un pressupost mixt amb participació

¹¹⁴ Safont, Olga (2014). Entrevista personal amb la regidora de Comunicació de l'Ajuntament de Premià de Mar. Premià de Mar, 10 d'abril del 2014.

¹¹⁵ Subirà, Antoni (2014). Entrevista personal amb el tinent d'alcalde de Territori de l'Ajuntament de Premià de Mar i responsable de CiU del tractament de les qüestions vinculades als mitjans de comunicació municipals. Premià de Mar, 26 de març del 2014.

¹¹⁶ Barreras, Alfons (2014). Entrevista personal amb el cap de llista i portaveu al ple de la Coalició d'Esquerrers (ICV-EUiA-E) a l'Ajuntament de Premià de Mar. Premià de Mar, 1 d'abril del 2014.

¹¹⁷ Ribet, Joan (2014). Entrevista personal amb el cap de llista i portaveu al ple de Crida Premianenca-Poble Actiu a l'Ajuntament de Premià de Mar. Premià de Mar, 1 d'abril del 2014.

municipal i privada (amb una entrada econòmica privada via publicitat que permeti comptar amb major pressupost) i amb una gestió independent a partir d'una direcció escollida per mèrits professionals i amb capacitat de decisió durant el període pel qual s'hagi elegit¹¹⁸.

Un apunt destacat com citava el portaveu del PP és el fet que amb data 2014 el departament de Publicitat sigui pràcticament inexistent. Aquesta situació es deu a l'externalització fallida del departament l'any 2010, en què es contractà una empresa externa que per a fer el servei es quedava amb el 50% dels ingressos. La mala praxi duta a terme per l'empresa, que entre d'altres deixà de pagar la part corresponent a l'emissora de forma continuada, va fer baixar la venda de publicitat de l'emissora i alhora va fer inclinar el consistori cap a la decisió de rescindir el contracte¹¹⁹.

Amb l'entrada al 2014 i la integració de l'emissora a l'empresa municipal Primília Serveis s'optà també per recuperar el departament de Publicitat altre cop gestionat des de dins de l'emissora amb la responsable que havia tingut fins al 2010¹²⁰.

Retornant a les xifres del pressupost i emmarcant-les en la comparació amb la referència del *Llibre blanc de la ràdio local* elaborat l'any 2008 per part dels representants del sector de les emissores municipals públiques del país (Federació de Ràdios Locals de Catalunya, Consorci Local i Comarcal de Comunicació, Consell de l'Audiovisual i Generalitat de Catalunya) resulten força coincidents amb els paràmetres indicats des del sector¹²¹.

En el cas d'un municipi com Premià de Mar, amb prop de 30.000 habitants, l'esglaonat al qual es pertany és el de municipis de 5.000 a 50.000 habitants, on s'estipula que l'aportació de l'ajuntament corresponent (o l'ens encarregat de la gestió del servei de

¹¹⁸ Cruz, Patrick (2014). Entrevista personal amb el portaveu al ple del Partit Popular a l'Ajuntament de Premià de Mar.

¹¹⁹ Gallardo, Maria Antònia (2014). Entrevista personal amb la responsable del Departament de Publicitat de Ràdio Premià de Mar per a conèixer-ne el funcionament i la situació a 2014. Premià de Mar, 16 d'abril del 2014.

¹²⁰ Gallardo, Maria Antònia (2014). Entrevista personal amb la responsable del Departament de Publicitat de Ràdio Premià de Mar per a conèixer-ne el funcionament i la situació a 2014. Premià de Mar, 16 d'abril del 2014.

¹²¹ Federació de Ràdios Locals de Catalunya (2008). *Llibre blanc de la ràdio local pública*. Barcelona: Federació de Ràdios Locals de Catalunya. 77.

radiodifusió municipal) s'ha de fixar entre l'1% i l'1,5% del pressupost ordinari del consistori. Fent un creuament de dades i tenint en compte que el pressupost de l'Ajuntament de Premià de Mar del darrer dels exercicis tancats (2013) fou d'una xifra a l'entorn dels 21.965.206,86 €, la partida que correspondria a Ràdio Premià de Mar hauria de situar-se entre els 219.652 € (1% del pressupost) i els 329.478 € (1,5%).

Amb aquest encreuament de dades també s'extrauria que l'actual pressupost de l'emissora municipal de Premià de Mar es situa lleugerament per damunt de l'1% (amb una xifra de prop de 260.000 €) i a distància de l'1,5% del pressupost que es proposa al *Llibre blanc*. Així, els recursos destinats superen el mínim pressupost exigít per part dels ponents del *Llibre blanc* (1%). Una xifra de cobertura que en cas de prendre com a referència l'1,5% del pressupost municipal seria d'un 79,52% d'allò recomanat pels professionals del sector.

Funcionament intern: gestió i continguts

En el present document s'han presentat els recursos humans de l'emissora i posteriorment s'ofereix una anàlisi de la programació actual, però ambdós capítols han d'ésser completats amb un epígraf destinat a conèixer el funcionament intern de les emissores. Per a aquest motiu en el següent apartat de l'estudi es detallaran les funcions i horaris dels treballadors així com les seves funcions diàries.

>> Premià de Dalt Ràdio

L'única treballadora de l'emissora, que exerceix les tasques de directora però també de productora i presentadora del magazine diari de l'emissora, Isabel Xarrié, no disposa d'un horari fix, si bé sol exercir les seves tasques durant el dia, amb quatre hores durant els matins per a la ultimació dels continguts del magazine, l'emissió d'aquest durant dues hores i la producció per a les següents edicions. Durant la resta del dia realitza les tasques de direcció i les reunions i coordinació amb voluntaris i Ajuntament. També realitza funcions durant el cap de setmana amb programes especials quan es produeixen actes destacats durant els dissabtes i diumenges¹²².

A banda, i com s'ha explicat en l'apartat de 'Formació'¹²³, l'emissora disposa de dos becaris en tasques de tècnic de so¹²⁴. Un dels becaris treballa eminentment durant la franja matinal i l'altre durant les tardes i els caps de setmana, assegurant la continuïtat de la programació, la coordinació tècnica dels voluntaris i tasques de desplegament tècnic en els programes especials que es realitzen, des de les transmissions en directe

¹²² Xarrié, Isabel (2014). Entrevista personal amb la directora de Premià de Dalt Ràdio per a tractar la situació i organització interna de l'emissora. Premià de Dalt, 13 de març del 2014.

¹²³ Vegeu apartat de 'Formació' del present document. 38-39.

¹²⁴ Els becaris en data d'abril del 2014 són Guillem Guimerà i Sergi Garcia.

Font: Xarrié, Isabel (2014). Entrevista personal amb la directora de Premià de Dalt Ràdio. Premià de Dalt, 13 de març del 2014.

dels plens municipals fins als programes conduïts per la directora de l'emissora durant les tardes i caps de setmana amb algun acte destacat a la població.

>> Ràdio Premià de Mar

Tots els treballadors de l'emissora realitzen la major part de la seva jornada laboral durant el matí, en un horari que s'inicia a les 7 del matí per als primers en entrar i que finalitza a les 15:30 de la tarda per als treballadors que entren més tard (a les 9 del matí). La resta d'horari d'obertura de l'emissora –això és, les tardes de dilluns a divendres de 18 a 22h aproximadament així com els caps de setmana– és possible a partir de torns de guàrdia fets pels cinc treballadors en plantilla. En data d'abril del 2014 cadascun dels treballadors sol treballar una tarda de dilluns a divendres i un cap de setmana de cada cinc. Hi ha excepcions especialment per als caps d'informatius i tècnic que també treballen aquells caps de setmana o tardes en què es requereixi un desplegament tècnic o la cobertura d'actes especials o successos. El total d'hores treballades ha de ser de 37,5h./setmanals que es controla a partir d'un punt de fitxatge a l'emissora que transmet les dades a l'Ajuntament de Premià de Mar¹²⁵.

Cadascuna de les àrees esmentades en l'apartat de recursos humans treballa de manera autònoma però amb una coordinació mínima de continguts.

Informatius¹²⁶

El departament d'informatius i esports funciona de manera integrada en la temporada 2013-2014. Així, el cap d'esports realitza també funcions en l'àrea d'informatius a mode de suport a l'únic treballador contractat per a l'elaboració dels informatius –recordem que en temporades anteriors es disposava de dos redactors d'informatius i, a banda, d'un redactor d'esports–.

¹²⁵ Aguilar, Joaquim; Ariño, Gerard; Busquets, Lola; Gallardo, Maria Antònia; Solé, Carles; Traïd, Xavier (2014). Dades obtingudes a través d'entrevistes amb la plantilla de Ràdio Premià de Mar en data 2014.

¹²⁶ Aguilar, Joaquim; Traïd, Xavier (2014). Entrevistes personals amb els responsables del departament d'informatius i esports. Premià de Mar, 15 d'abril del 2014.

Les tasques del citat departament comencen a les 7 del matí, amb la preparació del primer informatiu de la jornada, que s'emet de 9 a 10 del matí. En aquest temps es preparen les peces informatives, els guions de les entrevistes i es confirmen els protagonistes de l'informatiu mitjançant una producció prèvia. També es recullen les informacions d'última hora sorgides durant la nit. A les 8 del matí s'incorpora per a realitzar tasques de suport el redactor d'esports, que a banda d'informatius també prepara l'apartat esportiu de l'informatiu, que s'emet en els darrers 7-8 minuts de l'espai.

De 9 a 10 es realitza el directe del primer informatiu, que compta amb el suport als controls de so del cap tècnic de l'emissora i que és editat i presentat per Xavier Traïd amb el suport del redactor d'esports, Joaquim Aguilar. Durant l'informatiu, Aguilar s'ocupa del seguiment de l'antena, elaborant les peces informatives sorgides de les entrevistes incloses al directe del programa. D'aquesta manera, durant el mateix espai es poden oferir ja en forma de notícia els punts més destacats d'allò tractat a les entrevistes elaborat amb criteris periodístics. L'espai sol incloure tres entrevistes d'actualitat (dues de temes generals del municipi o de la comarca i una preeminentment de matèria cultural o d'oci), diversos blocs de titulars i notícies, connexions en directe per conèixer l'estat del trànsit i la meteorologia, una entrevista amb els portaveus dels grups municipals al Ple de l'ajuntament –que passen un cop per setmana en un dia fixat per a cadascun d'ells– i el citat bloc d'esports, amb entrevistes breus i resultats dels equips premianencs.

Finalitzat el primer informatiu de la jornada s'ordenen els continguts sorgits d'aquest i es cerquen les darreres hores que es van incorporant en els butlletins informatius del matí. A partir d'aquesta hora el redactor d'esports s'ocupa de la producció del magazine diària de temàtica esportiva. Aquest programa, que des de fa més de quinze anys s'emet a dos quarts de vuit del vespre, es produeix i s'enregistra durant el migdia en la temporada 2013-2014 per les limitacions de personal.

A partir de les dotze del migdia també s'edita l'informatiu del migdia, que recull les informacions de darrera hora i un resum dels continguts de l'informatiu matinal. Alhora,

es realitza també producció per als informatius de la següent jornada¹²⁷. Cap a quarts de dues es publiquen a la xarxa el conjunt d'informacions elaborades pel departament d'informatius mitjançant els webs informatius de temàtica general i de temàtica esportiva i se'n realitza difusió via xarxes socials¹²⁸.

El funcionament del departament es veu alterat periòdicament quan es produeixen esdeveniments destacats fora de l'horari de funcionament habitual. Així, en actes a les tardes, els plens municipals als vespres i altres activitats del cap de setmana es mobilitza al redactor-cap d'informatius.

Magazines¹²⁹

El departament de magazines és format en la temporada 2013-2014 per una persona, que s'ocupa de l'elaboració del programa magazine central de Ràdio Premià de Mar, el 'Tot d'una'. Aquest espai de tres hores de durada s'emet en directe de 10 a 13 hores del migdia en la present temporada. La responsable de la coordinació de tots els continguts del programa així com de la producció, guió, direcció i presentació és Lola Busquets.

El funcionament del citat departament s'inicia a les 9 del matí, amb la producció prèvia al programa. En l'hora anterior a l'inici del magazine es comunica amb tots els protagonistes i col·laboradors participants de l'edició corresponent del programa. A partir de les 10 s'inicien les tres hores de directe de l'espai amb el suport de dos voluntaris –majorment estudiants de cicles formatius relacionats amb imatge i so– a càrrec de la producció del directe i els controls de so i amb la direcció tècnica i gestió de les xarxes socials del cap tècnic de l'emissora. Un cop finalitzat el programa, a partir de les 13h, es realitza la producció de l'espai per al dia següent, tancant tots els temes i entrevistes d'actualitat així com la resta de seccions que es duren a terme durant la propera edició del magazine.

¹²⁷ En disposar d'un sol redactor per a informatius es cobreix de manera genèrica sols la franja matinal, així que els informatius de la tarda i el vespre són enregistrats i no es realitza producció durant tot aquest període per la manca de recursos humans.

Font: Aguilar, Joaquim; Traïd, Xavier (2014). Entrevistes als responsables del departament d'informatius i esports de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 15 d'abril del 2014.

¹²⁸ Vegeu l'apartat 'Internet i noves tecnologies' del present estudi sobre Ràdio Premià de Mar. 89-93.

¹²⁹ Busquets, Lola (2014). Entrevista personal amb la responsable del magazine matinal de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 7 d'abril del 2014.

Atesa l'hora de finalització de l'espai, part de la producció es completa durant la tarda. El funcionament del departament també es veu alterat en aquelles jornades en què és necessari cobrir algun acte fora de l'horari matinal habitual.

Àrea tècnica¹³⁰

El departament tècnic inicia el seu funcionament a les 9 del matí, moment en què comença la programació pròpia en directe de Ràdio Premià de Mar. Les primeres tasques a realitzar són el suport tècnic que es requereixi en l'informatiu matinal de 9 a 10 i, a partir d'aquesta darrera hora, la direcció tècnica del magazine matinal amb estudiants en pràctiques que es formen i donen suport en la realització tècnica del magazine. Durant aquest temps també es recuperen tots els programes de voluntariat emesos durant el dia anterior que són penjats al portal a la carta de l'emissora. També es recuperen les entrevistes de l'informatiu matinal així com l'espai complet que es posa a disposició dels oients via Internet.

Al migdia el cap tècnic s'ocupa del muntatge de l'informatiu del migdia, que està compost principalment per blocs de l'informatiu del matí i espais propis que es realitzen abans de la seva hora d'emissió, com són els titulars i aquelles informacions d'última hora.

Alhora, es van publicant a Internet els continguts del magazine matinal i es pauta la programació automàtica que s'oferirà durant la tarda en aquelles hores en què no hi hagi programes en directe de col·laboradors (aquests s'emeten de 18 a 22 hores). En diverses jornades també s'enregistren alguns dels programes que s'emeten en la franja de 22 a 23 hores. Aquests espais també són produïts per voluntaris de l'emissora però atenent a l'horari s'enregistren durant el migdia o la tarda prèvies a la nit d'emissió.

El cap tècnic també s'ocupa dels desplegaments a l'exterior dels estudis que realitza l'emissora, des de programes especials en dates simbòliques com la Diada de Sant Jordi i, especialment, de les transmissions esportives que tenen lloc durant els caps de

¹³⁰ Solé, Carles (2014). Entrevista personal amb el cap tècnic de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 12 d'abril del 2014.

setmana i d'actes com els plens municipals ordinaris i extraordinaris de l'ajuntament de Premià de Mar.

Àrea d'administració¹³¹

El departament d'administració s'ocupa de tasques més externes de l'emissió de Ràdio Premià de Mar. És responsable de la recepció i tramesa de correspondència i encàrrecs, les gestions amb l'ajuntament i l'empresa municipal, de la contractació i gestió de la publicitat i l'elaboració de les falques i guions per a aquesta. És també responsable de pautar la continuïtat de l'emissora, des de la publicitat fins als anuncis de promoció de la ràdio. També s'ocupa de la comunicació i coordinació amb el voluntariat de l'emissora, de manera que gestiona les possibles alteracions de programació de Ràdio Premià de Mar i la incidència que poden tenir en els espais realitzats pel voluntariat. Finalment, realitza altres funcions externes a l'emissora des del 2014. La principal, la comptabilitat de l'empresa municipal Premià Serveis Municipals SLU on ha quedat integrada Ràdio Premià de Mar des de l'inici del citat any.

La responsable del departament, Maria Antònia Gallardo, ostenta el càrrec i funcions d'auxiliar d'emissora, de manera que a banda de les seves responsabilitats també és la persona encarregada de suplir o donar suport en aquelles àrees que en algun moment ho requereixin. A tall d'exemple, s'ocupa del suport o substitució al capdavant del magazine matinal en cas de baixa de la titular d'aquest.

Trets comuns

A banda de les responsabilitats dels seus departaments, com hem citat tots els treballadors realitzen els anomenats "torns de guàrdia". Aquests es duen a terme de dilluns a divendres de 18 a 22 hores i els caps de setmana en un horari fix els matins de dissabte (de 9 a 14 hores, en què hi ha programes de voluntariat) i flexible les tardes de dissabte i la jornada de diumenge en funció de les transmissions esportives o d'altres actes extraordinaris que produeixin.

¹³¹ Gallardo, Maria Antònia (2014). Entrevista personal amb la responsable del departament d'administració, publicitat i voluntariat de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 16 d'abril del 2014.

Així, el conjunt del personal de l'emissora realitza també tasques tècniques (controls i coordinació) durant els torns de tarda i de cap de setmana en aquells espais de voluntariat que així ho requereixin. Aquesta situació es dona aproximadament en el 75% dels programes de voluntariat. En la resta, el mateix equip de col·laboradors que realitza el programa compta amb algun dels voluntaris que desenvolupa les tasques de control i coordinació tècnica del programa¹³².

També realitza altres funcions com seguiment d'actes i gestió de les xarxes socials durant els caps de setmana, publicant puntualment les notícies d'última hora i el desenvolupament dels partits que es retransmeten en directe per Ràdio Premià de Mar a les plataformes Facebook i Twitter¹³³.

En les temporades 2012-2013 i 2013-2014 també ha correspost a la plantilla de l'emissora la decisió sobre la confecció de la graella de programació, portada en primer terme pel coordinador de l'emissora però de forma acordada amb la resta de la plantilla. Els criteris de selecció de programes de voluntariat, d'altres emissores així com de confecció de la programació han estat en mans de la plantilla en el seu conjunt si bé l'aprovació definitiva, normalment sense al·legacions, ha estat en mans del consell d'administració de l'emissora, primer dins l'estructura de l'antic patronat i, en el cas de la temporada 2013-2014, amb la integració d'aquest consell dins l'empresa municipal. El consell en si està format per membres dels grups municipals amb representació al ple de l'ajuntament així com representants d'entitats de la ciutat.

¹³² Els espais 'Really hot country', 'Premià space', 'Freakuència modulada', 'L'hora punki', 'Fem rotllana', 'Oh my raps' i '21 per cent' s'autorealitzen els controls de so amb el suport puntual dels treballadors de l'emissora. La resta d'espais compten amb el suport tècnic íntegre de la plantilla.

Font: Aguilar, Joaquim; Ariño, Gerard; Busquets, Lola; Gallardo, Maria Antònia; Navarro, Rafa; Sánchez, Enric; Solé, Carles; Traïd, Xavier; Ventura, Enric (2014). Dades obtingudes a través d'entrevistes amb la plantilla de Ràdio Premià de Mar entre 2012 i 2014.

¹³³ Vegeu l'apartat 'Internet i noves tecnologies' sobre Ràdio Premià de Mar. 89-93.

Programació

Històricament la traducció més palpable del projecte de treball d'una emissora de ràdio era la configuració de la seva graella de programació, amb els seus horaris d'emissió en directe i diferit així com les franges reservades a uns continguts o altres¹³⁴ (informació, magazines, esports, programes de cultura i divulgació, concursos, musicals...). Entrada la segona dècada del segle XXI a aquest element s'hi poden afegir i considerar fins i tot prioritàries les tasques i publicacions a Internet¹³⁵ –precisament per això el present document també abordarà en un capítol exclusiu la presència a la xarxa dels mitjans analitzats—. Però no és menys cert que per a la majoria de les emissores de ràdio, també les locals, la programació oferta i la traducció en una graella de programes és un assumpte cabdal.

I si ens fixem exclusivament en les emissores locals, ha estat sempre un punt a recalcar que la veritable essència de la ràdio municipal és la programació pròpia¹³⁶, basada eminentment en assumptes d'interès local¹³⁷. “Cal que les freqüències de ràdio municipal tinguin com a objectiu bàsic la creació de continguts de proximitat. Les ràdios locals no han de convertir-se en fil musical ni en reemissors de programacions generalistes d'altres emissores. El seu objectiu no ha de ser un altre que servir la població del territori de cobertura del seu municipi¹³⁸”.

Paral·lelament, la llei 22/2005 de la comunicació audiovisual marca uns objectius a complir en la programació que ofereixen les emissores municipals, que al text són

¹³⁴ Moreno, Elsa (2005). Las radios y los modelos de programación radiofónica. *Comunicación y Sociedad*, 17-1, 61-111. Disponible en línia a:

http://www.unav.es/fcom/comunicacionysociedad/es/articulo.php?art_id=65

¹³⁵ Herrada, Miquel (2014). Entrevista personal amb el director del mitjà municipal multiplataforma Cugat.cat. Sant Cugat del Vallès, 8 d'abril del 2014.

¹³⁶ Federació de Ràdios Locals de Catalunya (2002). *Actes del II Congrés de Ràdio Municipal*. Bellaterra: Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat de la Universitat Autònoma de Barcelona.

¹³⁷ Entenent com a local el tractament de temes d'àmbit local o territorial i la seva incidència en els ciutadans del territori d'emissió de la ràdio en qüestió.

¹³⁸ Federació de Ràdios Locals de Catalunya (2008). *Llibre blanc de la ràdio local pública*. Conclusions del I Congrés de Ràdio Municipal. 142-145.

anomenades “servei públic audiovisual de caràcter local”. El text exposa en el seu article 32.1 que “d’una manera particular, cal garantir que el servei transmeti una informació veraç, objectiva i equilibrada, i les diverses expressions socials i culturals, i que tingui una oferta d’entreteniment de qualitat i compleixi les missions de servei públic de l’article 26.3 en la seva adaptació als interessos de les respectives comunitats locals.”

L’article 26.3 en qüestió amplia els objectius citats en el 32.1 i afegeix, entre d’altres:

“d) La garantia de la màxima continuïtat en la prestació del servei i de la plena cobertura del conjunt del territori. D’una manera particular, la garantia de l’accés de tots els ciutadans a les diferents prestacions integrants, en cada moment, del servei públic de comunicació audiovisual.

e) La garantia que les persones amb discapacitat puguin accedir d’una manera efectiva a tots els continguts emesos.

f) La promoció, el coneixement i la difusió de la llengua i la cultura catalanes.

g) La promoció activa de la convivència cívica, el desenvolupament plural i democràtic de la societat, el coneixement i el respecte a les diverses opcions i manifestacions polítiques, socials, lingüístiques, culturals i religioses.

h) La promoció activa de la igualtat entre dones i homes, que inclou la igualtat de tracte i d’oportunitats, el respecte a la diversitat i a la diferència, la integració de la perspectiva de gènere, el foment d’accions positives i l’ús d’un llenguatge no sexista.

j) El subministrament de continguts i serveis audiovisuals dirigits als sectors més amplis i diversos de l’audiència, amb una atenció especial als col·lectius més vulnerables, tot promovent el coneixement, la influència i el prestigi del servei públic dins el marc general.

l) L'afavoriment de l'accés dels ciutadans a la formació, la difusió, el coneixement i la divulgació màxims dels principals esdeveniments polítics, socials, econòmics, científics i esportius de la societat.

n) La promoció de la creació audiovisual i de noves formes d'expressió en aquest àmbit.

p) La contribució al desenvolupament de la societat del coneixement utilitzant les diverses tecnologies i vies de difusió i els serveis interactius, desplegant nous serveis i afavorint l'apropament de l'administració pública als ciutadans¹³⁹”.

>> Premià de Dalt Ràdio

En el cas de Premià de Dalt Ràdio, la programació és el reflex de la manca de recursos que exposen tots els grups consultats, des del voluntariat i la responsable de l'emissora fins a les formacions polítiques de govern i oposició. En la temporada 2013-2014 s'emeten gairebé 20 hores diàries de radiofórmula musical. La resta d'hores de la graella estan ocupades pel magazine matinal diari “Ara per ara” (de dilluns a divendres d'11 a 13h) que es repeteix durant la franja de vespre. Aquest és l'únic espai que es produeix pròpiament des de la plantilla de l'emissora i pretén donar cabuda al màxim nombre de missions de servei públic, d'entre les que en destaquen oferir l'actualitat del municipi (amb entrevistes esporàdiques), la participació ciutadana (amb una tertúlia diària en la primera hora del programa) o la informació de servei. El programa és produït i conduït per Isabel Xarrié amb el suport tècnic de Guillem Guimerà, becari de Premià de Dalt Ràdio.

A banda, també s'emeten dos programes de voluntariat de periodicitat setmanal: “Ràdio Bufalull¹⁴⁰”, els dimarts de 19 a 20h (i que fins la temporada 2012-2013 s'emetia també a través de Ràdio Premià de Mar) i un espai de cultura popular i música folk els dimecres al matí. També s'emet el programa “El búfalo cardíaco”, un espai de música

¹³⁹ Llei 22/2005, del 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya. DOGC 4543 § (2006). Article 26.3.

¹⁴⁰ Twitter (2014). Perfil del programa “Ràdio Bufalull” a Twitter. Consultat el 2 de març del 2014. Adreça web: <https://twitter.com/radiobufalull>.

disco nascut dues dècades enrere a Ràdio Premià de Mar i que actualment s'exporta a més de 80 emissores d'Europa i Amèrica Llatina¹⁴¹, entre elles Premià de Dalt Ràdio.

Finalment, l'emissora també emet en directe els plens municipals de l'Ajuntament de Premià de Dalt, que tenen lloc el segon dilluns de mes a partir de les nou del vespre¹⁴². Com a resultat final s'obté que només el 15% (27 hores setmanals) de la programació setmanal correspon a espais que no siguin radiofórmula. En aquest percentatge s'hi inclouen també les repeticions diàries del magazine "Ara per ara". En cas de comptar sols els programes sense les redifusions, la programació no musical de Premià de Dalt Ràdio és d'un 9% de les hores setmanals: 15 hores de les 168 que conformen una setmana.

Temporades anteriors a 2014

La programació de Premià de Dalt Ràdio en la temporada 2013-2014 ha patit moltes baixes respecte de temporades anteriors. Una davallada que ha fet desaparèixer espais de música dance –l'impulsor a Premià de Dalt Ràdio va ser-ne Àlex de Guirior¹⁴³, discjòquei reconegut i resident des de jove al municipi–, de sardanes, de música flamenca –amb l'històric "Duende, un camí cap al flamenc" de Diego Ruiz– o espais de participació dels oients que provenien dels inicis de Premià de Dalt Ràdio com a emissora amateur creada al veïnat del Remei. D'aquests en destacava el "Bona nit Maresme, Bona nit Premià", que s'emetia cada nit a l'emissora conduït pel gran impulsor de la ràdio municipal de Premià de Dalt, Isidre Moragas¹⁴⁴.

¹⁴¹ Pàgina web del programa "El búfalo cardíaco": <http://www.elbufalocardiaco.com/>

¹⁴² Xarrié, Isabel (2014). Entrevista personal amb la directora de Premià de Dalt Ràdio per a tractar la situació de l'emissora municipal. Premià de Dalt, 13 de març del 2014.

¹⁴³ De Guirior detalla la seva experiència a Premià de Dalt Ràdio en els seus espais a la xarxa Internet: http://www.music.dkstreetradio.com/?name=Alex_de_Guirior. Consultat el 20 d'abril del 2014.

¹⁴⁴ Isidre Moragas (Premià de Dalt, 1940-2009) fou un dels impulsors del naixement de l'emissora de Premià de Dalt. En els inicis amateurs de l'emissora, al barri del Remei, Moragas ja n'era una peça fonamental. Anys més tard, quan l'emissora es va anar professionalitzant, continuava al capdavant dels programes *Bona nit Maresme*, *bona nit Premià* i *La sardana*, els dos espais amb més audiència de Premià de Dalt Ràdio. Com a tècnic de l'emissora també era la persona encarregada de cobrir els actes municipals i d'entitats sempre acompanyat de la seva inseparable càmera de vídeo.

Font: Diari Maresme (2014). Mor als 69 anys Isidre Moragas, l'impulsor de Premià de Dalt Ràdio. Disponible a: <http://diarimaresme.com/2009/mor-als-69-anys-isidre-moragas-limpulsor-de-premia-de-dalt-radio/>. Consultat el 12 d'abril de 2014.

La mort de Moragas el 2009 i les nul·les inversions fetes durant molts anys a l'emissora amb problemes tècnics força continuats han anat minvant el nombre de col·laboradors i d'espais propis que, sumats a la manca de personal, han reduït especialment la programació oferta per l'emissora¹⁴⁵. Les darreres baixes compulsades en l'elaboració d'aquest estudi (temporada 2012-2013 a temporada 2013-2014) han estat les següents:

- Stil notx 91.4mg, programa de Premià de Dalt Ràdio emès també per Ràdio Premià de Mar amb Neus Serra i Albert Rodon. Va desaparèixer l'any 2012.
- No se sap mai, espai de joves elaborat des de Premià de Dalt Ràdio que també s'emetia a través de Ràdio Premià de Mar, amb Pau Pañella, Enric Guillén i Guillem Villaró. Va desaparèixer l'any 2013.
- La sardana, programa sardanista de Premià de Dalt Ràdio en emissió els diumenges al matí (10 a 12h) amb Toni Amill. Va desaparèixer l'any 2014.

Per contra, s'ha produït una alta en els programes de voluntariat. Es tracta de "Ràdio Bufalull", amb emissió els dimarts de 19 a 20h, i que realitzen Neus Serra i Albert Rodon.

>> Ràdio Premià de Mar

La programació de Ràdio Premià de Mar abasta les 24 hores del dia si bé la realitzada des dels estudis s'inicia a les 9 del matí i finalitza a les 12 de la nit. Des de la mitjanit i fins les sis del matí es programa continuïtat musical (també passa el mateix en la franja de 15 a 16 durant els dies laborables) i de 6 a 9 del matí s'emet l'informatiu "Notícies en xarxa" produït per la Xarxa de Comunicació Local (XCL). També de 14 a 15 s'emet l'edició migdia d'aquest espai informatiu elaborat per la XCL. Sense comptar les franges nocturnes i del migdia amb continuïtat musical (16 hores entre setmana i 17 el cap de setmana), el 58% de la programació es produeix amb recursos de Ràdio Premià

¹⁴⁵ Xarrié, Isabel; Cases, Jaume; i Pujol, Sebastià (2014). Entrevistes personals amb la directora de Premià de Dalt Ràdio, el cap de llista del PSC de Premià de Dalt i exregidor de Comunicació (2004-2006) i el cap de llista d'ERC de Premià de Dalt i exalcalde del municipi (2004-2006). Premià de Dalt, març del 2014.

de Mar. Un 28% són continguts provinents de la Xarxa (informatius o programes de la Sindicada) i el 14% restants són acords directes de col·laboració (altres emissores o productores de programes)¹⁴⁶.

Informatius

El criteri més important a l'hora de l'elaboració de la graella és l'oferta d'informació en clau local¹⁴⁷. Per aquest motiu, l'àrea d'informatius (que des de la temporada 2013-14 inclou també la d'esports) és la que ocupa més franges horàries en la graella durant el conjunt del dia. Amb data d'abril 2014, des del departament d'informatius es produeixen de manera diària els següents espais¹⁴⁸:

- Premià Notícies (edició matí). El primer informatiu local del dia és l'eix principal dels informatius de Ràdio Premià de Mar. S'emet en directe de dilluns a divendres de 9 a 10 del matí i inclou diversos blocs de titulars i informació de servei (amb previsions del temps, situació del trànsit i els transports públics), entrevistes als protagonistes del dia en temàtica política, social, comarcal o cultural; cròniques, l'enquesta del Premià Notícies, informacions de la comarca i un bloc esportiu en la darrera part del programa.
- Premià Notícies (edició migdia). A les 13:30 del migdia s'ofereix un informatiu que resumeix el més destacat de l'edició matí i les notícies sorgides durant la primera meitat del dia. Aquest espai es repeteix a les 19:00 del vespre.
- Butlletins horaris. Juntament amb l'informatiu del migdia, durant el matí també s'emet un butlletí horari (a les 11 i actualitzat a les 13 hores) que es repeteix posteriorment durant la tarda i el vespre a les 15:00h, 17:00h, 20:00h, 21:00h i 22:00 hores.

¹⁴⁶ Ariño, Gerard (2014). Entrevista personal amb el coordinador de Ràdio Premià de Mar durant el període setembre 2013-març 2014. Premià de Mar, 14 de març del 2014

¹⁴⁷ Ariño, Gerard; Traïd, Xavier (2014). Entrevistes amb el coordinador de Ràdio Premià de Mar (setembre 2013-març 2014) i el cap d'informatius de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, març i abril del 2014.

¹⁴⁸ Traïd, Xavier; i Aguilar, Joaquim. Entrevistes amb el cap d'informatius i el cap d'esports de Ràdio Premià de Mar (2014). Premià de Mar, 15 d'abril del 2014.

- Planetari. Cada vespre a les 19:30h i durant mitja hora s'emet l'informatiu esportiu de Ràdio Premià de Mar. Un espai que dia rere dia actualitza l'activitat i resultats dels equips premianencs i també entrevista i dona a conèixer aquelles pràctiques menys conegudes i seguides però que també són presents a la ciutat. En la temporada 2013-14, amb la integració dels esports a l'àrea d'informatius per la reducció de la plantilla, el programa és enregistrat al migdia i té una estructura basada en entrevistes sense disposar de reportatges i altres seccions que en temporades anteriors s'emetien.
- La tertúlia política. Els dimarts al vespre, de 20:00 a 21:00h, és temps de debat polític a Ràdio Premià de Mar. Un espai nascut a començaments dels anys noranta que analitza amb membres de les diverses formacions polítiques amb representació al Ple de Premià de Mar els assumptes a nivell nacional des de l'òptica de la ciutat.
- Resum setmanal. Cada dissabte al migdia a partir de les 13:00h i durant una hora, l'àrea d'informatius ofereix un producte contextualitzat que explica i analitza tot el que ha ocorregut en set dies al municipi i a la comarca amb major detall i background del que es pot oferir en els informatius diaris.
- Parla l'alcalde (primer divendres de mes, a les 12:00h). Un cop al mes l'alcalde de la ciutat se situa durant una hora davant els micròfons de l'emissora per analitzar tots els arguments sorgits a la ciutat. A banda de les preguntes plantejades des de l'àrea d'informatius, l'alcalde també respon les preguntes de tots els oients que el vulguin interpel·lar a través del telèfon i les xarxes socials Facebook i Twitter.
- Plens municipals (tercer dimecres de mes, a les 19:15h). Ràdio Premià de Mar transmet en directe totes les sessions del Ple Municipal de l'Ajuntament de Premià de Mar, des de la sala d'actes de la 2na nau de la fàbrica del Gas. Les transmissions inclouen la valoració final dels diferents portaveus dels grups municipals en declaracions a l'emissora.

- Transmissions esportives. Cada cap de setmana Ràdio Premià de Mar ofereix una transmissió esportiva, la més destacada de la jornada. Els esports coberts són el futbol, el bàsquet, l'hoquei línia, el waterpolo i el futbol sala.

El conjunt de les produccions realitzades per l'àrea d'informatius omple, de mitjana i sense esdeveniments extraordinaris, un total de 17 hores setmanals. Amb data 2014 aquesta producció de continguts es realitza amb dues persones contractades, un responsable per a les transmissions del cap de setmana i diversos voluntaris, bàsicament estudiants de periodisme i periodistes ja llicenciats però amb vocació de col·laboració, que dediquen diverses hores setmanals a donar suport a l'equip professional¹⁴⁹.

Magazines

A la programació dels serveis informatius s'hi suma en la temporada 2013-2014 el magazine matinal de l'emissora "Tot d'una", que s'emet de dilluns a divendres de 10 a 13h. El programa ofereix en les seves tres hores de durada diverses entrevistes que completen l'actualitat de Premià de Mar i el Maresme realitzada pels serveis informatius i diverses seccions i tertúlies amb participació de voluntaris i membres de les entitats culturals i esportives del municipi, així com també dels centres educatius dins l'espai setmanal "Escoles" (antigament com a programa independent, en aquesta temporada manté la seva estructura i horari, dimecres de 12 a 13h, però dins el magazine matinal). El programa és dirigit i produït per una persona contractada i compta, de nou, amb la participació de diversos voluntaris en els apartats de tècnica i producció del directe del programa, a més del suport del cap tècnic i administrador web de l'emissora¹⁵⁰.

¹⁴⁹ A l'abril del 2014 l'àrea d'informatius i esports està composta per Xavier Traïd i Joaquim Aguilar. Marc Rodríguez s'ocupa de les transmissions esportives del cap de setmana i un total de 3 voluntaris participen i elaboren cada setmana continguts: Marc Terrones, Marta Subiranas i Nil Sanmartí. Font: Aguilar, Joaquim (2014). Entrevista personal amb el cap d'esports de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 15 d'abril del 2014.

¹⁵⁰ A l'abril del 2014 el magazine és elaborat per Lola Busquets i compta amb dos voluntaris que a temps complet del magazine realitzen les tasques de control tècnic i producció telefònica, David Iglesias i Àlex Suárez; amb la supervisió del cap tècnic i administrador web, Carles Solé. Font: Busquets, Lola (2014). Entrevista personal amb la directora del magazine 'Tot d'una' de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 7 d'abril del 2014.

Voluntariat

Els col·laboradors i voluntaris són una peça fonamental de l'emissora. Una dada ho corrobora clarament: a mes de maig del 2014 el personal contractat per a realitzar tasques diàries a Ràdio Premià de Mar és de sis persones i el cos de voluntaris ascendeix a 103 persones que participen setmanalment del magazine matinal “Tot d’una” o que elaboren el seu propi espai¹⁵¹. El mes d’abril del 2014 es realitzaven a Ràdio Premià de Mar i durant el conjunt de la setmana un total de 17 programes elaborats íntegrament per més d’una quarantena de voluntaris. Sobre el conjunt d’espais predominen els de diverses tendències musicals, però també n’hi ha de moviments socials, teatre, oci per als més joves, meteorologia, tertúlies d’actualitat o sobre el món alternatiu. Els espais són els següents:

- Auditòrium (dilluns de 18 a 19h), música clàssica a càrrec d’Antoni López. Present a la plataforma Sindicada de la Xarxa de Comunicació Local.
- Conex amb vosaltres (segon dimarts de mes, de 12 a 13h), amb membres de l’entitat Conex Premià.
- Sound System (dimarts de 21 a 22h), música alternativa: World Music, jazz, soul, R&B, músiques jamaicanes, llatines i africanes, rare grooves i arxius inclassificables. A càrrec d’Àngel Pagès i Ramon Martínez. S’emet a la Xarxa de Comunicació Local.
- La porta de l’escenari (dimarts de 22 a 23h), la història i l’actualitat del teatre musical amb Octavi Egea. Present a la plataforma Sindicada de la Xarxa de Comunicació Local.
- Really hot country (dimecres de 20 a 21h), música country a cura de Miquel Batlle. Present a la plataforma Sindicada de la Xarxa de Comunicació Local.
- Premià space (dimecres de 21 a 22h), l’univers de la música electrònica amb Arnau Casadevall, Sergi Montes, Àlex Suárez i Marc Parra.

¹⁵¹ Gallardo, Maria Antònia (2014). Entrevista personal amb la responsable de l'àrea de voluntariat de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 16 d’abril del 2014.

- Freakuència modulada (dimecres de 22 a 23h), magazine cultural i d'anàlisi del món freak: cinema, videojocs, còmics...
- Punts suspensius (dijous de 18 a 19h), magazine de cultura i oci jove amb Sandra Martí, Helena González, Irene Toribio i Gemma Gutiérrez.
- Converses vora el foc (dijous de 20 a 21h), debats i informació sobre kabala, medicines alternatives, creixement personal, sectes, pobles de la terra... amb Judith Casas i Xavier Alberich.
- Altres veus (dijous de 21 a 22h), un espai per als moviments socials i referents culturals i sociopolítics que aposten per canviar el món de base i per desenvolupar alternatives al sistema capitalista. Coordinat per Àlex Blasco.
- L'hora punki (dijous de 22 a 23h), programa de música punk i reivindicativa, dirigit per David Céspedes.
- Consell sènior (segon divendres de mes, de 12 a 13h), tertúlia d'actualitat amb Josep Aracil, Joan Compte i Josep Layola. Conduït per Nil Sanmartí
- El temps és boig (divendres de 20 a 20:30h), espai de meteorologia amb entrevistes, pronòstics i anàlisi del temps. Amb Enric Gumbau i Marc Llach.
- Fem rotllana (dissabtes de 09 a 11h), el programa sardanista de Ràdio Premià de Mar emès conjuntament en temporades anteriors a l'antiga COM Ràdio (la Xarxa de Comunicació Local). Presentat per Joan Vinyals i amb l'assistència tècnica de David Céspedes.
- Oh my raps (dissabtes d'11 a 12h), espai dedicat a la cultura hip-hop. Amb Kaiz Andreu, Pulcro i Marc Mejías.
- 21 per cent (dissabtes de 12 a 13h), programa de divulgació musical amb Victòria Cagigas i Abel Fernández.
- El búfalo cardíaco (dissabtes de 21 a 23h), espai de música disco nascut dues dècades enrere a Ràdio Premià de Mar amb Toni Modulation. Actualment s'exporta a més de 80 emissores d'Europa i Amèrica Llatina.

Programes sindicats

A banda de la programació elaborada des de la plantilla i l'equip de voluntaris de Ràdio Premià de Mar, l'emissora també emet programes d'altres emissores municipals de Catalunya mitjançant la plataforma Sindicada de la Xarxa de Comunicació Local i acords directes amb altres emissores i productores que ofereixen els seus continguts gratuïtament a l'emissora¹⁵². Programes que omplen principalment la franja horària de 16 a 18h de dilluns a divendres.

En la temporada 2013-2014 s'emeten els programes "A cau d'orella" (Ràdio l'Escala), "Jazz FM" (Ràdio Municipal de Terrassa), "Colors primaris" (Ràdio Silenci), "Via verda" (Ràdio Arenys), "Pagesos de ciutat" (Ràdio Santa Perpètua), "I com estàs de salut?" (Mataró Ràdio), "Chelsea Hotel" (Mataró Ràdio), "L'internauta" (Vilaweb), "Peluts" (Mataró Ràdio), "Mirant amunt" (Mataró Ràdio), "Indigen" (Cugat.cat), "Cocodril club" (Ràdio Municipal de Terrassa) i "Demesenllà" (Ràdio Cornellà).

Temporades anteriors a 2014

Malgrat que la producció tant de programes de voluntariat com el serveis bàsics d'informatius, esports i magazine matinal és extensa i el seu funcionament és catalogat de més que correcte per part dels responsables polítics així com del voluntariat participant del present estudi¹⁵³, s'aprecia una davallada important de la producció de l'emissora amb el pas dels dos darrers anys des del present 2014.

Així, prenent de referència les graelles de les temporades 2011-2012 i 2012-2013 i elaborant una comparativa amb la programació de la temporada 2013-2014, s'ha compulsat una pèrdua de programes elaborats per la plantilla (fruit de les baixes i acomiadaments) així com de voluntariat que detallarem tot seguit. Primerament, mostrem els espais de voluntariat que han saltat de la graella en el termini dels darrers 18 mesos des de l'elaboració d'aquest informe (1er semestre 2014):

¹⁵² Ariño, Gerard; Solé, Carles (2014). Entrevistes personals amb el coordinador de Ràdio Premià de Mar (setembre 2013-març 2014) i el cap tècnic de l'emissora. Premià de Mar, març i abril del 2014.

¹⁵³ Sessions de treball amb el voluntariat de Ràdio Premià de Mar (2014). Sessions 1-5.

- El Nautilus (dissabtes d'11 a 12h), magazine cultural dirigit per Carles Tamayo. Va desaparèixer el 2012.
- Stil notx 91.4mg (dimecres de 22 a 23h), programa de Premià de Dalt Ràdio emès també per Ràdio Premià de Mar amb Neus Serra i Albert Rodon. Va desaparèixer l'any 2012.
- Anem al cine? (divendres de 22 a 23h) programa d'actualitat cinematogràfica amb Núria Andrés, Sandra Conesa i David Céspedes. Va desaparèixer el 2013.
- Ràdionovel·la (dijous de 18 a 19h), novel·les dramatitzades per a la ràdio sobre diferents temes, dirigit per Josep Maria Recto. Va desaparèixer el 2013.
- Emoció i superació (dilluns de 22 a 23h), programa interactiu de creixement personal i psicologia amb Oriol Lugo. Va desaparèixer el 2013.
- No se sap mai (dimecres de 22 a 23h), espai de joves elaborat des de Premià de Dalt Ràdio que també s'emetia a través de Ràdio Premià de Mar. Va desaparèixer l'any 2013.
- Aplec de nit (dilluns de 21 a 22h), programa de sardanes, amb Toni Amill. Va desaparèixer el 2014.
- Dit i fet (dissabtes de 12 a 13h), programa de ràdio per donar veu als joves sobre qüestions d'actualitat, amb Marc Panal i Guillem Vidal. Desaparegut el 2014.
- Osti, mira qui canta tu! (divendres de 20:30 a 22h), programa musical per recordar cançons dels anys 50-60-70 a partir de les peticions dels oients, amb Toni Amill. Va desaparèixer el 2014.

La pèrdua dels programes de voluntariat descrits ha fet davallar de manera important el nombre d'hores de programació pròpia de l'emissora. Cal tenir present que l'emissora reservava i omplia en les temporades 2011-2012 i 2012-2013 la franja de 20 a 23h de dilluns a divendres per a programes realitzats pel voluntariat de Ràdio Premià de Mar –i Premià de Dalt Ràdio a partir d'un acord de col·laboració mitjançant el qual s'emetien dos dels programes de voluntariat d'aquesta emissora–, tenint un total de 15 programes

de producció pròpia en aquesta franja que setmanalment tenia un total de 15 hores. En la temporada 2013-2014 el nombre de programes propis en la citada franja és de 10 (que ocupen 9,5 de les 15 hores setmanals citades), omplint 6,5 hores de les 15 setmanals amb programes aliens a l'emissora provinents d'altres emissores a través de la plataforma Sindicada de la Xarxa de Comunicació Local o emetent repeticions d'espais propis¹⁵⁴.

Tornant a les baixes, a continuació, es mostren els espais elaborats per la plantilla que han desaparegut en el termini dels darrers 18 mesos des de l'elaboració del present informe:

- Comencem bé (dilluns a divendres de 07 a 09h). Les primeres hores del dia disposaven de programació pròpia de Ràdio Premià de Mar fins al maig del 2013. Amb la diversitat com a lema, a “Comencem bé!” es combinaven càpsules sobre els temes més variats (cultura, història, actualitat...) amb músiques d'arreu del món. Un programa projectat i elaborat per Enric Ventura.
- La taula rodona (dilluns de 20 a 21h). Tertúlia esportiva històrica de Ràdio Premià de Mar centrada en el Club Esportiu Premià. Els dilluns l'anàlisi de la jornada esportiva del cap de setmana disposava de 90 minuts de directe. El programa va estar conduït fins al juny del 2013 per Enric Sànchez.
- Nits temàtiques (de dilluns a dissabte de 23 a 02h). Una de les grans novetats de Ràdio Premià de Mar a partir de l'any 2011 va ser l'adquisició d'un sistema d'emissió automàtica que va permetre emetre les 24 hores del dia. Amb ell també es van desenvolupar programes musicals temàtics que s'emetien cada nit en finalitzar els programes de voluntariat. Cada nit es presentava amb un tema: dilluns, “club de jazz”; dimarts, “l'antre del rock”; dimecres, “Pub alternatiu”; dijous, “Sala electrònica”; i divendres i dissabtes, “Discoteca 2000!” L'espai es va ser projectat i elaborat per Enric Ventura. Va desaparèixer el maig del 2013.
- Reducció dels serveis informatius. A banda de la desaparició de programes, els espais informatius van haver de reduir continguts amb la retallada de la plantilla.

¹⁵⁴ Solé, Carles (2014). Entrevista personal amb el cap tècnic de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 14 de febrer del 2014.

D'una banda es va suspendre temporalment l'informatiu Premià Notícies (edició matí) mentre no es reestructurava la plantilla que seguia contractada (del maig al setembre del 2013). De l'altra, la represa del citat informatiu es realitzà perdent els espais diaris dedicats a les entitats així com també diverses seccions com 'El trucòmetre' o 'Premià de'. També es van reduir el nombre de butlletins informatius.

Durant el període analitzat també s'han produït incorporacions, però molt per sota del nombre de baixes en la programació. Els nous espais, tots impulsats pel voluntariat, són els següents:

- Freakuència modulada (dimecres de 22 a 23h), magazine cultural i d'anàlisi del món freak nascut el setembre del 2013.
- Punts suspensius (dijous de 18 a 19h), magazine de cultura i oci jove nascut el juliol del 2013.
- 21 per cent (dissabtes de 12 a 13h), programa de divulgació musical nascut l'abril del 2014. Substitueix l'espai "Dit i fet".

Amb l'anàlisi de la programació 2013-2014 es detecta una pèrdua important de continguts, tant de voluntariat com de producció a partir de la plantilla de l'emissora¹⁵⁵. En el cas dels programes elaborats per l'equip contractat s'observa amb claredat com a principal causa la davallada de la plantilla de l'emissora l'any 2013. Pel que fa al voluntariat, les causes són més difícils de discernir. Emperò, la manca d'una direcció que projecti un full de ruta clar també en la política de promoció de la ràdio¹⁵⁶ i de la cerca de persones interessades en col·laborar sembla poder-se apuntar com una causa de la davallada del nombre de programes i voluntaris¹⁵⁷. I és que si bé el voluntariat és difícil de mantenir pel fet de tenir altres tasques, és feina de la ràdio difondre la seva

¹⁵⁵ Vegeu graelles de les temporades 2012-2013 i 2013-2014 als annexos 5 i 6 del present treball. 157-158.

¹⁵⁶ Gallardo, Maria Antònia (2014). Entrevista personal amb la responsable del Departament de Publicitat de Ràdio Premià de Mar per a conèixer-ne el funcionament i la situació a 2014.

¹⁵⁷ Sessions de treball amb el voluntariat de Ràdio Premià de Mar (2014). Sessió 3. Realitzada el 9 d'abril del 2014.

presència i activitats i promoure l'entrada de noves generacions interessades en el mitjà radiofònic i les noves possibilitats del 2.0¹⁵⁸.

¹⁵⁸ Sessions de treball amb el voluntariat de Ràdio Premià de Mar (2014). Sessió 3. Realitzada el 9 d'abril del 2014.

Cohesió social

Tal com s'ha indicat en la introducció del present estudi, la llei 22/2005 de la comunicació audiovisual exposa les missions de servei públic dels mitjans de comunicació de titularitat de l'administració, tant d'aquells d'àmbit nacional com dels d'àmbit local¹⁵⁹. Una de les principals missions per a aquesta tipologia de mitjans, en la qual s'emmarquen Premià de Dalt Ràdio i Ràdio Premià de Mar, va dirigida a la promoció i suport per al manteniment de la cohesió social. Concretament, l'article 26.3 de la citada llei especifica en els seus apartats g) i l) el següent:

- Que els mitjans de comunicació públics d'àmbit local han de realitzar “la promoció activa de la convivència cívica, el desenvolupament plural i democràtic de la societat, el coneixement i el respecte a les diverses opcions i manifestacions polítiques, socials, lingüístiques, culturals i religioses (...). En aquest context és necessari l'ús de tots els llenguatges, formats i discursos que dins el respecte i l'atenció a la diversitat i el pluralisme, permetin el diàleg, la comprensió i la cohesió entre les diverses opcions, i entre les diverses àrees del territori.
- “L'afavoriment de l'accés dels ciutadans a la formació, la difusió, el coneixement i la divulgació màxims dels principals esdeveniments polítics, socials, econòmics, científics i esportius de la societat i les seves arrels històriques, preservant d'una manera especial la memòria històrica i el patrimoni dels seus testimonis, i la promoció de les expressions i manifestacions culturals més diverses”.

Ambdós punts emfasitzen la necessitat que els mitjans audiovisuals de comunicació local públics (anomenats ‘servei públic de comunicació audiovisual d'àmbit local’ en la normativa legal a la que fem referència) duguin a terme una tasca de promoció de la convivència i del coneixement dels esdeveniments i activitats del teixit associatiu del

¹⁵⁹ Llei 22/2005, del 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya. DOGC 4543 § (2006). Articles 26.3 i 32.1.

seu territori de referència. Moltes en poden ser les vies: incentivar la participació activa de la societat, esdevenir altaveu de tot el que passa a la ciutat... Una de les referents, pel gran nombre de persones que pot arribar a involucrar, és la d'esdevenir eina de difusió de tot allò que genera el teixit associatiu del municipi: donant-hi veu i fins i tot involucrant-s'hi amb la realització, per exemple, de programes des de l'exterior dels estudis de l'emissora, allà on es dugui a terme l'activitat de les entitats en qüestió.

Per a conèixer la participació de les entitats d'ambdós municipis s'ha realitzat una anàlisi de les intervencions de diverses associacions d'ambdós municipis. En aquesta xifra total s'hi han inclòs també, tot i que reconeixent-ne les diferències amb la resta, les entitats polítiques: partits amb o sense representació al ple municipal de cadascun dels municipis.

Per a realitzar l'anàlisi s'han escollit un total de 20 entitats de Premià de Dalt i unes altres 40 de Premià de Mar com a mostra representativa d'ambdós municipis. A Premià de Dalt el nombre d'entitats registrades i actives se situa a prop de la setantena¹⁶⁰ mentre que a Premià de Mar se situa al voltant de les cent cinquanta¹⁶¹.

Per tal d'escollir la mostra, s'han atès aspectes com la presència pública o el nombre d'activitats però també s'ha seguit el criteri de disposar en la llista de seleccionades d'entitats de totes les tipologies: culturals, socials, reivindicatives, polítiques, esportives, educatives... de manera que es pogués comprovar si ambdós mitjans feien partícip de la seva programació i continguts el teixit associatiu de manera transversal o només a entitats amb un determinat perfil. La comptabilització es va dur a terme entre el dilluns 3 i el diumenge 30 de març i va comptar la participació d'entitats en aquells espais elaborats per la plantilla d'ambdues emissores, atenent al fet que els responsables de Premià de Dalt Ràdio i Ràdio Premià de Mar consideraven els continguts elaborats per la plantilla com el servei públic d'informació, difusió i entreteniment bàsic¹⁶², a banda dels espais de voluntariat que també hi contribueixen.

¹⁶⁰ Urrea, Antoni (2014). Conversa amb el regidor de Recursos Humans i exresponsable de Cultura de l'ajuntament de Premià de Dalt. Premià de Dalt, 20 de febrer del 2014.

¹⁶¹ Ajuntament de Premià de Mar (2014). Portal de les entitats de la ciutat: <http://entitats.premia.cat/directori-dentitats/>. Consultat el 21 de febrer del 2014.

¹⁶² Xarrié, Isabel; Ariño, Gerard (2014). Entrevistes amb la directora de Premià de Dalt Ràdio i el coordinador de Ràdio Premià de Mar (setembre 2013-març 2014). Mes de març del 2014.

>> Premià de Dalt Ràdio

A Premià de Dalt Ràdio la participació de les entitats la capitalitza el magazine de l'emissora, l'‘Ara per ara’. Aquest programa diari, de dues hores de durada, representa l'única finestra oberta a les entitats així com també a la resta de servei que pot oferir l'emissora en tant que únic programa elaborat per la plantilla de Premià de Dalt Ràdio. L'espai dedica la seva segona hora a entrevistes i converses d'actualitat o precisament sobre el món de les entitats de la vila.

Del conjunt d'entitats escollides de Premià de Dalt, més de dos terços han participat a l'emissora municipal en la darrera temporada¹⁶³ (15 del total de 20) i en el període analitzat. Les entitats amb major presència són les culturals (10 cops al mes), que en alguns casos prenen part del magazine en més d'una ocasió al mes. Pel que fa a les agrupacions polítiques, sols prenen part els grups municipals en un espai mensual posterior al ple ordinari de l'Ajuntament de Premià de Dalt de cada mes per tal de valorar el contingut del mateix¹⁶⁴.

>> Ràdio Premià de Mar

Si bé en temporades anteriors existien programes dedicats al món de les entitats¹⁶⁵, en la temporada 2013-2014 no hi ha cap espai específic per a aquestes, de manera que participen els diversos programes realitzats pels treballadors de l'emissora: el magazine central ‘Tot d'una’, l'esportiu ‘Planetari’ i els serveis informatius de Ràdio Premià de Mar, sota la marca de Premià Notícies.

¹⁶³ Xarrié, Isabel (2014). Entrevista amb la directora de Premià de Dalt Ràdio i del magazine ‘Ara per ara’. Premià de Dalt, 13 de març del 2014.

¹⁶⁴ Informació detallada en l'annex 1, ‘Participació entitats a Premià de Dalt Ràdio’. 153.

¹⁶⁵ Històricament Ràdio Premià de Mar ha disposat d'un magazine específic per a la participació d'entitats. Fou el cas de ‘Premià batega’ entre els anys 2002 i 2007, ‘La drecera’ entre els anys 2007 i 2011 o de ‘Comencem bé!’ i l'espai informatiu diari ‘Entitats’ a Premià Notícies entre 2011 i 2013. Xavier Traïd creà i dirigí l'espai ‘Premià batega’ durant cinc temporades, Joaquim Aguilar inicià el projecte del programa ‘La drecera’ al 2007 i Enric Ventura es féu càrrec d'aquest espai fins que el 2011 posà en marxa el programa ‘Comencem bé!’ i incorporà les entitats també als serveis informatius. Font: Aguilar, Joaquim; Traïd, Xavier; Ventura, Enric (2014). Entrevistes als responsables dels tres espais.

De les entitats escollides com a mostra representativa del teixit del municipi, un total de 40, el 100% ha participat en algun espai de l'emissora en el termini d'aquesta temporada¹⁶⁶. Durant el període analitzat, han pres part d'algun dels espais 36 de les 40 entitats seleccionades. A aquesta dada cal sumar-hi el fet que prop d'un terç d'elles (14 de 40) ho fa de manera setmanal¹⁶⁷.

Segons la tipologia de les entitats, observem que són protagonistes en un o altre espai de l'emissora. Així, les de tipus social i cultural participen majorment al magazine matinal 'Tot d'una'; les esportives al 'Planetari' i les polítiques i reivindicatives, als informatius de l'emissora. Les entitats amb més presència són les tipus esportiu (28 cops al mes), polític (23) i cultural (12).

Pel que fa a les agrupacions polítiques, destacar que les formacions amb representació al Ple disposen d'un espai setmanal als serveis informatius. Emperò, la resta de partits amb presència i organització local també prenen part dels espais elaborats pel citat departament¹⁶⁸.

Especial atenció mereix la participació dels centres educatius atenent al fet que disposen de programa propi de periodicitat setmanal a l'emissora. Es tracta de l'espai 'Escoles', que s'emet cada dimecres de 12 a 13 del migdia presentat per Lola Busquets i sota la coordinació de Dolors Pijuan, professora i membre del Consell Escolar de Premià de Mar. L'espai, d'emissió setmanal durant el curs escolar, compta amb la participació de la totalitat d'escoles públiques i concertades de la ciutat en els ensenyaments d'infantil, primària, secundària i batxillerat.

Durant la temporada 2013-2014 prenen part de l'espai les escoles El Dofí, El Pilar, La Salle, Assís, La Lió, Sant Cristòfol, Mar Nova, Montserrat, l'Institut Premià de Mar i, a més a més, l'escola Santa Anna de Premià de Dalt, situada al barri compartit entre ambdós Premià. En l'espai, s'entrevista a alumnes, pares i professors, els alumnes fan

¹⁶⁶ Busquets, Lola; Aguilar, Joaquim; Traïd, Xavier (2014). Conversa amb els responsables dels diversos programes realitzats per treballadors a Ràdio Premià de Mar. Mes de febrer del 2014.

¹⁶⁷ Informació detallada en l'annex 2, 'Participació entitats a Ràdio Premià de Mar'. 154.

¹⁶⁸ Alguns exemples són Esquerra Republicana de Catalunya, el Procés Constituent o Revolta Global-Esquerra Anticapitalista. Cap d'aquestes formacions o moviments disposa de representació al Ple. Emperò, totes elles han participat en una o dues ocasions durant el mes de març als serveis informatius de Ràdio Premià de Mar.

propostes culturals, exposen la seva feina a l'escola o els treballs de recerca dels ensenyaments més superiors. També es pretén conèixer el funcionament dels centres així com les efemèrides i festes que celebren amb el seu alumnat.

Altres entitats que també disposen de programa propi a l'emissora, en aquest cas però de periodicitat mensual, són les socials Consell Sènior i Conex¹⁶⁹.

¹⁶⁹ Vegeu l'apartat 'Programació' del present estudi sobre programes de voluntariat i entitats realitzats a Ràdio Premià de Mar. 67-68.

Adaptació al marc legal

Un dels aspectes històricament més convulsos per a les emissores de ràdio municipals ha estat el legal. Com ja s'ha citat, les ràdios locals a Espanya van néixer en un context de recuperació democràtica en què cap legalitat les contemplava ni emmarcava. La consolidació de l'autonomia de Catalunya juntament amb el primer període de torn de partits al capdavant de la Generalitat (l'any 2003 amb la sortida de CiU i la formació d'un govern d'entesa entre PSC, ERC i ICV-EUiA) va impulsar especialment l'elaboració d'un marc legal per a la comunicació audiovisual, que integrava el servei públic audiovisual d'àmbit local amb l'elaboració i posterior entrada en vigor del text de referència per a aquests mitjans, la Llei de la comunicació audiovisual de Catalunya (LCA)¹⁷⁰.

Aquesta estipula amb claredat per primer cop el marc en el que s'integren els mitjans audiovisuals del país i dedica part del seu articulat als mitjans de comunicació municipals –concretament en el capítol tercer, titulat “El servei públic audiovisual d'àmbit local”.

Com destaca el *Llibre blanc de la ràdio local pública*, la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya “dibuixa un seguit de requisits que els mitjans públics locals han de complir progressivament. La LCA, és veritat, marca unes obligacions rigoroses pensades sobretot per a la televisió de proximitat, més que per a la ràdio, però perfila un camí que en més o menys grau també implicarà inevitablement les emissores municipals. Sigui com sigui, es fa imprescindible una actualització de les estructures de gestió de les ràdios locals públiques. Una dada significativa que cal tenir ben present és que més del 50,5% de les emissores [en data

¹⁷⁰ Llei 22/2005, del 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya. DOGC 4543 § (2006). Disponible en línia a: http://www.cac.cat/pfw_files/cma/normativa_sa/text_consolidat_llei_22-2005.pdf. Consultat el 2 d'abril del 2014.

2007] no disposen d'un consell d'administració que marqui o sancioni els grans objectius del servei¹⁷¹”.

A l'inici del present estudi s'han detallat els punts de la LCA que afecten a les emissores de ràdio locals, de manera que en aquest punt incidirem en l'aplicació o no de la normativa per part de les emissores municipals titulars d'aquest estudi¹⁷².

Prèviament, detallem els continguts dels documents més propers cronològicament a l'elaboració del present estudi. Si la llei de la comunicació audiovisual fou aprovada el 2005, en els anys 2011 i 2013 el Consell de l'Audiovisual de Catalunya (CAC), en tant que autoritat reguladora en l'àmbit de la comunicació audiovisual pública –també de la privada al país–, va publicar un seguit de recomanacions i orientacions per a la organització i el funcionament dels serveis públics de comunicació audiovisual d'àmbit local. En aquestes posava especial èmfasi en la redacció d'un reglament d'organització i funcionament del servei públic en qüestió així com d'un contracte programa¹⁷³. El primer, amb l'objectiu d'adaptar, en clau local, les missions de servei públic, així com l'establiment de la forma organitzativa concreta de gestió i la determinació precisa de les regles relatives al nomenament dels màxims responsables de la gestió del servei públic. El segon, amb les funcions de concretar i desenvolupar les missions definides al reglament esmentat tot establint els trets generals de la programació, així com esdevenir l'instrument a través del qual es garanteixi un marc de finançament estable a la prestació del servei.

El CAC atribueix la importància de la redacció i aplicació d'aquestes eines no sols de cara a l'adaptació al marc legal reflectit en la LCA sinó també per tal de “garantir la desgovernamentalització del servei públic de comunicació audiovisual local¹⁷⁴”. A aquests efectes, el servei públic audiovisual d'àmbit local ha d'ésser gestionat per l'administració pública però ha de comptar amb mecanismes que permetin analitzar si

¹⁷¹ Federació de Ràdios Locals de Catalunya (2008). *Llibre blanc de la ràdio local pública*. Barcelona: Federació de Ràdios Locals de Catalunya. 25.

¹⁷² Vegeu Introducció del present estudi. 6-29.

¹⁷³ Acord 160/2013, d'11 de desembre, del ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya. *Recomanacions en matèria d'organització i funcionament dels serveis públics audiovisuals d'àmbit local*. 3.

¹⁷⁴ Acord 94/2011, de 22 de juny, del ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya. *Declaració del Consell de l'Audiovisual de Catalunya en relació amb la prestació del servei públic de comunicació audiovisual d'àmbit local*. 2.

aquesta llibertat existeix o no mitjançant eines com un consell de naturalesa consultiva i assessora¹⁷⁵. A més, l'administració ha d'encarregar la gestió del servei a un ens o organisme públic que garanteixi la seva independència editorial a partir de la subscripció d'un contracte programa:

“L'autonomia de la gestió directa i quotidiana del servei respecte dels òrgans de govern corresponents i la decisió dels ens locals, les associacions i els consorcis responsables del servei s'ha de garantir per mitjà de la subscripció del contracte programa corresponent, el qual ha de proveir els fons necessaris per a la prestació adequada del servei, tot definint a la vegada els objectius específics de servei públic que han d'ésser assumits per l'ens o l'organisme gestor¹⁷⁶”.

Com veurem tot seguit, ambdós mitjans analitzats no han realitzat el conjunt de mesures contemplades, si bé en el cas de Ràdio Premià de Mar el procés es troba força més avançat que pel que fa a Premià de Dalt Ràdio.

>> Premià de Dalt Ràdio

En la temporada 2013-2014 Premià de Dalt Ràdio no ha realitzat l'adaptació al marc de la llei 22/2005 de la comunicació audiovisual de Catalunya. La manca de recursos en tots els apartats del citat mitjà s'apunta com la causa per a que sigui impossible completar l'adequació legal¹⁷⁷ i que es prioritzin altres objectius com el d'aconseguir incrementar la partida total de l'emissora per disposar d'una plantilla més àmplia.

Així, l'emissora no disposa de consell de naturalesa consultiva i assessora, eina contemplada en la llei de la comunicació audiovisual per tal de vetllar per la pluralitat informativa, participativa i ciutadana i que ha d'englobar “els grups socials i polítics més representatius dins el territori corresponent, i també de les entitats sense ànim de

¹⁷⁵ Llei 22/2005, del 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya. DOGC 4543 § (2006). Article 33.4.

¹⁷⁶ Llei 22/2005, del 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya. DOGC 4543 § (2006). Article 33.3.

¹⁷⁷ Xarrié, Isabel (2014). Entrevista personal amb la directora de Premià de Dalt Ràdio. Premià de Dalt, 13 de març del 2014.

lucre del mateix territori¹⁷⁸”. Pluralitat que a parer de diversos agents polítics no es compleix¹⁷⁹. Tampoc s’han elaborat el reglament d’organització i funcionament intern així com tampoc el contracte programa per a la gestió del servei de l’emissora municipal i no es compta amb previsions per a l’adequació i la redacció dels citats documents, marc clau per a l’adequació a la LCA com destaca el Consell de l’Audiovisual de Catalunya en les seves recomanacions i acords^{180 181}.

>> Ràdio Premià de Mar

En la temporada 2013-2014 Ràdio Premià de Mar va realitzar el procés d’adaptació al marc regulador de la llei 22/2005 de la comunicació audiovisual de Catalunya.

L’1 de gener del 2014 s’extingia el patronat autònom de l’emissora municipal i Ràdio Premià de Mar passava a dependre de l’empresa de capital 100% municipal Premià Serveis Municipals SLU (Primíia Serveis)¹⁸², que n’esdevenia l’organisme gestor. En el primer trimestre del 2014, el coordinador de l’emissora municipal –designat per l’equip de govern de la ciutat el setembre del 2013– presentava a l’Ajuntament de Premià de Mar i als grups municipals que conformen el ple el contracte programa i el reglament de funcionament intern de l’emissora adaptant a la LCA la situació de Ràdio Premià de Mar amb la creació d’un nou consell d’administració i el traspàs de la gestió de l’emissora a la citada empresa municipal sota les següents raons:

“Tenint en compte les exigències legals de l’article 33 de la Llei 22/2005, de 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya (LCA) exigeix una

¹⁷⁸ Llei 22/2005, del 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya. DOGC 4543 § (2006). Article 33.4.

¹⁷⁹ Assens, Montse; Cases, Jaume; Pujol, Sebastià (2014). Entrevistes personals amb els caps de llista de Solidaritat Catalana, Partit dels Socialistes de Catalunya i Esquerra Republicana de Catalunya, respectivament. Premià de Dalt, març i abril del 2014.

¹⁸⁰ Acord 160/2013, d’11 de desembre, del ple del Consell de l’Audiovisual de Catalunya. *Recomanacions en matèria d’organització i funcionament dels serveis públics audiovisuals d’àmbit local*. 1-2.

¹⁸¹ Acord 94/2011, de 22 de juny, del ple del Consell de l’Audiovisual de Catalunya. *Declaració del Consell de l’Audiovisual de Catalunya en relació amb la prestació del servei públic de comunicació audiovisual d’àmbit local*. 2.

¹⁸² Safont, Olga (2014). Entrevista personal amb la tinent d’alcalde de Comunicació de l’Ajuntament de Premià de Mar. Premià de Mar, 10 d’abril del 2014.

independència orgànica i una especialització tècnica que comporta l'externalització de la gestió del serveis de comunicació local¹⁸³”.

“El dia 28 de novembre de 2008, es va expedir l'Escriptura de constitució de la societat Premià Serveis Municipals, SLU, que és un mitjà propi de l'Ajuntament. Segons els seus estatuts, l'Entitat té per objecte, sempre que siguin d'interès públic, i s'ofereixin dins del terme municipal de Premià de Mar i en benefici dels seus habitants: Gestió dels mitjans de comunicació públics¹⁸⁴.”

Paral·lelament, tant el reglament com el contracte programa redactats acotaven els objectius estratègics en la línia del servei públic a oferir per part del servei públic audiovisual d'àmbit local –presentes en l'article 26.3 de la llei 22/2005 de la comunicació audiovisual– de la ciutat de Premià de Mar. Són els següents¹⁸⁵:

1. Mantenir informada la població, posant èmfasi en l'aplicació del reglament de Govern Obert, el paper de les entitats i el teixit associatiu local, basant-se en la participació, pluralitat i proximitat.
2. Informar de manera veraç, plural i transparent, amb un llenguatge clar, precís i respectuós amb diversitat de tot allò que tingui com a escenari la vila de Premià de Mar i el seu entorn, mitjançant una gestió professional.
3. Promoure la comunicació local amb tecnologies avançades oferint una programació de proximitat, de qualitat, potenciant la identitat cultural i social de la ciutat i contribuint a potenciar el coneixement de les activitats pròpies de la vida de la ciutat i el seu entorn.

¹⁸³ Ajuntament de Premià de Mar (2014). *Contracte programa entre l'Ajuntament de Premià de Mar i Premià Serveis Municipals, SLU relatiu als serveis audiovisuals de la vila de Premià de Mar. Període 2014-2017*. 3.

¹⁸⁴ Ajuntament de Premià de Mar (2014). *Contracte programa entre l'Ajuntament de Premià de Mar i Premià Serveis Municipals, SLU relatiu als serveis audiovisuals de la vila de Premià de Mar. Període 2014-2017*. 3.

¹⁸⁵ Ajuntament de Premià de Mar (2014). *Contracte programa entre l'Ajuntament de Premià de Mar i Premià Serveis Municipals SLU relatiu als serveis audiovisuals de la vila de Premià de Mar. Període 2014-2017*. 4-5.

4. Obrir les portes a la participació de les entitats, mitjans o professionals de comunicació de la ciutat, així com als grups polítics que formen part de la corporació municipal.
5. Generar continguts per la revista municipal Vila Primilia, participar en la seva redacció i edició.
6. Participar en la posada en marxa d'un portal web de la ciutat.
7. Generar continguts de valor per a les xarxes socials, tant les de la pròpia emissora com les institucionals de l'Ajuntament i/o els seus organismes.
8. Promoure aplicacions i noves estratègies per assolir ingressos externs a través de la publicitat.
9. Definir el Pla de Comunicació general i els plans sectorials en funció de les estratègies, criteris i accions reflectits en el document-base sobre l'estratègia de comunicació per a Premià de Mar.
10. Formar nous professionals.
11. Contribuir a la normalització de la llengua catalana.
12. Promoure la cohesió social i la integració de col·lectius que mereixen atencions especials i de col·lectius procedents d'altres entorns culturals.
13. Crear i mantenir un arxiu audiovisual.
14. Crear i gestionar el Centre de Competència de Comunicació com a estructura operativa per al treball col·laboratiu de tots els àmbits de comunicació municipal amb el fi de garantir la implementació i difusió del Pla de govern obert així com d'altres sectorials vinculats a la transparència, col·laboració i participació de la ciutadania en els assumptes públics.

Finalment, el contracte programa signat preveu les necessitats de finançament de l'emissora i del conjunt de l'àrea de comunicació del consistori per al període 2014-2017, que situa en 298.997 euros l'aportació necessària total, calculant que un percentatge d'aquest serà aportat per via d'ingressos externs provinents de la publicitat¹⁸⁶. Es calcula que per al 2014 l'aportació municipal necessària per al conjunt de l'àrea serà de 288.997 euros, tenint uns ingressos publicitaris de 10.000 euros. Al final del període, el 2017, l'entrada publicitària augmenta fins als 25.000 euros corresponent, per tant, a l'Ajuntament de Premià de Mar d'aportar un total de 273.997 euros. El pressupost per a l'emissora municipal, com s'ha detallat en apartats anteriors, se situa en els 261.997 euros.

Consignar que a l'hora de l'aplicació i adaptació a la LCA, durant la temporada radiofònica 2013-2014, el consistori va realitzar les consultes requerides al Consell de l'Audiovisual de Catalunya així com voluntàries i d'assessorament als serveis jurídics de la Xarxa de Comunicació Local¹⁸⁷.

¹⁸⁶ Ajuntament de Premià de Mar (2014). *Contracte programa entre l'Ajuntament de Premià de Mar i Premià Serveis Municipals SLU relatiu als serveis audiovisuals de la vila de Premià de Mar. Període 2014-2017*. 14.

¹⁸⁷ Safont, Olga (2014). Entrevista personal amb la tinent d'alcalde de Comunicació de l'Ajuntament de Premià de Mar. Premià de Mar, 10 d'abril del 2014.

Internet i noves tecnologies

El període comprès entre els anys 1994 i 2014 (les darreres dues dècades des de l'elaboració del treball l'any 2014) ha estat el de la conversió de la xarxa Internet com a gran canal comunicatiu amb incidència a una part destacada de la població a Catalunya¹⁸⁸. Un fet que pren especial rellevància en donar-se que el segment amb major ús de la xarxa és el de les franges d'edat més baixes, les primeres que han crescut i s'han desenvolupat amb l'espai Internet en una fase de desenvolupament prou avançada¹⁸⁹.

Pels motius exposats, es pot concloure que la importància de la xarxa encara serà major amb el pas dels anys i l'assentament de més població que escull Internet com a via destacada per informar-se i per a seguir mitjans de comunicació¹⁹⁰. Una informació i comunicació a través de la xarxa de xarxes que emprà diverses vies: pàgines web, blogs, xarxes socials com Twitter o Facebook i també aplicacions per a telèfons mòbils

¹⁸⁸ L'Institut d'Estadística de Catalunya (Idescat) ofereix des del 2001 sèries d'ús de les noves tecnologies i de la xarxa Internet. L'any 2003 un 39,2% dels enquestats admetia haver emprat la xarxa en els darrers 3 mesos a l'enquesta. L'any 2013 (darrer del que es tenien dades en el moment d'elaboració de l'estudi present) aquesta xifra augmentava fins al 74,9%.

Font: Institut d'Estadística de Catalunya (2014). Anuari Estadístic de Catalunya. Ús de l'ordinador i d'Internet. Per freqüència, lloc d'ús i grups d'edat (evolució 2003-2013). Més informació, disponible en xarxa a: <http://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=617&t=2013&x=10&y=4>. Consultat el 23 de març del 2014.

¹⁸⁹ La xifra del 74,9% l'any 2013 s'eleva per damunt del 85% en tots els segments d'edat dels 16 als 44 anys. La xifra especialment destacada però és la del grup d'edat entre els 16 i els 24 anys, on un 99% afirmen utilitzar Internet més d'un cop a la setmana (i un 86,5% d'aquest grup d'edat admeten utilitzar-lo diàriament).

Font: Institut d'Estadística de Catalunya (2014). Anuari Estadístic de Catalunya. Ús de l'ordinador i d'Internet. Per freqüència, lloc d'ús i grups d'edat (2013). Més informació, disponible en xarxa a: <http://www.idescat.cat/pub/?id=aec&n=617&t=2013&x=10&y=4>. Consultat el 23 de març del 2014.

¹⁹⁰ En el moment d'elaborar el present treball, el darrer estudi del GESOP sobre la matèria tenia data de març del 2011. En aquella data ja s'indicava que l'ús d'Internet es situava per sobre del 60% (amb dades similars a les de l'Idescat d'aquell any) i que un 62,3% de la població catalana utilitzava la xarxa per a cercar informació. L'estudi també mostrava hàbits de consum de mitjans a Internet i detallava que un 32% de la població llegia publicacions de mitjans a la xarxa (dada que ascendia fins al 60,5% en el cas de la població universitària) i que un 18,2% de la població total l'emprava per a escoltar la ràdio, una xifra que en el segment d'edat de 16 a 29 anys ultrapassava el 33%.

Font: GESOP (2011). Breu de dades. Usos d'Internet a Catalunya. Disponible en línia a: http://www.colpis.cat/files/documents/404_material.pdf. Consultat el 16 de març del 2014.

intel·ligents (conegudes com a *apps*) com la darrera de les grans novetats incorporades a la comunicació via noves tecnologies¹⁹¹.

Per tot això s'ha considerat d'especial importància comptar amb un apartat en el present treball destinat a conèixer l'actual presència dels mitjans de comunicació locals que analitzem a la xarxa Internet. Perquè si bé les dades detallen el fet que una quarta part de la població no accedeix encara a Internet, les tres quartes parts restants sí que ho fan i, majorment, amb una periodicitat molt intensa com hem citat anteriorment.

Una presència que per a ser considerada amb major exactitud s'ha valorat a partir de l'elaboració d'una anàlisi per paràmetres de diversa índole. S'ha considerat des de la presència a Internet d'un lloc web amb la informació bàsica de l'emissora (programació, dades de contacte i ubicació, personal responsable, etc.), passant per les vies de comunicació i difusió de les emissores (pàgina web, xarxes socials i ús que se'n realitza, aplicacions mòbils...) i fins a les opcions per tal de distribuir els continguts que s'hi elaboren (possibilitat d'audició de l'emissió en directe per Internet, ràdio a la carta, portal informatiu de l'actualitat elaborada per l'emissora, entre d'altres).

¹⁹¹ Un informe del GESOP el juliol del 2013 analitzava els usos comunicatius i informatius de les xarxes socials per part de la població catalana.

Font: GESOP (2013). Ús de les xarxes socials entre els catalans. Recull de dades és consultable a http://www.gesop.net/images/pdf/ca/Informes/IG37_GESOP_XarxesSocials_Estiu2013.pdf. Consultat el 17 de març del 2014.

De l'anàlisi de les variables acabes d'esmentar, n'ha sorgit el següent quadre que tot seguit s'explicarà en detall.

Taula 2. Presència a Internet dels mitjans de comunicació Premià de Dalt Ràdio (1) i Ràdio Premià de Mar (2) en data d'abril del 2014

Elements analitzats	(1)	(2)
Pàgina web amb les dades sobre l'emissora	No	Sí
Dades bàsiques	Sí*	Sí
Programació	No	Sí
Contacte	Sí*	Sí
Emissió en directe	No	Sí
Ràdio a la carta (podcasting)	No	Sí
Xarxes socials	No	Sí
Twitter	No	Sí
Facebook	No	Sí
Portal informatiu	No	Sí
Aplicació mòbil	No	No
Emissió en directe	No	Sí**
Altres continguts	No	Sí**
Integració de tota l'oferta en una plataforma	No	No
Notes		
* Les dades es poden consultar a la pàgina web de l'Ajuntament de Premià de Dalt però l'emissora no disposa de cap espai a Internet en la data d'elaboració de l'estudi.		
**L'emissora no disposa d'aplicació mòbil pròpia però sí que ofereix ambdós serveis per via d'aplicacions temàtiques. L'emissió en directe a través de l'app 'Tune In Radio' per a emissores de ràdio, i el servei de ràdio a la carta a través de l'app de la plataforma Ivoox.		

Font: Elaboració pròpia (2014).

>> Premià de Dalt Ràdio

La situació de l'emissora Premià de Dalt Ràdio és especialment preocupant a partir de les dades recollides. Una asseveració feta per la mateixa direcció tècnica de l'emissora i pels responsables polítics del consistori de Premià de Dalt¹⁹².

Si entrem en detall, l'emissora no té en data d'abril del 2014 cap mena d'espai propi a la xarxa, no compta amb perfil en actiu a xarxes socials com Facebook o Twitter, tampoc de portal informatiu relatiu al seu àmbit de difusió, no disposa de cap enllaç on poder

¹⁹² Urrea, Antoni (2014). Entrevista personal amb el regidor de l'emissora municipal de l'Ajuntament de Premià de Dalt. Premià de Dalt, 25 de març del 2014.

escoltar la seva programació per Internet i tampoc de poder-la recuperar en servei de ràdio a la carta. Les úniques dades presents a Internet són les dades bàsiques de l'emissora i de contacte via correu electrònic i telèfon. Aquestes però no es troben en cap lloc web titularitat de Premià de Dalt Ràdio sinó que només es poden consultar a la pàgina web de l'Ajuntament de Premià de Dalt.

La responsable de Premià de Dalt Ràdio, Isabel Xarrié, admet com a gran prioritat l'entrada de l'emissora a la xarxa. Alhora però, detalla, per a aconseguir aquesta s'han de realitzar un seguit d'inversions i comptar amb un tècnic de so i administrador de webs responsable de poder posar en marxa i mantenir el funcionament d'aquestes noves vies. Recordem que en data d'abril del 2014 Premià de Dalt Ràdio segueix funcionant únicament amb una persona contractada que realitza les funcions de direcció de l'emissora, conducció del magazine matinal, coordinació amb el voluntariat i funcionament intern.

>> Ràdio Premià de Mar

Ràdio Premià de Mar és present a Internet en la major part dels canals i aspectes analitzats. Malgrat no haver disposat d'un pla de comunicació o full de ruta pautat – conseqüència de l'extraordinària situació de falta de director en el període de màxima implantació a Internet– el cos de treballadors de l'emissora juntament amb un grup de voluntaris han desenvolupat les diverses plataformes de la ràdio a la xarxa¹⁹³.

Actualment aquesta presència es tradueix en una pàgina web de l'emissora des d'on es pot escoltar l'emissió en directe de la ràdio les 24 hores del dia i on s'hi poden trobar les dades bàsiques, la graella de programació, les vies de contacte i les fitxes descriptives de cadascun dels programes en emissió durant tota la setmana. També hi ha d'altres seccions de tall més participatiu com el projecte *El trucòmetre*¹⁹⁴ existent fins l'any 2013 i les enquestes dels serveis informatius, que surten amb periodicitat setmanal.

¹⁹³ Aguilar, Joaquim (2014). Entrevista personal amb l'exdirector de Ràdio Premià de Mar (2007-2010) i cap d'esports de l'emissora (2014). Premià de Mar, 5 de desembre del 2013.

¹⁹⁴ Nascut el 2008 dins el programa 'La dreuera' i elaborat pel periodista Enric Ventura, *El trucòmetre* realitzava un baròmetre municipal sobre quines eren les preocupacions quotidianes dels premianencs i

A banda de la pàgina web¹⁹⁵, existeixen un seguit de plataformes de l'emissora, totes elles accessibles des del lloc web de l'emissora, que exerceix de directori. Aquestes són:

- Premià Notícies¹⁹⁶. Portal informatiu amb les notícies generades pels serveis informatius. A partir d'un bloc amb plantilla de WordPress¹⁹⁷, es publiquen cada dia les notícies generades durant el dia per la redacció així com els successos i altres esdeveniments que es duguin a terme durant el dia, principalment a Premià de Mar. El portal publica diàriament des del mes de gener del 2010.
- Premià Esports¹⁹⁸. Portal informatiu amb les notícies esportives generades pels serveis informatius. A partir d'un bloc amb plantilla de WordPress, es publiquen cada dia les entrevistes realitzades durant el dia per la redacció (i emeses al magazine esportiu diari, anomenat "Planetari") així com els resultats, classificacions i notícies de les diverses entitats esportives de Premià de Mar. El portal publica diàriament des del mes de novembre del 2010.
- Ràdio a la carta¹⁹⁹. L'emissora disposa des de l'any 2011 de presència a la plataforma de compartició d'àudios i podcasts Ivoox. En aquesta es carreguen tots els programes que Ràdio Premià de Mar produeix. En data abril del 2014 hi havia un total de 31 canals actius de programes de Ràdio Premià de Mar actualitzats en els darrers 30 dies des de la data de consulta.
- Twitter. L'emissora és present a la xarxa social de microblogging des del mes de febrer del 2010. Una plataforma que utilitza per difondre les informacions que genera a través dels seus serveis informatius cada matí així com els fets i

premianenques més enllà de les notícies del dia a dia servides pels serveis informatius de Ràdio Premià de Mar. Les dades que s'anaven recollint es publicaven a Internet i s'elaborava un informe gràfic amb el total de respostes dels ciutadans. *El trucòmetre* enquestava més de 150 premianencs durant la temporada radiofònica, amb una mitjana de cinc ciutadans enquestats per setmana.

Font: Ventura, Enric (2014). Conversa amb l'exredactor de Ràdio Premià de Mar (2008-2013). Premià de Mar, 3 de maig del 2013.

¹⁹⁵ Portal web de l'emissora Ràdio Premià de Mar. Adreça web: <http://www.radiopremiademar.org/>. Consultat el 12 de març del 2014.

¹⁹⁶ Portal informatiu "Premià Notícies". Adreça web: <http://premianoticies.wordpress.com/>

¹⁹⁷ WordPress; Wikipedia (2014). Què és WordPress? Consultat el 21 de febrer del 2014. Adreça web: <http://wordpress.org/> i <http://en.wikipedia.org/wiki/WordPress>.

¹⁹⁸ Portal esportiu "Premià Esports". Adreça web: <http://premiaesports.wordpress.com/>.

¹⁹⁹ Canal de podcasting de Ràdio Premià de Mar a la plataforma Ivoox. Consultat el 24 de febrer del 2014. Adreça web: <http://radiopremiademar.ivoox.com>.

esdeveniments que es van succeint durant el dia. La xarxa social és doncs emprada especialment com a canal informatiu i com a canal de més prioritat per a la publicació de les últimes hores que es coneixen a la redacció donada la brevetat i immediatesa dels continguts publicats²⁰⁰. En data de maig del 2014 compta amb més de 22.000 piulades emeses i prop de 1.550 seguidors i 450 seguits²⁰¹, sent l'emissora de la comarca amb més activitat en aquesta xarxa social i la tercera en nombre de seguidors, per darrere de Mataró Ràdio i l'emissora local degana a Catalunya, Ràdio Arenys²⁰².

- Facebook²⁰³. Ràdio Premià de Mar també és present a la xarxa social més estesa²⁰⁴ amb pàgina d'empresa pròpia. Des del 2 de setembre del 2009 l'emissora ofereix al seu mur la informació relativa als programes que s'estan duent a terme a l'antena i continguts relacionats amb cadascun d'aquests com vídeos, cançons o imatges. També ofereix les principals informacions del dia enllaçades amb els blocs d'informatius i d'esports de l'emissora així com reculls fotogràfics dels grans esdeveniments que es duen a terme a la ciutat (manifestacions, festes, actes...) que es van confegint al mateix moment en què aquests es produeixen. En data de maig del 2014 l'emissora compta amb prop de 1.100 seguidors a Facebook.

Finalment, l'emissora també és present als telèfons mòbils. No es tracta pas d'una aplicació pròpia però sí que forma part d'alguna d'elles. En el cas de l'emissió en directe, Ràdio Premià de Mar es pot sintonitzar en dispositius mòbils a través de l'app *Tune In Radio*, i en el cas de la ràdio a la carta, és consultable a través de l'aplicació mòbil de la plataforma Ivoox.

²⁰⁰ Traïd, Xavier (2014). Entrevista personal amb el cap d'informatius de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 15 d'abril del 2014.

²⁰¹ Perfil de Ràdio Premià de Mar a Twitter: <https://twitter.com/radiopremiamar>. Consultat el 24 d'abril del 2014.

²⁰² Elaboració pròpia (2014). Dades extretes de Twitter. En data de maig del 2014, les emissores amb més activitat a la xarxa de microblogging són Ràdio Premià de Mar, que lidera amb 22700 piulades; seguida de Mataró Ràdio (<https://twitter.com/mataroradio>) amb 11600 missatges, i Ràdio Arenys (<https://twitter.com/radioarenys>) amb 8300. Per altra part, les emissores amb més seguidors són Ràdio Arenys amb 2500 seguidors, Mataró Ràdio amb 2200 i Ràdio Premià de Mar amb 1550.

²⁰³ Perfil de Ràdio Premià de Mar a Facebook. Consultat el 25 d'abril del 2014. Adreça web: <https://www.facebook.com/radiopremiademar>.

²⁰⁴ GESOP (2011). *Breu de dades, Usos d'Internet a Catalunya*. Consultat el 23 de març del 2014. Adreça web: http://www.colpis.cat/files/documents/404_material.pdf.

Malgrat que les dades i l'activitat de la ràdio són destacables com s'observa a partir de les xifres comentades, els responsables de l'emissora consideren que aquesta és encara insuficient, i adverteixen de la manca d'efectius humans per a realitzar aquesta tasca. Immersos al 2014 l'equip de l'emissora segueix oferint la programació i continguts via ràdio convencional però a aquesta hi ha anat afegint recursos en xarxa, quelcom amb especial incidència per a l'àrea d'informatius i esports, que és la que més s'ha bolcat a la xarxa com apreciàvem en la descripció dels diversos perfils i serveis oferts a Internet per part de Ràdio Premià de Mar.

El fet és que aquesta creació de nous serveis com els diaris electrònics, la informació a través de Twitter i Facebook i el seguiment a les xarxes d'actes i jornades especials el desenvolupen els responsables d'informatius i esports, un total de dos. “Les limitacions són tan evidents com que durant els espais informatius en directe, amb entrevistes i cròniques, no es poden publicar els continguts en directe (a la xarxa) perquè un dels responsables realitza les entrevistes i l'altre n'elabora en aquell moment les peces informatives, de manera que cap altre membre del personal es pot ocupar de la tasca periodística d'anar publicant el més destacat en directe. Traduït sobre el paper, no podem oferir a Twitter el seguiment de tot allò que es va realitzar als espais informatius, especialment al ‘Premià Notícies matí’, ni tampoc en programes especials com el ‘Parla l'alcalde’ o el ‘Planetari’ en matèria esportiva. I aquests eren serveis que oferíem fins la temporada 2012-2013 en disposar de més personal dedicat a la informació, la base d'una emissora local²⁰⁵”.

També es destaca el terreny que encara falta desenvolupar en el camp dels continguts multiformat. Tant el cap d'informatius de l'emissora, Xavier Traïd, com l'exdirector i actual cap d'esports, Joaquim Aguilar, coincideixen en advertir de la manca d'un portal propi que englobi tots els continguts actualment dispersos en diverses plataformes externes, especialment en matèria informativa; i del “fet preocupant que la ràdio no estigui immersa ja en la producció multiplataforma amb informacions per exemple

²⁰⁵ Traïd, Xavier (2014). Entrevista personal amb el cap d'informatius de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 15 d'abril del 2014.

també en vídeo. Fa especial feredat que quan ens hi puguem posar ja no hi siguem a temps²⁰⁶”.

²⁰⁶ Aguilar, Joaquim (2014). Entrevista personal amb l'exdirector de Ràdio Premià de Mar (2007-2010) i cap d'esports de l'emissora (2014). Premià de Mar, 15 d'abril del 2014.

Bloc II.

**Propostes i projectes per a les emissores de ràdio municipals de
Premià de Dalt i Premià de Mar**

Propostes per a les emissores municipals de Premià de Dalt i Premià de Mar

L'anàlisi dut a terme i presentat en el primer bloc del present treball ha permès detectar punts forts i febles d'ambdues emissores de ràdio municipals. Per tot plegat es plantegen a continuació propostes en cadascun dels camps exposats per tal de millorar o potenciar els punts forts de cada mitjà. Les propostes estan ordenades per matèries i de la següent manera: recursos humans i formació, recursos tècnics, finançament, gestió i continguts, programació, aspectes legals, Internet i noves tecnologies i projecció pública. El conjunt d'iniciatives presentades a continuació no són només pròpies sinó que en bona part també responen a les propostes plantejades per les diverses fonts entrevistades: treballadors, voluntaris, responsables polítics i tècnics, representants del conjunt de partits amb representació municipal així com projectes adaptats provinents d'altres emissores i mitjans de comunicació local públics de Catalunya.

Propostes en el camp de recursos humans

Com s'ha observat en la primera part del present treball, els recursos humans d'ambdós mitjans municipals han patit una clara reducció en el període comprès entre l'inici de la crisi (2007-2008) i el moment d'elaboració d'aquest document (2014). Una reducció de recursos humans que s'ha produït en un context on els mitjans de comunicació s'han trobat amb un escenari de major nombre de tasques a realitzar amb la integració a Internet (en el cas de Premià de Dalt Ràdio aquesta entrada a la xarxa no s'ha produït per les òbvies limitacions²⁰⁷ i en el de Ràdio Premià de Mar el procés s'ha realitzat a batzegades i sense la planificació que es considera s'hauria d'haver realitzat²⁰⁸).

Centrant-nos en matèria de recursos humans, tot i el context de crisi amb contenció de la despesa en data 2014, els recursos destinats a **Premià de Dalt Ràdio** són insuficients per tal d'oferir una programació amb espais informatius i d'entreteniment en la línia de complir amb les missions de servei públic per als mitjans de comunicació audiovisuals d'àmbit local i de titularitat municipal, objectiu contemplat tant pel govern municipal com per la resta de forces polítiques amb representació a la vila²⁰⁹. En aquest sentit, recordem que la proposta de mínims del sector que al *Llibre blanc de la ràdio local pública* recomana que “a partir de 3.000 habitants, els municipis haurien de tenir, com a mínim, dues persones contractades”. La demostració que aquesta proposta respon a objectius plausibles i realistes és el fet que es compleix a les emissores de ràdio dels municipis de la rodalia amb una demografia similar a Premià de Dalt, o fins i tot inferior²¹⁰. Atenent a les variables demogràfiques (més de 10.000 habitants) i de

²⁰⁷ Xarrié, Isabel (2014). Entrevista personal amb la directora de Premià de Dalt Ràdio. Premià de Dalt, 13 de març del 2014.

²⁰⁸ Traïd, Xavier; Aguilar, Joaquim (2014). Entrevistes personals amb el cap d'informatius i amb el cap d'esports i exdirector de Ràdio Premià de Mar (2007-2010). Premià de Mar, 15 d'abril del 2014.

²⁰⁹ Assens, Montse; Cases, Jaume; Pujol, Sebastià; Ruffo, Bernabé; Urrea, Antoni (2014). Entrevistes personals amb els portaveus al Ple de Premià de Dalt de SI, PSC i ERC, el president del PP de Premià de Dalt i el regidor responsable de l'emissora municipal (CiU). Premià de Dalt, març i abril del 2014.

²¹⁰ Les emissores de municipis del Baix Maresme amb una població similar a Premià de Dalt (10.000 habitants) ofereixen programes i informatius diaris. És el cas de les emissores d'Argentona (població de prop de 12.000 habitants), de Vilassar de Dalt (9.000 habitants) o de Cabrera de Mar (4.500 habitants). A Ràdio Argentona hi ha contractades, en data d'abril del 2014, un total de quatre persones: una directora-coordinadora també amb tasques a informatius, dos locutors (periodistes) responsables

pressupost (més de 10 milions d'euros anuals) de Premià de Dalt, l'emissora hauria de poder disposar d'unes tres persones en plantilla²¹¹.

Un major nombre d'efectius permetria desenvolupar un full de ruta per al mitjà radiofònic, ampliar l'oferta i incrementar la participació a l'emissora, especialment minvada després d'anys en què, amb les xifres damunt la taula, s'observa com s'ha seguit –malgrat ser sense intencionalitat– una política d'ofec econòmic que porta a l'eradicació del mitjà a llarg termini en cas de no virar la direcció^{212 213}. Cal citar que durant el primer semestre del 2014 s'està estudiant la contractació d'una segona persona en plantilla per a ocupar-se de l'apartat tècnic i d'Internet²¹⁴. Una decisió en la línia de l'increment necessari citat fruit de la insistència i bona feina realitzades des de la direcció de l'emissora per tal de fer palès els mínims requerits. Amb tot, i com se cita, encara faltaria disposar d'una tercera persona responsable de realitzar espais informatius amb capacitat també per a la gestió de continguts en múltiples formats i també a la xarxa Internet.

Atenent al context de restricció pressupostària vigent el 2014, és possible la contractació inicial de la figura d'un tècnic i d'un periodista a temps parcial (jornada de 20-25 hores setmanals) que podrien esdevenir a temps complet (37,5h) en els propers anys. Una altra via no descartable és la de la contractació dels treballadors a través d'una empresa externa experta en serveis de comunicació a partir de concurs i amb un període de treball prorrogable en cas de complir amb les funcions encarregades²¹⁵.

d'informatius i magazine matinal i un tècnic. En anys anteriors l'emissora havia disposat d'un periodista més, amb una plantilla de cinc persones.

Font: Cortijo, Irene (2014). Entrevista telefònica amb la responsable d'informatius de Ràdio Argenton. A Ràdio Vilassar de Dalt hi ha contractades, en data d'abril del 2014, un total de dues persones: una coordinadora de continguts responsable també dels serveis informatius i un tècnic. En anys anteriors l'emissora havia disposat de dos periodistes més, amb una plantilla de quatre persones.

Font: Farré, Laia (2014). Entrevista telefònica amb la coordinadora de Ràdio Vilassar de Dalt.

²¹¹ Vegeu recomanacions en matèria de pressupost per a Premià de Dalt Ràdio del present estudi. 104-105.

²¹² Rom, Sabí (2014). Entrevista amb el membre de Convergència Democràtica de Premià de Dalt i voluntari de l'emissora municipal. Premià de Dalt, 31 de març del 2014.

²¹³ Cases, Jaume (2014). Entrevista personal amb el cap de llista i portaveu al ple del PSC de Premià de Dalt. Premià de Dalt, 3 d'abril del 2014.

²¹⁴ Urrea, Antoni (2014). Entrevista personal amb el regidor de l'emissora municipal Premià de Dalt Ràdio. Premià de Dalt, 25 de març del 2014.

²¹⁵ Són diverses les emissores i mitjans municipals a Catalunya que compten amb plantilla externalitzada. El cas més gran i proper a l'entorn estudiat és el de Mataró Ràdio, on el conjunt dels serveis informatius són elaborats per periodistes provinents d'una empresa externa experta en serveis de comunicació, Compagina.

Font: Navarro, Rafa (2014). Entrevista personal amb fundador i màxim responsable de Compagina. Premià de Mar, 15 de maig del 2014.

Pel que fa a **Ràdio Premià de Mar** i en plana de recursos humans, s'observa una davallada destacada del nombre de treballadors així com en part del nombre de voluntaris i col·laboradors. En l'apartat dels treballadors, la reducció s'ha concentrat en el nombre de periodistes contractats. Com s'ha detallat, l'any 2012 n'hi havia un total de cinc (quatre amb remuneració) i en data d'abril del 2014 aquesta xifra havia davallat fins als dos, menys de la meitat. El mes de maig del 2014 es contracta un periodista per a cobrir les tasques de coordinació de tota la comunicació de l'ajuntament, de manera que la xifra de periodistes contractats per a exercir en el mitjà de comunicació autònom i independent del consistori segueix sent baixa, especialment si es compara amb els equips dels mitjans de comunicació municipals de les localitats més properes²¹⁶.

Es tracta d'un element difícilment intel·ligible atenent al fet que tant responsables polítics com tècnics de l'emissora entenen la informació com l'eix central i bàsic de la programació i continguts oferts per part dels mitjans de comunicació locals^{217 218} en el marc de les missions de servei públic del mitjà²¹⁹. Informació que esdevé més limitada i més complicada d'elaborar i transmetre amb uns recursos humans minvats en aquesta quantitat, com destaca el cap d'informatius i responsable de l'àrea: "Fins la temporada 2012-2013 érem dos periodistes per a ocupar-nos-en, ara en som un i una porció d'un altre [el redactor d'esports, que també dóna suport a l'àrea en els moments de cada jornada en què és necessari]. El de la temporada 2012-2013 era un sistema millor que el de la 2013-2014. Un sistema que era adient però que tampoc era perfecte. En la temporada 2013-2014 estem amb el mínim imprescindible. De fet, estem posant un esforç important suplementari en temps i dedicació per a què la màquina funcioni²²⁰".

²¹⁶ Tret de Mataró, els municipis amb emissores de ràdio al Baix Maresme són clarament més petits que Premià de Mar. Els casos més similars són Vilassar de Mar (20.000 habitants) i Argentona (12.000 habitants) que compten amb tres periodistes realitzant programes, xifra que supera lleugerament els que destina Ràdio Premià de Mar el mes de maig del 2014. El cas de Mataró, l'emissora municipal disposa d'una redacció d'informatius amb set periodistes. En tots tres casos s'han dut a terme retallades en la plantilla en el període 2011-2013.

Fonts: Cabot, Jaume; Cortijo, Irene; Ventura, Enric (2014). Entrevistes telefòniques amb el màxim responsable de Vilassar Ràdio (Vilassar de Mar), la responsable d'informatius de Ràdio Argentona i un dels redactors d'informatius de Mataró Ràdio. 13 de maig del 2014.

²¹⁷ Ariño, Gerard; Safont, Olga (2014). Entrevistes personals amb els responsables tècnics i polítics de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, març i abril del 2014.

²¹⁸ Barreras, Alfons; Cruz, Patrick; Ribet, Joan; Subirà, Antoni (2014). Entrevistes personals amb els representants de les formacions polítiques al Ple no encarregades de la gestió de l'emissora.

²¹⁹ Vegeu les missions de servei públic en l'apartat d'"Adaptació al marc legal" del present treball. 83-84.

²²⁰ Traïd, Xavier (2014). Entrevista personal amb el cap d'informatius de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 15 d'abril del 2014.

En diverses de les sessions de treball amb el voluntariat de l'emissora s'han manifestat crítiques al fet de disposar d'una sola persona dedicada íntegrament als espais d'informació general de l'emissora tant a l'antena com a la xarxa Internet²²¹.

Davant la situació descrita, es recomana una ampliació reduïda o bé una reestructuració de plantilla per tal de:

- Incrementar els recursos als serveis informatius. Atenent el seu caràcter d'element cabdal i central del mitjà, disposar de dos periodistes a temps complet per a l'àrea d'informatius i d'un tercer periodista per a l'apartat esportiu, tots tres amb capacitat també per a la gestió de continguts en múltiples formats i també a la xarxa Internet. Amb la dotació humana actual és difícilment assumible la càrrega de treball i de cobertura informativa d'un municipi de la demografia de Premià de Mar.
- Incrementar els recursos a l'àrea tècnica, amb un tècnic que permeti descarregar en part l'actual i d'aquesta manera desenvolupar noves vies de comunicació necessàries en l'actual món 2.0, amb productes no només d'àudio sinó també d'imatge i so. Les vies possibles a contemplar són la contractació d'un nou treballador amb aquest perfil o la cerca d'estudiants de la matèria que realitzin tasques amb una remuneració en la línia de les beques Teodor Garriga de Premià de Dalt.
- Disposar d'una persona que ostenti el càrrec de director/a del mitjà, amb un procés de selecció adequat a la normativa legal vigent per als mitjans audiovisuals locals públics (Llei 22/2005 de la comunicació audiovisual de Catalunya, article 33.2²²² ²²³). Al càrrec podria presentar-s'hi un membre de la plantilla (redactors o coordinador) o bé extern. L'existència del citat càrrec podria suplantar el càrrec de coordinador atès que aquest s'encarrega durant el període analitzat de les funcions de director²²⁴.

²²¹ Sessions de treball amb el voluntariat de Ràdio Premià de Mar (2014). Sessions 1, 3, 5.

²²² Vegeu apartat de 'Recursos humans' de Ràdio Premià de Mar. 34-35

²²³ Vegeu apartat 'Propostes per a l'adaptació al marc legal' del present treball. 114-115.

²²⁴ Ariño, Gerard (2014). Entrevista personal amb el coordinador de Ràdio Premià de Mar (setembre 2013-març 2014). Premià de Mar, 14 de març del 2014.

Com en el cas plantejat per a Premià de Dalt Ràdio, no és descartable la contractació per la via d'una empresa externa especialitzada en comunicació, que permetria disposar de nous recursos humans mitjançant una partida menys elevada que en el cas de realitzar la contractació directa per part del consistori de nou personal fix.

Formació

Les beques posades en marxa l'any 2005 a **Premià de Dalt Ràdio** sota el nom del radiofonista Teodor Garriga han servit per a la formació de diversos tècnics de so a l'emissora que alhora han permès la continuació del seu funcionament amb una programació mínima impossible de realitzar –en la vessant tècnica– amb una única persona contractada²²⁵. La via de la cerca d'estudiants que vulguin formar-se amb una remuneració econòmica pel seu esforç l'emissora és d'interessant aplicació en el futur tant a Premià de Dalt Ràdio com a Ràdio Premià de Mar. Ara bé, evitant l'evolució final de les beques a l'emissora de Dalt amb estudiants becats durant més de 5 anys que han acabat esdevenint treballadors encoberts amb un sou d'entre 200 i 400 euros mensuals²²⁶.

La formació ha reportat una llista extensa de professionals sorgits de **Ràdio Premià de Mar**²²⁷. La participació a l'emissora d'estudiants de batxillerat, de formació professional i universitaris és una via per a formar nous professionals i alhora per a comptar amb un suport extra en moments de molta activitat. Per a això fora interessant la cerca de convenis amb universitats per a poder disposar de manera fixa d'algun estudiant en pràctiques a l'emissora i impulsar de forma més destacada els convenis amb els instituts per a comptar amb estudiants en cicles d'imatge i so i estudiants de Batxillerat interessats en la comunicació²²⁸.

²²⁵ Xarrié, Isabel (2014). Entrevista personal amb la directora de Premià de Dalt Ràdio. Premià de Dalt, 13 de març del 2014.

²²⁶ Xarrié, Isabel (2014). Entrevista personal amb la directora de Premià de Dalt Ràdio. Premià de Dalt, 13 de març del 2014.

²²⁷ Vegeu apartat de 'Formació' de Ràdio Premià de Mar del present treball. 40.

²²⁸ Vegeu apartat 'Propostes per a la projecció pública' del present document. 119-125.

Propostes en matèria de recursos tècnics

En plana tècnica, s'observa la necessitat de realitzar determinades inversions en ambdues emissores analitzades. En el cas de **Premià de Dalt Ràdio**, es requereix analitzar les possibles necessitats d'actualització d'equips –com són la taula de so així com els equips emissors de la senyal de la ràdio i el programa informàtic–, quelcom que no s'ha realitzat en profunditat davant la falta d'un tècnic contractat. Encara en la matèria, també és necessària una ampliació dels equips de tractament d'informació i procés de textos, actualment formats per un sol ordinador. Des de l'estudi es té coneixement de la previsió d'actualització de determinats punts dels que s'acaben de citar a curt termini^{229 230}.

En el cas de **Ràdio Premià de Mar**, el contracte programa²³¹ preveu una renovació de part dels equips de manera ja concretada per a l'exercici 2014:

Taula 3. Inversions en matèria de recursos tècnics a Ràdio Premià de Mar per a l'exercici 2014

Nous auriculars d'estudi i d'exterioris	900 €
Nou servei de podcast i streaming	1.600 €
Reparació i cobertura insonorització locutoris	2.000 €
Reparació Unitat Mòbil	200 €
Nova xarxa de SAIs – seguretat elèctrica per manteniment d'emissió	3.000 €
Llicència Indesign per a la maquetació de productes editorials	1.000 €
TOTAL	8.700 €

Font: Ajuntament de Premià de Mar (2014). *Contracte programa entre l'Ajuntament de Premià de Mar i Premià Serveis Municipals, SLU relatiu als serveis audiovisuals de la vila de Premià de Mar. Període 2014-2017. 16.*

²²⁹ Xarrié, Isabel (2014). Entrevista personal amb la directora de Premià de Dalt Ràdio. Premià de Dalt, 13 de març del 2014.

²³⁰ Urrea, Antoni (2014). Entrevista personal amb el regidor de l'emissora municipal. Premià de Dalt, 25 de març del 2014.

²³¹ Ajuntament de Premià de Mar (2014). *Contracte programa entre l'Ajuntament de Premià de Mar i Premià Serveis Municipals, SLU relatiu als serveis audiovisuals de la vila de Premià de Mar. Període 2014-2017. 16.*

En aquest sentit convé fer dos apunts. Primer: el contracte programa clarifica la necessitat de realitzar inversions en matèria de renovació d'equips de manera anual, “perseguint la finalitat de mantenir l'estat actual de l'equipament i instal·lacions²³²”.

Segon: tot i que anuncia ja la necessitat de l'actualització pausada però continuada dels equips no fa referència a l'adquisició de nous equips necessaris (càmeres de vídeo, càmeres web, nou gestor i editor d'àudios, programes d'edició de vídeo...) per a l'oferta de serveis multimèdia en un context de convergència tecnològica que porta els mitjans de comunicació tradicionals en mitjans de comunicació multiplataforma²³³.

Aquestes inversions, doncs, haurien d'estudiar-se i analitzar-se, atenent a la gran evolució que els mitjans estan realitzant ja a la xarxa Internet²³⁴ però, sobretot, als propis objectius estratègics que es marca el contracte programa, que en els seus punts 3 i 6 pretén “promoure la comunicació local amb tecnologies avançades” i “participar en la posada en marxa d'un portal web de la ciutat²³⁵”. Des del present estudi es planteja la necessitat de l'adquisició dels nous equips esmentats per tal de poder desenvolupar el citat portal web entenent-lo com el principal punt informatiu sobre la ciutat, elaborat a partir de criteris periodístics i amb una gestió professional.

²³² Ajuntament de Premià de Mar (2014). *Contracte programa entre l'Ajuntament de Premià de Mar i Premià Serveis Municipals, SLU relatiu als serveis audiovisuals de la vila de Premià de Mar. Període 2014-2017*. 16.

²³³ L'únic element que apareix en aquesta línia és l'adquisició d'una llicència per al programa d'edició de productes editorials en paper InDesign, per a la maquetació del butlletí Vila Primilia per part del cap de premsa de l'Ajuntament de Premià de Mar.

Font: Ariño, Gerard (2014). Coordinador de Ràdio Premià de Mar (setembre 2013-març 2014). Premià de Mar. 14 de març del 2014.

²³⁴ Solé, Carles (2014). Entrevista personal amb el cap tècnic de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 12 d'abril del 2014.

²³⁵ Ajuntament de Premià de Mar (2014). *Contracte programa entre l'Ajuntament de Premià de Mar i Premià Serveis Municipals, SLU relatiu als serveis audiovisuals de la vila de Premià de Mar. Període 2014-2017*. 5.

Propostes en matèria de finançament

En l'apartat de finançament es recomanen un seguit de canvis. El primer d'ells, apropar l'aportació municipal a les xifres recomanades pel sector. Aquest va recomanar en el *Llibre blanc de la ràdio local pública* les xifres aproximades per al compliment de les funcions bàsiques dels mitjans, que en el cas de municipis com Premià de Dalt i Premià de Mar es situaven en una forquilla d'entre l'1 i l'1,5% del pressupost.

Aquest percentatge per a **Premià de Dalt Ràdio** significaria el 2014 una aportació d'entre 111.747 euros (1%) i 167.620 euros (1,5%) atenent al pressupost municipal aprovat per al citat exercici que ascendeix a 11.174.698,16 euros. El pressupost 2014 per a Premià de Dalt Ràdio se situa en 38.992,48 euros, poc menys d'un 0,35% de les despeses previstes per l'Ajuntament de Premià de Dalt. Una aportació fins i tot per sota de l'1% (prop de 90.000 euros, amb un increment de vora 50.000 euros) permetria disposar de tres persones contractades i de líquid per executar les actualitzacions necessàries en l'apartat tècnic citades en els darrers dos apartats. Aquest increment en la partida de l'emissora es podria dur a terme realitzant un canvi en la quantitat de cadascuna de les partides destinades a comunicació del consistori de Premià de Dalt, que en data 2014 destina 54.720 euros a la gestió del gabinet de premsa d'alcaldia (50.560 euros) i el consorci de TDT del Maresme (4.160 euros)²³⁶. Reduint aquestes partides –o fins i tot traspasant el cost del citat gabinet de premsa al capítol d'alcaldia²³⁷– es podria incrementar la dotació econòmica de Premià de Dalt Ràdio fins a les xifres plantejades sense necessitat de rebaixar partides d'altres capítols de caràcter social, especialment importants en un context de crisi econòmica.

Una altra de les vies per a poder ampliar el pressupost és la introducció i potenciació de l'emissora municipal com a eina de difusió comercial. Aquest fet permetria, per a la part

²³⁶ Ajuntament de Premià de Dalt (2014). *Pressupost de l'Ajuntament de Premià de Dalt 2014*. Disponible en línia a: <http://www.premiadedalt.cat/regidoria.php?id=5>. Consultat el 8 de maig del 2014.

²³⁷ Cases, Jaume (2014). Entrevista personal amb el cap de llista i portaveu del PSC al ple de l'Ajuntament de Premià de Dalt. Premià de Dalt, 3 d'abril del 2014.

analitzada, una entrada d'ingressos externs que permetria no dependre de manera exclusiva de les arques municipals. En aquest sentit, caldria impulsar un departament comercial, ja fos propi o extern, que permetés la contractació de paquets publicitaris per a una audiència potencial mínima de 10.000 persones –Premià de Dalt– i de prop de 250.000 en cas de realitzar publicitat per a tota l'àrea de cobertura del Baix Maresme. Tot plegat, però, seguint sempre els límits de la publicitat en la ràdio pública, desgranats en la *Instrucció general del Consell de l'Audiovisual de Catalunya sobre els límits a la presència de comunicacions comercials al servei públic de ràdio de Catalunya* (2011) que estableix, entre d'altres limitacions horàries per a la publicitat que, en el cas de municipis de menys de 20.000 habitants (Premià de Dalt) es tradueix en un màxim de 10 minuts de publicitat per hora amb un màxim de 90 minuts al dia²³⁸.

En el cas de **Ràdio Premià de Mar** representaria el 2014 una aportació d'entre 216.465 (1%) euros i 324.697 euros (1,5%) atenent al pressupost municipal aprovat per al citat exercici que ascendeix a 21.646.562,58 euros. El pressupost 2014 per a Ràdio Premià de Mar se situa en els 261.997 euros, un 1,21% de les despeses previstes per l'Ajuntament de Premià de Mar. Una xifra suficient si l'objectiu és disposar d'una emissora de ràdio que presti sols els serveis clàssics: emissió per antena. En cas d'apostar per un mitjà amb serveis complets a la xarxa Internet, com s'esbossa en el contracte programa (xarxes socials, ràdio a la carta per programes, hores i seccions temàtiques, creació d'un portal web integrat, continguts multiplataforma amb realització de vídeos informatius, arxius d'imatges, portal informatiu amb totes les notícies del dia a escala local i comarcal...) la xifra aportada pel consistori és en data 2014 insuficient si no s'amplien els ingressos municipals o provinents d'altres vies. Així, es fa necessària una ampliació del pressupost per tal de disposar de nous recursos humans dedicats als apartats informatiu i tècnic així com per a renovar i disposar d'equips de realització i tractament d'imatge.

Aquesta ampliació del pressupost se situaria a l'entorn dels 60.000 euros en cas de respondre a tots els increments de recursos humans i tècnics plantejats en els dos darrers

²³⁸ Consell de l'Audiovisual de Catalunya (2011). *Instrucció general del Consell de l'Audiovisual de Catalunya sobre els límits a la presència de comunicacions comercials al servei públic de ràdio de Catalunya*. DOGC 5848 § (2011). Consultat el 4 de maig del 2014. Disponible en línia a: http://www.cac.cat/pfw_files/cma/configuracio/general/descripcio/instrucci_r_dio.pdf.

apartats de propostes. Prop de 50.000 correspondrien a la contractació externa de serveis per tal de disposar d'un segon redactor d'informatius i d'un segon tècnic i els 10.000 restants correspondrien a l'adquisició de nous equips que, com planteja el contracte programa, hauria de realitzar-se de forma esglaonada²³⁹. La inversió total de 60.000 euros podria, emperò, ser menor en cas d'explorar una contractació en pràctiques per al càrrec de tècnic –que realitzaria una tasca de suport a l'actual– en la línia de les beques Teodor Garriga impulsades a Premià de Dalt Ràdio. Una via, la de l'estudiant en pràctiques, que es descarta en el cas del nou redactor d'informatius, atenent al segon objectiu estratègic plantejat al contracte programa per a Ràdio Premià de Mar, en què es destaca que el mitjà ha “d'informar de manera veraç, plural i transparent, amb un llenguatge clar, precís i respectuós amb diversitat de tot allò que tingui com a escenari la vila de Premià de Mar i el seu entorn, mitjançant una gestió professional²⁴⁰”.

Vies de finançament

A banda de l'aportació municipal per part del consistori de Premià de Mar es plantegen un seguit de noves vies per a la disposició del pressupost a Ràdio Premià de Mar. Una de les vies per a poder ampliar el pressupost és la introducció i potenciació de l'emissora municipal i de la resta de mitjans de comunicació municipals com a eina de difusió comercial. Aquest fet permetria, per a la part analitzada, una entrada d'ingressos externs que permetria no dependre de manera exclusiva o pràcticament exclusiva de les arque municipals, tal com s'inclou al contracte programa 2014-2017 de Ràdio Premià de Mar²⁴¹. En aquest sentit, caldria impulsar un departament comercial, ja fos propi o extern, que permetés la contractació de paquets publicitaris per a una audiència potencial mínima de 30.000 persones i de prop de 250.000 en cas de realitzar publicitat per a tota l'àrea de cobertura del Baix Maresme; a més del nou mercat publicitari a la xarxa Internet. Tot plegat, però, i com en el cas de Premià de Dalt, sense superar els límits de la publicitat en la ràdio pública, desgranats en la *Instrucció general del Consell*

²³⁹ Ajuntament de Premià de Mar (2014). *Contracte programa entre l'Ajuntament de Premià de Mar i Premià Serveis Municipals, SLU relatiu als serveis audiovisuals de la vila de Premià de Mar. Període 2014-2017*. 16.

²⁴⁰ Ajuntament de Premià de Mar (2014). *Contracte programa entre l'Ajuntament de Premià de Mar i Premià Serveis Municipals, SLU relatiu als serveis audiovisuals de la vila de Premià de Mar. Període 2014-2017*. 4.

²⁴¹ Ajuntament de Premià de Mar (2014). *Contracte programa entre l'Ajuntament de Premià de Mar i Premià Serveis Municipals, SLU relatiu als serveis audiovisuals de la vila de Premià de Mar. Període 2014-2017*. 14.

de l'Audiovisual de Catalunya sobre els límits a la presència de comunicacions comercials al servei públic de ràdio de Catalunya (2011) que estableix, entre d'altres limitacions horàries per a la publicitat que, en el cas de municipis de més de 20.000 habitants, com és el cas de Premià de Mar, no pot sobrepassar els sis minuts per cada hora del dia²⁴².

També fora recomanable la cerca d'altres vies de finançament extern fruit de l'elaboració de continguts des de la plantilla per a tercers. Una entrada seria la realització de productes per a la Xarxa de Comunicació Local tal com s'ha impulsat des d'aquest ens en els darrers anys 2012 i 2013: cròniques i entrevistes informatives, seccions per a programes de la seva graella, transmissions o col·laboració en carrusels esportius, etc. En el mateix exercici 2014 emissores de ràdio participants de diversos projectes de la Xarxa de Comunicació Local reben ingressos que arriben a superar els 50.000 euros anuals. En alguns casos, l'aportació d'aquest ens a les emissores representa prop de la meitat del pressupost de què es disposa²⁴³.

Finalment, una altra de les vies per tal de poder incrementar els serveis oferts per la ràdio municipal, a banda de les col·laboracions i la publicitat, es planteja en el *Projecte d'integració dels mitjans municipals de Premià de Dalt i Premià de Mar*, a partir de la pàgina 126 del citat estudi.

²⁴² Consell de l'Audiovisual de Catalunya (2011). *Instrucció general del Consell de l'Audiovisual de Catalunya sobre els límits a la presència de comunicacions comercials al servei públic de ràdio de Catalunya*. DOGC 5848 § (2011). Consultat el 4 de maig del 2014. Disponible en línia a: http://www.cac.cat/pfw_files/cma/configuracio/general/descripcio/instruccio_r_dio.pdf.

²⁴³ Garcia, Pilar (2014). Entrevista personal amb la coordinadora d'EMUN FM Ràdio. 5 de maig del 2014.

Propostes per al funcionament intern

En el cas de **Premià de Dalt Ràdio**, no es poden apreciar problemes de funcionament intern atenent al caràcter unipersonal de la plantilla de l'emissora, que és en si el principal problema en data d'abril del 2014²⁴⁴.

Per tot plegat es planteja un increment en dotació de recursos humans que permeti gestionar nous continguts en antena i a Internet amb una divisió per elaboració de continguts estructurada de la forma següent:

- La presència de l'actual directora i conductora del magazine matinal com a coordinadora del nou equip alhora que intervenint puntualment en les necessitats de cada àrea que vagin apareixent.
- Un nou tècnic en plantilla que pugui realitzar la coordinació tècnica de programes i que pugui estar especialment dedicat a la realització d'un projecte a la xarxa per al mitjà, el seu funcionament i el suport a la resta de personal en matèria tècnica.
- Un responsable d'informatius, graduat en Periodisme i amb coneixements de les noves eines comunicatives i de la gestió de la informació radiofònica clàssica però també, i no menys important, del llenguatge a Internet i la gestió de les xarxes socials, especialment en la vessant informativa.

Fixant la mirada en **Ràdio Premià de Mar**, l'entrada de nous recursos humans hauria de permetre canviar el sistema de funcionament intern de l'emissora. Així, la disposició d'un nou redactor d'informatius i d'un tècnic permetrien realitzar les següents conversions:

²⁴⁴ Vegeu apartat de 'Recursos humans' de Premià de Dalt Ràdio del present treball. 32-33.

- Disposar de producció i realització de continguts informatius també fora del torn de matí, descongestionant les tasques de l'actual responsable i traslladant-les en part al torn de tarda, que elaboraria els continguts i cobriria els actes succeïts en la segona meitat del dia.
- Eliminar els torns de tarda de la plantilla que es realitzen en la temporada 2013-2014. Les guàrdies de 18 a 22h de dilluns a divendres quedarien suprimides ja que l'ampliació de plantilla permetria disposar de personal amb horari de treball en el torn de tarda.
- Reduir el nombre de torns de guàrdia els caps de setmana. L'ampliació de la plantilla comportaria més personal i per tant menys caps de setmana a cobrir per part de cadascun dels treballadors. La disposició de dos redactors d'informatius i dos tècnics també permetria una rotació a l'hora de cobrir esdeveniments informatius o realitzar desplegaments tècnics.

En matèria de funcionament intern també es recomana una flexibilització en el control de l'accés i sortida del lloc de treball que diàriament realitza la plantilla atenent a les característiques especials d'un mitjà de comunicació respecte d'una institució eminentment administrativa com és una corporació local. Fins la present temporada 2013-2014 el personal de Ràdio Premià de Mar ha d'indicar la seva hora d'entrada i de sortida del lloc de treball mitjançant un punt de control amb identificació de les empremtes dactilars situat als estudis de l'emissora. Aquest funcionament no respon a les lògiques d'un mitjà de comunicació atenent al fet que els treballadors d'aquest tipus d'empreses realitzen tasques fora dels mateixos estudis i de forma 'extraordinària' amb força assiduïtat degut a la necessitat de cobertura d'esdeveniments o successos imprevistos en aquelles hores en què es produeixin i en aquells punts geogràfics on tinguin lloc.

Per aquests motius, es proposa la supressió de l'actual sistema de fitxatge i un seguiment del nombre d'hores treballades per part dels propis treballadors i del màxim responsable de l'emissora on també es tinguin en compte les tasques i continguts realitzats per cadascun dels membres que formen el personal del mitjà.

Propostes en el camp de programació

La programació de **Premià de Dalt Ràdio** s'ajusta difícilment, degut a la seva escassetat, als mínims estipulats pel sector –plasmats al *Llibre blanc de la ràdio local pública*– i a aquells que detalla la Llei 22/2005 de la comunicació audiovisual. En matèria de programació, el sector reclama:

“Un mínim del 25% de continguts informatius d'interès local de producció pròpia (informatius, magazins, entrevistes...) incloent-hi la redifusió, entre les 8.00h i les 0.00h.²⁴⁵”

Premià de Dalt Ràdio emet de mitjana quatre hores diàries²⁴⁶ de continguts propis fruit de l'emissió del magazine matinal i la corresponent redifusió del programa de dues hores en un altre horari del dia. Una programació, però, basada principalment –la pràctica totalitat de les hores que no ocupa el magazine i la seva redifusió– en radiofórmula musical. Quelcom que el sector de les ràdios locals públiques valora de la següent manera:

“La radiofórmula musical no es pot considerar, en cap cas, ràdio local pública. No val la pena que un ajuntament disposi d'una freqüència de ràdio municipal per fer-hi totalment o majoritàriament radiofórmula musical²⁴⁷”.

Per tot plegat es fa necessària l'aplicació urgent de mesures que en el camp de la programació permetin disposar d'una graella sòlida amb espais propis de plantilla, de voluntariat i nous acords de col·laboració que permetin disposar d'espais d'altres emissores locals i de continguts d'àmbit nacional en algunes franges horàries reduint

²⁴⁵ Federació de Ràdios Locals de Catalunya (2008). *Llibre blanc de la ràdio local pública*. Barcelona: Federació de Ràdios Locals de Catalunya. 79.

²⁴⁶ En dies feiners, de dilluns a divendres. En festius la xifra se situa en les 2 hores.

Font: Xarrié, Isabel (2014). Entrevista amb la directora de Premià de Dalt Ràdio per a conèixer el funcionament de l'emissora en data 2014. Premià de Dalt, 13 de març del 2014.

²⁴⁷ Federació de Ràdios Locals de Catalunya (2008). *Llibre blanc de la ràdio local pública*. Barcelona: Federació de Ràdios Locals de Catalunya. 76.

ostensiblement la presència de la radiofórmula musical, que si bé no cal eradicar completament, sí que s'ha de fer davallar de manera destacada.

Així, la major presència de plantilla descrita en les propostes relacionades amb els recursos humans permetria augmentar la programació pròpia amb espais informatius. Alhora, també es podria fer front a una campanya de cerca de voluntariat al municipi per tal de poder fer créixer la xifra –molt baixa²⁴⁸– de programes realitzats per col·laboradors en data 2014 a Premià de Dalt Ràdio. Una altra de les vies on aprofundir és la participació de l'emissora en projectes que surten de les fronteres municipals. El més destacat en data d'avui és la participació en la programació i la sindicació de continguts impulsada per la Xarxa de Comunicació Local (XCL). També es podrien abordar d'altres escenaris de col·laboració amb els mitjans més propers al territori, com proposarem àmpliament en el darrer dels projectes present en aquest estudi²⁴⁹.

En el cas de **Ràdio Premià de Mar**, la programació supera amb escreix els mínims anteriorment esmentats, emetent diàriament una mitjana de 8 hores de programació realitzada als estudis de Ràdio Premià de Mar (en data d'abril del 2014)²⁵⁰. Una xifra que segons el dia de la setmana assoleix les 10 hores²⁵¹. En aquest còmput hi incloem només la primera emissió dels programes de plantilla i de voluntaris, sense incloure doncs repeticions d'aquests espais²⁵² ni l'emissió de programes sindicats d'altres emissores municipals.

En tot cas, convé remarcar una advertència basada en l'evolució dels darrers anys, en què han davallat les hores de programació pròpia de manera destacada²⁵³. L'any 2012

²⁴⁸ Vegeu apartat de 'Programació' de Premià de Dalt Ràdio en el present estudi. 61-63.

²⁴⁹ Vegeu 'Projecte d'integració dels mitjans municipals de Premià de Dalt i Premià de Mar. 126-144.

²⁵⁰ La programació elaborada per la plantilla suma un total de 5,5 hores diàries (de 9 a 13; de 13:30 a 14 i de 19 a 20h). La resta correspon a programes de voluntariat, que s'emeten en les franges de 18 a 19 i de 20 a 23h, tot i que en alguns dies de les 4 hores només se n'empra una (dilluns) o mitja (divendres). En dies amb majors espais de col·laboradors, augmenta la mitjana de programació pròpia.

²⁵¹ Graella de programació de Ràdio Premià de Mar per a la temporada 2013-2014. Disponible en xarxa a: <http://radiopremiademar.org/programacio.htm>. Enllaç consultat el 12 d'abril del 2014.

²⁵² La reemissió o repetició de continguts no són habituals. En data 2014 sols es repeteixen alguns espais de voluntariat –sobretot en diumenge– així com algunes seccions del magazine 'Tot d'una'.

Font: Busquets, Lola; Solé, Carles (2014). Entrevistes personals amb la responsable del magazine 'Tot d'una' i el cap tècnic de Ràdio Premià de Mar, responsable de pautar les reemissions d'espais.

²⁵³ Factor corroborat amb la consulta de documents i graelles de programació dels darrers anys així com a partir de les sessions de treball de voluntariat. Aquest aspecte no fou comentat pels responsables polítics ni tècnics de Ràdio Premià de Mar. Graelles de les temporades 2012-2013 i 2013-2014 disponibles als annexos d'aquest treball.

s'oferien, de mitjana, 10,5 hores de programació realitzada als estudis de Ràdio Premià de Mar, amb puntes de 12 hores en alguns dies de la setmana²⁵⁴. En aquest còmput s'hi inclouen, com en l'anterior, només la primera emissió dels programes de plantilla i de voluntaris, sense comptar-hi doncs repeticions d'aquests espais ni l'emissió de programes sindicats d'altres emissores municipals.

Sobre elements com aquesta davallada hi pesa, de nou, la reducció de la plantilla i la inexistència durant llargs períodes de temps d'un director encarregat de la gestió i materialització del projecte comunicatiu. En el present apartat reprenem la necessitat d'un director en aquest cas per tal d'elaborar una política de promoció de l'emissora i cerca de nou voluntariat com s'ha citat en el cas de Premià de Dalt i també es proposa una potenciació dels continguts d'índole informativa atenent a les respostes per part del voluntariat²⁵⁵, els representants polítics de la ciutat²⁵⁶ i els mateixos responsables de l'emissora²⁵⁷.

Per tot plegat es proposa un increment dels espais informatius en base a una major disponibilitat de recursos humans destinats a aquest departament. L'augment permetria comptar amb dos redactors dedicats exclusivament a informatius amb horaris complementaris de matí i de tarda que permetrien realitzar producció i elaboració de continguts per a Internet i per a l'antena durant tot el dia, descongestionant també les tasques de producció en data 2014 de l'únic periodista contractat i cap d'informatius de l'àrea. Es proposaria la reformulació d'alguns dels espais informatius –sempre amb coordinació i participació dels responsables del departament i d'acord amb aquests– i el manteniment del redactor d'esports amb tasques de suport puntuals a l'àrea d'informatius durant la franja de matí.

²⁵⁴ Fins la temporada 2012-2013 la programació elaborada per la plantilla sumava un total de 7,5 hores diàries (de 7 a 13; de 13:30 a 14 i de 19 a 20h). A banda, hi havia presència fixa de programes de voluntariat en totes les franges horàries de 20 a 23h de dilluns a divendres a més d'espais de 18 a 19h.

²⁵⁵ Sessions de treball amb el voluntariat de Ràdio Premià de Mar (2014). Sessions 1-5.

²⁵⁶ Barreras, Alfons; Cruz, Patrick; Ribet, Joan; Safont, Olga; Subirà, Antoni (2014). Entrevistes personals amb els representants de les forces polítiques amb representació a l'Ajuntament de Premià de Mar.

²⁵⁷ Aguilar, Joaquim; Ariño, Gerard; Busquets, Lola; Gallardo, Maria Antònia; Solé, Carles; Traïd, Xavier (2014). Entrevistes personals amb la plantilla de Ràdio Premià de Mar.

També es proposa, a partir de les opinions recollides per al present estudi, una reformulació de l'actual magazine matinal de l'emissora^{258 259}, estudiant la supressió de determinats espais amb continguts on el prisma local és inexistent i centrant esforços en els continguts amb Premià de Mar i el Maresme com a base i proposant la participació de l'espai matinal en el projecte 'Matins en xarxa' de la Xarxa de Comunicació Local per a poder disposar de temes externs al municipi i comarca sense la necessitat d'esmerçar-hi recursos. Del projecte matinal de la XCL en participen en la temporada 2013-2014 un grup considerable d'emissores de l'àmbit més proper als mitjans analitzats en l'estudi (Mataró Ràdio amb el magazine 'Viu la vida dia a dia', Vilassar Ràdio amb el 'Parlant de tot'²⁶⁰ o Ràdio Arenys amb el programa 'Tot a l'hora', entre d'altres²⁶¹).

Finalment, també s'observa necessària una anàlisi de la programació actual, estudiant la idoneïtat de la graella en determinats dies de la setmana, amb espais d'índoles molt diferents que es troben horàriament seguits l'un darrere l'altre (per exemple, els dissabtes al matí amb un espai de sardanes de dues hores seguit a continuació per un de música rap i hip hop llatina).

²⁵⁸ Barreras, Alfons (2014). Entrevista amb el cap de llista i portaveu de la Coalició d'Esquerreres de Premià de Mar.

²⁵⁹ Sessions de treball amb el voluntariat de Ràdio Premià de Mar (2014). Sessions 1, 3.

²⁶⁰ Cabot, Jaume (2014). Entrevista telefònica amb el director de Vilassar Ràdio.

²⁶¹ Pàgina web del projecte 'Matins en xarxa' de la Xarxa de Comunicació Local. Contingut disponible a: www.laxarxa.com/matinsenxarxa. Enllaç consultat el 23 de març del 2014.

Propostes per a l'adaptació al marc legal

Premià de Dalt Ràdio encara no ha realitzat el procés d'adaptació a la Llei 22/2005 de la comunicació audiovisual de Catalunya, marc de referència actual per als serveis públics audiovisuals d'àmbit local. En data d'abril del 2014 Premià de Dalt Ràdio està integrada a la regidoria de Recursos Humans, Transports i Ràdio de la que en depèn directament²⁶². No existeix cap figura com un consell d'administració o un consell consultiu, malgrat que en mandats anteriors sí que hi era (l'emissora havia estat integrada durant diversos mandats, fins al 2005, a l'empresa municipal 'La Pinassa')²⁶³. Així, el control de la pluralitat propi d'un consell d'aquestes característiques no es produeix. Paral·lelament a la inexistència d'aquest consell, diverses formacions polítiques exposen malestar pel que consideren manca de pluralitat i excés de control per part de l'equip de govern²⁶⁴. Des de la direcció de l'emissora es reconeix que no hi ha data ni terminis plantejats per realitzar l'adaptació al citat marc legal.

Davant de tot plegat, es considera urgent l'adaptació de l'emissora a la Llei 22/2005 de la comunicació audiovisual de Catalunya a partir de la creació d'un consell d'administració que sancioni i comprovi el compliment dels objectius del servei així com un consell de naturalesa consultiva i assessora que vetlli pel manteniment de la pluralitat del mitjà de comunicació. Una de les vies implantades en diverses de les emissores municipals de Catalunya és la creació d'un consell amb presència de les forces polítiques representades al Ple i de la societat civil a través de representants del teixit associatiu del municipi i, en alguns casos, també de persones de l'àmbit de la comunicació.

Per tal de garantir la gestió directa i quotidiana del servei de Premià de Dalt Ràdio respecte dels òrgans de govern de l'Ajuntament de Premià de Dalt s'observa també

²⁶² Vegeu apartat d' 'Adaptació al marc legal'. 81-82.

²⁶³ Xarrié, Isabel (2014). Entrevista personal amb la directora de Premià de Dalt Ràdio.

²⁶⁴ Assens, Montse; Cases, Jaume; Pujol, Sebastià (2014). Entrevistes personals amb els caps de llista de les formacions Solidaritat Catalana, Partit dels Socialistes de Catalunya i Esquerra Republicana de Catalunya, respectivament.

imprescindible la subscripció del corresponent contracte programa, el reglament de funcionament intern així com el traspàs de l'emissora de l'actual regidoria al paraigua d'un ens que en garanteixi la seva plena autonomia (societat municipal de serveis, d'índole estrictament comunicativa, entitat pública empresarial local, etc.).

Ràdio Premià de Mar va realitzar el procés d'adaptació a la normativa legal del moment durant la temporada 2013-2014 amb la concertació d'un contracte programa, un reglament de funcionament intern, la integració a l'empresa municipal 'Primíia Serveis' i les consultes requerides sobre l'aplicació i adaptació a la LCA al Consell de l'Audiovisual de Catalunya²⁶⁵.

Amb tot, manca la constitució d'un consell de caire consultiu i assessor que, a part del consell d'administració, garanteixi, d'acord amb el contracte programa, la participació dels grups socials i polítics més representatius dins el territori corresponent així com de les entitats sense ànim de lucre del mateix territori²⁶⁶.

També davant la inexistència de la figura d'un director o directora des del present document es recomana la incorporació en aquest càrrec sempre sota el compliment de la llei de la comunicació audiovisual i els acords i declaracions institucionals del Consell de l'Audiovisual (CAC) referents a aquesta figura. Com es resumeix en la Declaració institucional del CAC en relació amb la prestació del servei públic de comunicació audiovisual d'àmbit local, de 22 de juny de 2011, així com també en l'acord 160/2013 del Ple del CAC amb el títol 'Recomanacions en matèria d'organització i funcionament dels serveis públics audiovisuals d'àmbit local':

“Cal tenir present que, sigui quina sigui la modalitat mitjançant la qual el prestador públic ofereixi els continguts de servei públic, s'ha de preservar la garantia de desgovernamentalització del servei públic de comunicació audiovisual local i del(s) directiu(s) dels mitjans públics, que han d'ésser

²⁶⁵ Safont, Olga (2014). Entrevista personal amb la tinent d'alcalde de Comunicació de l'Ajuntament de Premià de Mar.

²⁶⁶ Llei 22/2005, del 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya. DOGC 4543 § (2006). Article 33.4.

nomenats amb criteris estrictament professionals per garantir l'autonomia en la gestió de les emissores de servei públic²⁶⁷”.

Alhora, l'article 33.2 de la Llei de la comunicació audiovisual de Catalunya, explicita el procés d'elecció a seguir per al nomenament del director o aquell càrrec que desenvolupi les funcions de màxim responsable tècnic del servei públic de comunicació audiovisual –en aquest cas, emissora de ràdio municipal:

“Correspon al ple, l'assemblea d'electes o l'òrgan plenari corresponent el nomenament per majoria qualificada de dos terços dels màxims responsables de la gestió del servei, d'acord amb el que estableixi el reglament d'organització i funcionament del servei. Aquest nomenament s'ha de fer a partir de l'informe preceptiu d'un consell de naturalesa consultiva i assessora, que ha d'avaluar la capacitat, el mèrit i la idoneïtat dels candidats. Els conflictes que derivin de l'aplicació del reglament d'organització pel que fa a aquests nomenaments poden ésser remesos al Consell de l'Audiovisual de Catalunya perquè hi exerceixi la mediació, tot respectant l'autonomia local i sens perjudici de les mesures administratives aplicables”.

²⁶⁷ Acord 160/2013, d'11 de desembre, del ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya. *Recomanacions en matèria d'organització i funcionament dels serveis públics audiovisuals d'àmbit local*. 3.

Propostes en el camp d'Internet i noves tecnologies

La presència a la xarxa Internet de **Premià de Dalt Ràdio** és, a efectes pràctics, inexistent²⁶⁸. Quelcom que no ha variat en les temporades analitzades, ja que l'emissora no ha ofert mai continguts tals com l'emissió en directe, la ràdio a la carta o un portal informatiu sobre el municipi a la xarxa. Aquesta situació d'aïllament en el 2.0 es descriu com a incomprensible i negativa tant per part de la direcció de l'emissora²⁶⁹ com del voluntariat²⁷⁰.

Davant d'aquest escenari, la recepta recomanable és força nítida: entrada a la xarxa Internet amb la creació d'un portal web i inclusió d'aspectes tals com l'emissió en directe de l'emissora de ràdio, un servei de ràdio a la carta amb els continguts emesos i la publicació de les notícies diàries tractades i originades pels serveis informatius i els programes de l'emissora. També accés a les principals xarxes socials i creació de protocols de publicació i organització dels continguts a publicar en cadascuna de les noves plataformes.

Pel que fa a **Ràdio Premià de Mar**, aquesta emissora ha realitzat una clara evolució i integració a Internet des de l'any 2007. En aquella data es posà en marxa l'emissió en directe regular a través de la xarxa i un servei de ràdio a la carta amb els continguts del magazine matinal, els espais informatius i els programes de voluntariat. L'entrada i ús destacat de les xarxes socials des de l'any 2010 ha permès arribar a nous públics, no consumidors fins llavors del mitjà en la seva vessant tradicional (àudio). Malgrat la manca de recursos general, el fet que molts dels productes presents a la xarxa puguin ser

²⁶⁸ Vegeu apartat d'‘Internet i noves tecnologies’ amb relació a Premià de Dalt Ràdio. 88-89.

²⁶⁹ Xarrié, Isabel (2014). Entrevista personal amb la directora de Premià de Dalt Ràdio. Premià de Dalt, 13 de març del 2014.

²⁷⁰ Sessió de treball amb el voluntariat de Premià de Dalt Ràdio (2014). Realitzada el 31 de març del 2014.

emprats de forma universal i gratuïta ha facilitat la penetració del mitjà en aquest escenari²⁷¹.

Es detecten però algunes mancances per falta de recursos humans –funcionament continuat de la difusió i interacció a les citades xarxes socials– i pressupostaris –manca d’una web pròpia que concentri tots els continguts–. Per tot plegat, les principals recomanacions en temàtica d’Internet es resumeixen en:

- Creació d’un nou portal integral per a l’emissora, que allotgi tots els continguts generats per aquesta i que permeti el desenvolupament d’un projecte comunicatiu transversal amb continguts en tots els formats i, per tant, la inclusió de l’altre mitjà de comunicació del consistori, la revista municipal. La despesa a realitzar per a l’obtenció d’un nou espai web més complet no té perquè representar un cost econòmic substancial ateses les possibilitats del moment de crear una pàgina web amb plantilles gratuïtes o de cost reduït i el fet de poder allotjar continguts en formats com àudio (Ivoox, Soundcloud...) o vídeo (YouTube, Vimeo...) de forma gratuïta en moltes plataformes de la xarxa.
- Nous continguts multimèdia, potenciant les informacions amb text enriquit via enllaços, els àlbums temàtics d’imatges i els vídeos per al tractament de determinades informacions. També, amb la possibilitat de la creació d’una televisió per Internet per a oferir transmissions en directe i altres continguts informatius. Es tracta d’un projecte que no és nou, i és que s’endegà als anys 2011 i 2012 per la direcció de Ràdio Premià de Mar del moment sota el nom de ‘PremiàTV’ i transmeté esdeveniments com el ple municipal de Premià de Mar i un concert de l’Escola de Música de la ciutat²⁷². El projecte no seguí un cop es va produir la marxa del llavors director i, a més, de la posterior reducció de plantilla.

²⁷¹ Solé, Carles (2014). Entrevista amb el cap tècnic i administrador web de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 12 d’abril del 2014.

²⁷² Navarro, Rafa (2014). Entrevista personal amb l’exdirector de Ràdio Premià de Mar (2007 i 2010-2012) i propietari de Compagina, empresa dedicada als serveis de comunicació i que ha participat en diversos projectes per als consistoris de Premià de Mar i Premià de Dalt –gabinet de premsa, coordinació de campanyes electorals o gestió dels serveis esportius i (parcialment) informatius de Ràdio Premià de Mar entre el 2008 i el 2013.

- Criteris per a la gestió a la xarxa del mitjà, amb establiment de protocols integrals per a l'elaboració dels continguts a publicar a les xarxes socials Facebook i Twitter i aquelles que puguin anar sorgint.

Com s'ha citat en el primer dels punts acabats d'esmentar, i lligat en la possibilitat d'obertura de nous formats però no només a Internet, planteja tant per a Premià de Dalt com per a Premià de Mar la integració de la gestió i elaboració de les revistes municipals a les emissores de ràdio dels municipis: *La Pinassa* en el cas de Premià de Dalt i *Vila Primília* en el cas de Premià de Mar. Aquest traspàs s'hauria de fer amb la garantia per a ambdós mitjans de comptar amb plena independència en la confecció dels continguts i la priorització d'unes o altres informacions atenent a criteris periodístics de noticiabilitat. Tot plegat, amb l'objectiu de fer-les realment informatives i obertes al seu públic, els ciutadans, i que aquests darrers disposessin de la possibilitat de comunicar-se amb les citades publicacions i fer-hi esmenes o recomanacions per via de seccions habituals a les publicacions informatives periòdiques com són, per exemple, les cartes al director.

En data d'abril del 2014 el butlletí de Premià de Dalt és realitzat íntegrament pel gabinet d'imatge i comunicació de l'Ajuntament²⁷³ i el de Premià de Mar és dut a terme majorment pel gabinet d'alcaldia amb alguns dels continguts elaborats per Ràdio Premià de Mar i coordinats pel Centre de Competència (CeCom) del consistori²⁷⁴.

²⁷³ Urrea, Antoni (2014). Entrevista personal amb el regidor de la Ràdio de l'Ajuntament de Premià de Dalt. Premià de Dalt, 26 de març del 2014.

²⁷⁴ Safont, Olga (2014). Entrevista personal amb la tinent d'alcalde de Comunicació de l'Ajuntament de Premià de Mar. Premià de Mar, 10 d'abril del 2014.

Propostes per a la ‘projecció pública’

Tot seguit es detallen les diverses propostes que es plantegen des del present document en matèria de ‘projecció pública’ dels mitjans analitzats. Es tracta de vies per a promocionar i situar al centre de la ciutadania els mitjans de comunicació locals existents. Per tal de presentar les diverses propostes, aquestes s’han dividit en els següents epígrafs:

- Punts d’Informació Local (PIL)
- Eines de difusió
- Actes en exteriors
- Convenis, pràctiques d’ensenyament i promoció del voluntariat més jove

Punts d’Informació Local (PIL)

El primer dels elements que es proposa és la creació de punts informatius amb el mitjà de comunicació local com a protagonista. Es tractaria de la posada en marxa en ubicacions amb un alt nivell de pas o estada de ciutadans del que n’anomenem Punts d’Informació Local (PIL). Aquests permetrien a la població la possibilitat d’informar-se i entretenir-se en temps real sense la necessitat d’emprar i consumir bateria dels dispositius mòbils i alhora permetrien promocionar els continguts elaborats pel mitjà de comunicació local.

Els Punts d’Informació Local podrien ser de tres tipologies diferents atenent al seu menor o major desenvolupament tecnològic –i, consegüentment, també de dotació econòmica:

1. Els PIL més senzills estarien formats per un altaveu amb un sensor que permetés el seu funcionament en aquells moments en què una persona o grup de ciutadans s’hi apropés.

2. Els PIL de desenvolupament intermedi disposarien de pantalles amb altaveu d'àudio on es pogués escoltar l'emissió en directe de l'emissora municipal i, alhora, visionar continguts informatius i de servei en format de text, imatge o vídeo.
3. Un tercer cas, de nivell avançat, disposaria dels elements dels PIL mencionats en els dos punts anteriors i s'hi podria sumar una tercera funció, la de seu electrònica de l'Ajuntament al carrer, esdevenint un autèntic punt de servei per al ciutadà on estar informat per les diverses vies que composarien l'emissió radiofònica o les pantalles informatives i, alhora, facilitar al ciutadà determinades accions.

En el cas de tots els punts, caldria elaborar una política de difusió informativa i de senyalització per tal que els ciutadans, potencials usuaris, en sabessin la seva ubicació i funcions.

Tot seguit es detallen les bases i referents de cadascuna de les tipologies de PIL, que malgrat algunes diferències ja són en marxa en alguns punts de Catalunya. Els dos primers casos (1 i 2) prenen com a gran referent el 'Canal FGC', una eina desenvolupada per la companyia ferroviària catalana entre els anys 2009 i 2010 juntament amb la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals. Es tracta de pantalles amb informació referent a la companyia ferroviària però, alhora, de l'actualitat del moment i de continguts d'entreteniment realitzats per la CCMA, en format de vídeo i àudio. Els continguts d'ambdues parts s'ofereixen simultàniament, de manera que les pantalles del Canal FGC es divideixen en dues parts: a la zona central apareixen els materials produïts per TV3 i a la part lateral, en forma de "L", aquells de servei creats per FGC conjuntament amb l'empresa +QTV. Els continguts produïts per TV3 incorporen un sistema d'àudio que s'activa mitjançant unes campanes de so estratègicament col·locades al davant de les pantalles i a sol·licitud dels usuaris. Els usuaris que vulguin sentir el so, només han de situar-se als punts indicats sota les campanes per a evitar la contaminació acústica²⁷⁵.

²⁷⁵ Gabinet de premsa de Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (2010). *Ferrocarrils de la Generalitat i la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals posen en marxa el CANAL FGC amb*

El tercer dels casos respon a una iniciativa de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès executada l'any 2010. El projecte en qüestió posà en marxa els anomenats QIMs, Quioscs d'Informació Multimèdia, des dels quals es permet un accés senzill i directe a l'administració electrònica a través d'una pantalla tàctil des d'on es poden realitzar tràmits en línia, consultar l'estat d'expedients, descarregar formularis o comprar entrades. Aquests terminals també incorporen pantalles panoràmiques, que projecten notícies de la ciutat, agendes culturals i d'activitats de les entitats del municipi; una informació elaborada per Cugat.cat²⁷⁶, el mitjà públic multiplataforma del municipi. Cal destacar que aquesta iniciativa es desenvolupà amb fons no municipals²⁷⁷.

Possibles ubicacions

Respecte dels possibles llocs on incorporar els citats punts informatius, es plantegen els següents escenaris fruit d'una anàlisi que ha consistit en la cerca d'aquells punts amb major aflluència de pas i d'estada de ciutadans que siguin instal·lacions públiques o que formin part de la via pública. Les zones i equipaments sorgits de l'anàlisi que disposen de major exposició pública són:

- Mercats municipals de Premià de Dalt i Premià de Mar
- Oficines d'Atenció al Ciutadà (OAC) de Premià de Dalt i Premià de Mar
- Biblioteques municipals de Premià de Dalt i Premià de Mar
- Estació de tren de Premià, situada a Premià de Mar
- Parades d'autobús de l'estació de tren (Premià de Mar) i del barri de Santa Anna-Tió (límit entre Premià de Dalt i Premià de Mar)
- Plaça de la Fàbrica de Premià de Dalt
- Torrent de Santa Anna (límit entre ambdós municipis)
- Gran Via de Lluís Companys de Premià de Mar
- Plaça dels Països Catalans de Premià de Mar
- Carrer de la Mercè de Premià de Mar

continguts de TV3. Contingut consultat el 20 d'abril del 2014. Disponible en línia a: http://www.fgc.cat/downloads/notes_prensa/descarga_1/03_CANALFGC_NOTA.pdf

²⁷⁶ Herrada, Miquel (2014). Entrevista personal amb el director de Cugat.cat.

²⁷⁷ Servei de Premsa de l'Ajuntament de Sant Cugat del Vallès (2010). *Sant Cugat compta des d'avui amb un Quiosc d'Informació Multimèdia (QIM) en fase de proves*. Informació disponible a: <http://premsa.santcugat.cat/?p=1253>. Consultat el 19 d'abril del 2014.

Eines de difusió

En la línia també es podrien considerar altres eines de difusió ja emprades amb anterioritat en els mateixos mitjans analitzats. És el cas de les campanyes de promoció de Ràdio Premià de Mar que es produïren des de finals de la dècada de 1990 i durant la primera dècada del segle XXI amb, entre d'altres mesures, la cerca de comerços del municipi que volguessin anunciar-se a l'emissora i que alhora sintonitzessin Ràdio Premià de Mar com a fil musical i de veu dels seus comerços o la instal·lació d'altaveus en els principals carrers comercials de la ciutat amb l'emissió en directe de la Ràdio durant els períodes festius destacats: Nadal i Festa Major²⁷⁸.

Un altre element, contemplat en els congressos de la Ràdio a Catalunya, i que acabà traslladat al *Llibre blanc de la ràdio local pública*, foren detalls de promoció com la incorporació a les entrades dels municipis de cartells on es notifiqués l'existència d'una emissora municipal en aquella localitat i de la seva freqüència a la FM –actualment també la seva adreça a Internet–.

Per últim, també fora important des d'aquest informe la promoció d'aquelles activitats que es duen a terme a un o altre municipi i els quals l'emissora de ràdio cobreix o fins i tot forma part de la seva organització. Un exemple n'és la incorporació en els programes d'actes de les festes majors de la cobertura que realitzen Premià de Dalt Ràdio i Ràdio Premià de Mar²⁷⁹. Fora bo destacar la tasca que realitzen els mitjans també com a eina de projecció pública a la ciutadania i als visitants que arriben a ambdós municipis durant les citades festes.

Actes en exteriors

Un altre dels aspectes per tal de fer més present la ràdio per a la ciutadania i obtenir una major projecció pública és la intensificació de programes des de l'exterior dels estudis. En la temporada 2013-2014²⁸⁰ Ràdio Premià de Mar ha realitzat només un programa des

²⁷⁸ Gallardo, Maria Antònia (2014). Entrevista personal amb la responsable del Departament d'Administració, Publicitat i Voluntariat de Ràdio Premià de Mar. Gallardo també fou responsable de l'àrea de promoció de l'emissora –juntament amb la direcció d'aquesta– durant el període esmentat.

²⁷⁹ Solé, Carles (2014). Entrevista personal amb el cap tècnic de Ràdio Premià de Mar.

²⁸⁰ Només es computen els actes de la temporada 2013-2014 duts a terme fins al mes d'abril del 2014.

d'exterior –el ‘Tot d’una’ de Sant Jordi– i un programa de voluntariat des de la biblioteca municipal –‘La porta de l’escenari’–. En aquest sentit és interessant la línia de Premià de Dalt Ràdio de realitzar especials fora de les hores d’emissió del magazine coincidint amb festivitats i actes al municipi. En les sessions de treball amb el voluntariat s’ha proposat també la realització de programes en aquells barris més allunyats del centre de la ciutat²⁸¹, punt on es troben sengles emissores municipals. Aquests programes en exteriors permetrien donar la possibilitat de conèixer el mitjà al conjunt del municipi, també en aquelles zones on l’existència del propi mitjà és força desconeguda²⁸².

Els actes a realitzar a l’exterior no han de ser només programes de la graella sinó que també es considera important l’organització d’actes que tinguin una major penetració en la ciutadania pel fet que la fan còmplice d’aquests. A tall d’exemple, es consideren molt positives les iniciatives de Ràdio Premià de Mar com les “presentacions” de la temporada radiofònica així com els anomenats ‘Premis de la Ràdio’, que guardonaven anualment i per votació popular el “premiat de l’any” i la “iniciativa de l’any”. D’aquestes dues propostes cal lamentar el fet que es van deixar de realitzar en temporades anteriors a l’elaboració d’aquest informe. Es recomana la posada en marxa de nou de les citades propostes i el plantejament d’elaborar més projectes –propis del mitjà o que l’ultrapassin– que situïn Premià de Dalt Ràdio i Ràdio Premià de Mar com a eines de difusió.

Finalment, també contemplem en aquest capítol les iniciatives de:

- Obrir l’emissora a visites escolars i d’entitats de la ciutat. Visites que donin a conèixer les instal·lacions i les tasques que s’elaboren des del mitjà de comunicació per tal de posar èmfasi en la gran utilitat de la ràdio –o el futur mitjà de tarannà multiplataforma– per a difondre, explicar i conscienciar sobre aspectes que afecten als ciutadans i ciutadanes.
- Convertir els estudis de l’emissora municipal en un punt de reunió i trobada del teixit del municipi i de la ciutadania que formi part del projecte com a voluntari / col·laborador.

²⁸¹ Sessions de treball amb el voluntariat de Ràdio Premià de Mar (2014). Sessions 2, 4.

²⁸² Sessions de treball amb el voluntariat de Ràdio Premià de Mar (2014). Sessions 1, 2, 4.

Joventut: convenis, pràctiques d'ensenyament i promoció del voluntariat més jove

Un altre dels aspectes a potenciar és la participació de les noves generacions en els mitjans de comunicació per tal que els coneguin i els sàpiguem emprar. En aquest cas, proposem les següents mesures encaminades a l'efecte:

- Intensificar la inclusió de les escoles i instituts en espais de l'emissora. En la temporada 2013-2014 Premià de Dalt Ràdio i Ràdio Premià de Mar dediquen un espai setmanal als centres educatius. Emperò, aquests espais limiten la participació dels estudiants a petits grups. Per a això, fora interessant l'adopció de mesures com:

La posada en marxa d'un pla per a fomentar l'estada d'alumnes als mitjans de Premià de Dalt i Premià de Mar, tant de cicles formatius tècnics relacionats amb la comunicació com de batxillerat –per a aquells alumnes que estiguin interessats en el món de la comunicació– i pràctiques universitàries per a estudiants de Periodisme i Comunicació Audiovisual en la línia de la missió que es marca al contracte programa²⁸³ de “formar nous professionals²⁸⁴”. Aquest format d’“escola” permetria un benefici doble: per a l'emissora s'aconseguirien més recursos humans per a elaborar continguts els estudiants aprendrien i viurien el funcionament d'un mitjà alhora que hi contribuirien. Tampoc seria descartable, després d'un període de certa recuperació econòmica, dotar aquestes pràctiques d'una remuneració en concepte de beca per a la tasca realitzada als mitjans durant l'estada d'aprenentatge –en la línia de les beques Teodor Garriga ofertes per Premià de Dalt Ràdio des del 2005–.

²⁸³ Ajuntament de Premià de Mar (2014). *Contracte programa entre l'Ajuntament de Premià de Mar i Premià Serveis Municipals, SLU relatiu als serveis audiovisuals de la vila de Premià de Mar. Període 2014-2017*. 5.

²⁸⁴ Vegeu missions i objectius estratègics en l'apartat 'Adaptació al marc legal' de Ràdio Premià de Mar del present treball. 84.

La potenciació d'espais elaborats per alumnes, especialment a partir de secundària, als mitjans locals. Productes que podrien ser tant en format radiofònic com en els nous formats a potenciar (espais de televisió per a emetre a Internet o altres productes multimèdia també a través de la xarxa).

La creació d'un concurs diari de participació dels estudiants dels primers cicles escolars, per tal de fer-los partícips del mitjà des de ben joves i fomentant-los l'interès per a aquest²⁸⁵.

- Fora de l'àmbit escolar també es recomanaria mantenir la política d'obertura d'ambdós mitjans en l'elaboració de programes per part de ciutadans –en un percentatge important, de joves– posant a la seva disposició el suport de la plantilla dels mitjans en aquells aspectes que ho requereixin: tècnica, formació en llenguatge radiofònic, etc.

²⁸⁵ Un exemple d'aquesta proposta és l'espai 'El club dels matiners' de Ràdio Berga, que cada matí a primera hora rep dos alumnes de les escoles del territori i els fa protagonistes d'un concurs en forma de lliga entre els diversos centres educatius. L'espai s'emet de dilluns a divendres a les 08:30h, abans de l'inici de les classes a les escoles de primària.

Font: Rodríguez, Aurora (2014). Entrevista personal amb la cap d'informatius de Ràdio Berga (2010-2013).

Projecte d'integració dels mitjans municipals de Premià de Dalt i Premià de Mar

Un aspecte coincident en bona part de les fonts polítiques consultades d'ambdós municipis –d'ambdós governs municipals així com també d'altres formacions fora del govern– és la proposta de 'mancomunació' o 'integració' de les emissores de ràdio municipal de Premià de Dalt i Premià de Mar. Es tracta d'un escenari que ja havia estat comentat abans de l'elaboració del present estudi en converses informals amb el personal de Ràdio Premià de Mar però que, de manera sorprenent per a l'autor, ha estat plantejat per bona part dels representants polítics d'ambdós municipis durant les entrevistes i contactes mantinguts. Representants de formacions presents tant als governs com a les oposicions d'ambdós municipis i, a més, de marcs ideològics clarament diferents.

Per tal de respondre a aquest escenari, tot seguit es planteja un projecte de suma d'esforços entre ambdues emissores no sense abans clarificar que el títol del citat projecte opta per a referir-se a "mitjans municipals" entenent que en la gestió del nou mitjà mancomunat no es pot descartar, també, la integració dels altres mitjans de comunicació de què disposa cadascun dels ajuntaments en un esforç per a la optimització dels recursos existents.

Preàmbul

D'entrada, destacar el fet que el sector dels mitjans de comunicació públics i locals contempla la possibilitat del treball conjunt entre diverses emissores locals. Com se cita al *Llibre blanc de la ràdio local pública*, "cal tenir present que la regulació vigent del servei públic de ràdio local exigeix que s'atenguin de manera efectiva les necessitats democràtiques, socials, educatives i culturals específiques de la comunitat corresponent. En qualsevol cas, i com ja s'ha destacat, sens perjudici de la necessitat que les decisions

editorials més importants en relació amb els continguts i l'estratègia de programació s'hagin d'adoptar en el si de l'òrgan o l'ens local de gestió corresponent, no es pot descartar la possibilitat de la col·laboració amb altres ens públics de caràcter igualment local en aquells casos en què la col·laboració esmentada permeti una prestació més efectiva i completa del servei públic, d'acord amb els termes extensos en què aquest ha estat definit pel legislador i alhora ha de ser concretat en el marc del contracte programa”.

El mateix document va més enllà i avança la possibilitat que, en diversos casos i marcs geogràfics i demogràfics, el treball conjunt pot ser més beneficiós per al resultat global del servei públic a prestar en una comunitat de municipis: “fins i tot, es podria considerar que, en determinats casos, aquesta col·laboració pot resultar un instrument imprescindible per garantir que la prestació del servei es produeixi no ja només de manera efectiva i degudament ajustada a les necessitats de la comunitat local, sinó també d'acord amb uns paràmetres mínims de continuïtat²⁸⁶”.

Dit això, el projecte que aquí presentem radica en la consecució d'uns mitjans de comunicació d'àmbit local i públics treballant de manera conjunta amb l'objectiu de realitzar la conversió del model radiofònic (amb data 2014) a un de més transversalitat amb més oferta de continguts i formats i amb una optimització dels recursos fruit del treball conjunt entre dos mitjans d'abast similar.

‘Integració’ d'emissores municipals a Catalunya

Malgrat tractar-se d'un fet molt poc desenvolupat, existeixen a Catalunya alguns mitjans de comunicació locals públics que treballen de manera conjunta en un àmbit geogràfic reduït, d'abast supramunicipal però que no supera el nombre de 6 o 7 municipis. Els dos grans casos presents des de fa anys a l'entorn del 2014 es troben a les terres de Ponent i a les terres de l'Ebre²⁸⁷.

²⁸⁶ Federació de Ràdios Locals de Catalunya (2008). *Llibre blanc de la ràdio local pública*. Federació de Ràdios Locals de Catalunya. 65.

²⁸⁷ Federació de Ràdios Locals de Catalunya (2008). *Llibre blanc de la ràdio local pública*. Federació de Ràdios Locals de Catalunya. 51.

A les comarques del sud del Principat, bona part de les emissores municipals de les comarques del Baix Ebre i el Montsià realitzen un seguit de programes de forma conjunta, amb un informatiu diari de mitja hora de durada com a peça principal. Es tracta d'EMUTE, l'agrupació de les emissores municipals d'aquest territori. D'aquesta en formen part el 2014 un total de sis emissores: Alcanar Ràdio, Amposta Ràdio, Antena Aldaia (l'Aldea), La Cala Ràdio (l'Ametlla de Mar), La Plana Ràdio (Santa Bàrbara) i Ràdio Delta (Deltebre)²⁸⁸.

L'altre cas és EMUN FM Ràdio, un consorci de fins a sis emissores de la plana de Lleida que des del 2007 realitzen una programació conjunta íntegra les 24 hores del dia. Es tracta de les ràdios municipals d'Almenar, Albesa, Alguaire, Alfarràs, Corbins i Torrefarrera, situades al nord del Segrià i el sud de la Noguera. Són municipis d'entre 1.500 i 4.500 habitants que mitjançant un consorci de comunicació local –similar a les figures que s'han format per a moltes televisions d'àmbit comarcal de TDT– gestionen l'emissora, amb una programació dedicada a l'actualitat i activitats dels municipis que en formen part. Per a oferir una integració més igualitària, l'emissora es trasllada cada dos anys a un dels municipis que forma part del consorci i realitza la seva activitat des dels estudis del citat municipi. Segons els estudis d'audiència, EMUN FM compta amb una mitjana de 8.000 oients, tant dels municipis que integren el consorci com de la resta de la regió de Ponent. La xifra representa, sobre la població dels municipis que formen part d'EMUN, una penetració de gairebé el 50% atenent al fet que la suma de la població d'Almenar, Albesa, Alguaire, Alfarràs, Corbins i Torrefarrera suma poc més de 16.000 habitants. L'emissora disposa d'un total de 3 persones contractades²⁸⁹.

Mentre que en el cas d'EMUTE els programes produïts i emesos conjuntament no han motivat la creació d'un organisme en el qual les emissores treballin conjuntament, a EMUN FM Ràdio el grup d'emissores sí que treballa sota un mateix nom i sota el paraigua legal d'un consorci de comunicació públic format pels ajuntaments que prenen part del projecte²⁹⁰ i que hi aporten anualment una part del pressupost.

²⁸⁸ Callau, Francesc (2014). Entrevista telefònica amb el gerent de La Cala Ràdio i Televisió, la corporació de mitjans audiovisuals de l'Ametlla de Mar i membre destacat d'EMUTE. 4 d'abril del 2014.

²⁸⁹ Garcia, Pilar (2014). Entrevista telefònica amb la coordinadora d'EMUN FM Ràdio. 5 de maig del 2014.

²⁹⁰ Una excepció és el municipi de Corbins, que si bé emet la programació d'EMUN FM Ràdio a través de l'antena de la seva emissora municipal, en data 2014 no forma part del consorci a causa de la seva complicada situació econòmica que no li permetia pagar la quota anual d'aquest.

Forma legal

En el cas del projecte que aquí presentem, i davant la posició més estesa de “fusió o mancomunació” expressada per diverses formacions polítiques –incloses les que ostenten l’alcaldia en ambdues viles–, s’analitzen diverses vies que permetin treballar de forma integrada als mitjans de comunicació públics i de titularitat municipal de Premià de Dalt i Premià de Mar.

Les formes legals per al desenvolupament i gestió del nou mitjà supramunicipal a partir dels recursos humans, tècnics i econòmics de Premià de Dalt Ràdio i Ràdio Premià de Mar que es plantegen són les següents:

- 1) La creació d’un consorci de comunicació públic. Es tracta, per tant, de la forma emprada per part d’EMUN FM Ràdio. El consorci seria gestionat a partir d’un consell d’administració amb presència de les formacions polítiques d’ambdós consistoris i del teixit associatiu d’ambdós Premià a més de la possibilitat de crear un consell de naturalesa consultiva i assessora.
- 2) La posada en marxa d’una empresa d’abast supramunicipal que gestioni ambdós mitjans i el seu conjunt de recursos humans, tècnics i econòmics. A Catalunya no hi ha precedents d’empreses d’aquesta índole destinades al sector de la comunicació però es tractaria d’una figura legalment factible.

Sobre la figura del consorci cal tenir en compte l’experiència prèvia de què es disposa a partir del projecte d’EMUN FM, l’únic d’aquestes característiques a Catalunya. Aquest mitjà de Ponent està configurat des del seu naixement com a consorci dels municipis participants i presenta inconvenients propis de figures com els patronats municipals, amb problemes destacats en termes de funcionament i aprovació de partides, que impedeixen l’agilitat en la gestió pels múltiples passos que cal realitzar per a

l'aprovació de qualsevol decisió o necessitat del mitjà, fins i tot en elements de màxima simplicitat com pot ser l'adquisició de materials fungibles com llapis o bolígrafs²⁹¹.

En el cas d'optar per la forma legal empresarial es faria necessària la realització d'un estudi específic amb professionals en matèria de Dret per a estimar la figura de societat més adient i ajustada a la legalitat que es pogués emprar.

Ara bé, tant en el cas del consorci com en el de l'empresa, es planteja que el mitjà que en resultaria hauria de tenir, a partir de les partides provinents d'ambdós consistoris, capacitat de gestió i autonomia pròpies i potestat d'obtenir ingressos per propi compte a través de vies com la publicitat i els patrocinis a més de la realització de produccions per a altres empreses com realitzen habitualment un gruix destacat de les emissores municipals de Catalunya en el marc del projecte de la Xarxa de Comunicació Local.

Quant a l'organització, seria necessari el nomenament d'un director per al nou mitjà supramunicipal que pogués realitzar també les funcions de gerent del nou mitjà de comunicació compartit per ambdós municipis²⁹² –nomenament que s'hauria de realitzar per la via de mèrits i concurrència i complint amb els preceptes de selecció presents en la Llei de la comunicació audiovisual de Catalunya²⁹³– i la conformació d'un consell d'administració amb presència de les formacions polítiques i la societat civil d'ambdós municipis que validés el bon funcionament del mitjà de comunicació i la direcció-gerència duta a terme pel màxim responsable del servei. També fóra possible la creació d'un consell de tipus assessor amb experts en matèria de comunicació per tal d'avaluar el funcionament des de la vessant més periodística i comunicativa del nou mitjà de comunicació²⁹⁴.

²⁹¹ Garcia, Pilar (2014). Entrevista telefònica amb la coordinadora d'EMUN FM Ràdio. 5 de maig del 2014.

²⁹² L'objectiu seria que el màxim responsable del mitjà pogués realitzar la gestió integral del citat com s'executa en el cas d'EMUN FM Ràdio o en el cas d'altres emissores municipals de Catalunya que funcionen com a entitat pública empresarial com Mataró Ràdio.

Fonts: Garcia, Pilar; Navarro, Rafa (2014). Entrevistes amb la coordinadora d'EMUN FM Ràdio i el propietari de Compagina, empresa de comunicació que ostenta la concessió dels serveis informatius de Mataró Ràdio.

²⁹³ Llei 22/2005, del 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya. DOGC 4543 § (2006). Article 33.2.

²⁹⁴ Un consell assessor d'aquestes característiques existia a Premià de Dalt Ràdio en etapes anteriors al 2004, quan l'emissora disposava de dues persones en plantilla i estava integrada a l'empresa municipal 'La Pinassa'.

Recursos humans

Lligat intrínsecament amb els darrers termes esmentats, ens endinsem en la matèria de recursos humans del mitjà, que patiria una remodelació en comparació amb les dues emissores de ràdio fruit de l'anàlisi inicial.

En concret, i a banda del nou director-gerent del mitjà de comunicació supramunicipal, es produiria la fusió de les plantilles de les dues emissores de ràdio municipals. Això portaria, en data de maig del 2014, a un escenari amb una plantilla de set persones: una directora i responsable del magazine matinal a Premià de Dalt Ràdio i, a Ràdio Premià de Mar, un coordinador, un redactor-cap d'informatius, un redactor-cap d'esports, una locutora responsable del magazine matinal, un cap tècnic, i una auxiliar de ràdio responsable també de la comptabilitat general de l'empresa municipal 'Primília Serveis' de Premià de Mar.

Respecte de la plantilla del moment, s'hauria de decidir quin o quina dels periodistes es posicionaria de cara a ser director. Tant en el cas que se'n presentés un com més d'un o cap de les persones en plantilla, s'haurien de realitzar els tràmits d'elecció del càrrec a partir de les vies estipulades a la Llei 22/2005 de la comunicació audiovisual de Catalunya.

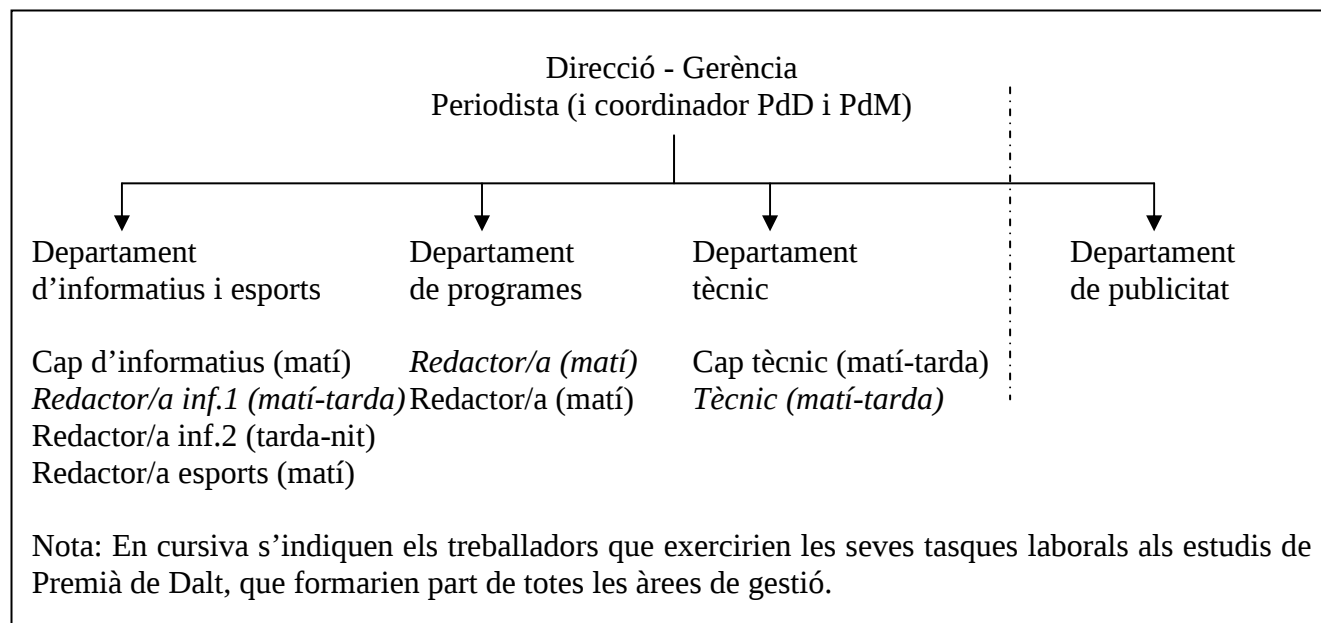
També es podria produir la sortida de l'organigrama del nou mitjà de la responsable d'administració, atenent a les seves funcions de comptable de l'empresa municipal de Premià de Mar i el traspàs de les funcions d'administració i gerència al nou director/a gerent del mitjà. Amb tot, aquesta sortida de l'organigrama no tindria perquè comportar la marxa física de la responsable, sinó que seria quelcom a estudiar, ja que, tot i no figura en la seva fitxa laboral, també s'ocupa a l'emissora de tasques de centraleta i de secretaria.

Un cop realitzat aquest procediment caldria reestructurar la plantilla amb l'objectiu de disposar d'una redacció estructurada i amb capacitat per afrontar els nous reptes del mitjà en la línia dels continguts multiplataforma i la major implicació, per tant, a

Font: Xarrié, Isabel (2014). Entrevista amb la directora de Premià de Dalt Ràdio. Premià de Dalt, 2 de maig del 2014.

Internet. La recomanació fruit de l'anàlisi que s'ha dut a terme planteja el següent organigrama de funcionament:

Taula 4. Proposta d'organigrama de funcionament per al nou mitjà de comunicació supramunicipal

Font: Elaboració pròpia (2014).

Com s'observa, es marquen els següents objectius:

- La conformació d'un departament d'informatius amb tres redactors (un d'ells, cap d'informatius) i el redactor/ca d'esports.
- La creació d'un departament de programes responsable del desenvolupament del nou magazine matinal amb dos redactors, un exercint en cada una de les seus del mitjà.
- La formació d'un departament tècnic amb dos responsables que treballarien preeminentment un en cada seu del mitjà.
- L'obertura d'un departament de publicitat per a gestionar totes les vies on els comerços i organitzacions podran inserir les seves promocions: ràdio, TV i continguts audiovisuals per Internet, pàgina web i butlletins d'informació municipal. Sobre aquest darrer departament es planteja la possibilitat d'atorgar la seva gestió a una empresa externa experta en publicitat en múltiples suports

(via concurs públic)²⁹⁵. I és que el nou funcionament implicaria la possibilitat de contractació de publicitat per diverses vies (àudio, vídeo, text i pàgina web) i la cerca d'una empresa amb coneixement en el camp podria permetre un desenvolupament amb major èxit dels nous paquets publicitaris.

Per a poder obtenir aquest escenari s'hauria de dur a terme la incorporació de dos treballadors als estudis de Premià de Dalt Ràdio (redactor d'informatius i tècnic) i d'un altre a Ràdio Premià de Mar (redactor d'informatius). Com en el cas del departament de publicitat, s'observa la via del concurs per a empreses externes de comunicació com a idònia per a disposar de nova plantilla adaptada a les necessitats del nou mitjà com van demostrar el bon funcionament de les externalitzacions d'informatius i esports de Ràdio Premià de Mar entre els anys 2008 i 2013²⁹⁶.

Recursos tècnics

En plana de recursos tècnics caldria tenir en compte dues grans variables: la renovació dels equips “tradicionals” (ràdio) i l'adquisició per tal de realitzar els nous productes en altres formats. En el primer dels apartats caldria tenir en compte la renovació de les taules de so d'ambdós mitjans radiofònics i la posada al dia de les instal·lacions de Premià de Mar i de Premià de Dalt, realitzant un estudi exhaustiu per part dels tècnics d'ambdós mitjans.

Pel que fa al segon dels apartats, seria necessària l'adquisició d'equips de producció de vídeo: càmeres i un major nombre de micròfons. També fóra necessària l'adquisició de programari per a la gestió i edició de continguts de vídeo. Dins del mateix apartat de nous productes en format d'àudio i imatge s'emmarca la televisió per Internet, de la que en data 2014 ja es disposa d'alguns equips a Ràdio Premià de Mar. Es tracta d'un equip portàtil i una càmera web adquirides durant l'any 2011 per la direcció del moment que permetrien d'entrada ja unes primeres emissions en proves de televisió via xarxa com es féu de fet el mateix 2011. En el cas dels estudis de Premià de Dalt s'observa la

²⁹⁵ Gallardo, Maria Antònia (2014). Entrevista amb la responsable del departament d'administració, publicitat i voluntariat de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 10 de maig del 2014.

²⁹⁶ Aguilar, Joaquim (2014). Entrevista personal amb el director de Ràdio Premià de Mar entre 2007 i 2010. Premià de Mar, 15 d'abril del 2014.

necessitat de l'adquisició de nous equips amb capacitat per a processar textos i altres continguts atenent al fet que en data de maig 2014 sols es disposa d'un ordinador, per a l'única persona fins al moment en plantilla.

Finalment, i encara en el capítol d'inversions es podrien analitzar l'adquisició d'un nou vehicle per al mitjà de comunicació –l'actual, propietat de Ràdio Premià de Mar és del 2000– i una renovació de l'equip de gestió i edició d'àudios a més d'alguns equips per al processament de textos més antics dels estudis de Premià de Mar.

Finançament

La nova plantilla plantejada suposaria un manteniment de recursos per part del consistori de Premià de Mar i una ampliació important del de Premià de Dalt. La diferència es deu, bàsicament a un element previ. Malgrat les sinergies que es crearien amb el nou funcionament integrat i col·laboratiu d'ambdós mitjans es fa palesa una despesa en data 2014 per part del consistori de Premià de Dalt que és clarament insuficient i desequilibrada tant en termes absoluts com relatius del pressupost municipal en comparació amb el consistori de Premià de Mar²⁹⁷. Com s'ha explicat en el primer bloc del treball, en matèria de finançament el consistori de Dalt aporta un total de 38.992,48 euros a l'emissora municipal, el que suposa menys d'un 0,35% del pressupost de l'Ajuntament d'aquesta vila. La xifra, doncs, és clarament inferior a allò recomanat pel sector, que situa l'aportació dels municipis de la mida de Premià de Dalt entre l'1 i l'1,5% del pressupost municipal.

Vistes les xifres, es fa palesa la necessitat d'una ampliació de l'aportació municipal de l'Ajuntament de Premià de Dalt en la partida al nou mitjà fins a xifres que permetin apropar la despesa als mínims recomanats pel sector (1%), complerts a bastament per part del consistori de Premià de Mar. Aquesta despesa hauria de permetre disposar als estudis de Premià de Dalt de dos treballadors dedicats a l'elaboració de continguts i un tercer encarregat dels aspectes tècnics (no descartant en alguns casos adoptar una contractació de mitja jornada si és necessària una gran contenció del pressupost).

²⁹⁷ L'aportació a l'emissora municipal se situa en l'1,2% del total del pressupost municipal. La dada s'obté a partir del càlcul del pes dels 261.997 euros de la partida per a l'emissora dins el pressupost de l'Ajuntament de Premià de Mar, que suma en data 2014 un total de 21.646.562,58 euros.

Sumant a aquests nous recursos un increment mínim també dels recursos humans i tècnics a Premià de Mar (nou redactor i adquisició d'equips) es podria realitzar un salt quantitatiu i qualitatiu destacat, atenent a més al fet que en data 2014 tant la quantitat com qualitat del producte ofert no són gens menyspreables.

Abans d'entrar en el detall de les dades convé remarcar el fet que la plantilla del projecte que s'exposa no pertanyeria a una o altra emissora ja que es tractaria d'un nou mitjà de comunicació d'àmbit supramunicipal. Dit això, sí que és cert que els treballadors tindrien un lloc de treball preeminent, a les instal·lacions d'un o altre municipi.

La proposta de pressupost per al nou mitjà radicaria en inversions adaptades a la realitat demogràfica i pressupostària de cada municipi. Així, es faria necessària una inversió aproximada d'un 1% del pressupost municipal per part de cada municipi que en el cas de Premià de Mar hauria de ser lleugerament superior atenent al seu major pes demogràfic i al fet d'esdevenir la seu principal del nou mitjà. Aquestes xifres se situen en la banda baixa de la proposta realitzada pel sector de la comunicació local pública reflectida en el *Llibre blanc per a la ràdio local pública* i en pàgines anteriors d'aquest estudi. Dit això, el pressupost que es planteja per al nou mitjà és el següent:

Taula 5. Proposta de pressupost nou mitjà multiplataforma de Premià de Dalt i Premià de Mar

	Pressupost 2014	Quota 1% (b=2014)	Plus 0,1%	Total
Aj. Premià de Dalt	11.175.698 €	111.757 €	0 €	111.757 €
Aj. Premià de Mar	21.646.563 €	216.465 €	21.647 €	238.112 €
				349.869 €
Total pressupost nou mitjà = 349.869 €				

Font: Elaboració pròpia (2014).

Aplicant l'1% del pressupost municipal per a cadascun dels municipis i el plus afegit a l'Ajuntament de Premià de Mar en concepte de major demografia i seu principal del nou mitjà (+0,1% del pressupost total del consistori), el percentatge de participació del consistori de Premià de Dalt correspondria a un 31,94% de l'aportació pública total, mentre que el de Premià de Mar seria d'un 68,06%.

Com s'observa, el pressupost destinat per l'Ajuntament de Premià de Mar a la nova societat responsable de la gestió del nou mitjà multimèdia i multiplataforma, malgrat realitzar un esforç superior pels factors esmentats anteriorment, no augmentaria respecte de la inversió en data 2014 al mitjà radiofònic local sinó que davallaria lleugerament gràcies a les sinergies que es crearien amb la unió d'ambdós mitjans. Com ja s'ha citat, el pressupost destinat per part de l'Ajuntament de Premià de Dalt sí que s'incrementaria atès el fet que es parteix des d'una base mínima com reconeixen els mateixos partits polítics amb representació al Ple, tant a l'equip de govern com a l'oposició. En el present projecte es proposa que l'augment per part del consistori de Dalt vingui a partir d'una davallada de les partides destinades a comunicació del consistori de Premià de Dalt, tal com s'ha recomanat en l'apartat de propostes en matèria de finançament per a Premià de Dalt Ràdio²⁹⁸.

Cal matisar que aquestes xifres correspondrien als primers pressupostos del nou mitjà. Un cop iniciat el funcionament d'aquest i l'obertura d'ingressos per altres vies com són la publicitària i la col·laboració amb la Xarxa de Comunicació Local –com s'ha detallat en les propostes em l'apartat de finançament, que també serien vàlides per al present projecte– la inversió en anys posteriors per part d'ambdós consistoris podria disminuir gradualment. A continuació es presenten dos escenaris amb ingressos que provindrien de la publicitat per múltiples vies (ràdio, web, continguts de televisió a Internet...) i de la realització de continguts en col·laboració amb la XCL. Les xifres d'ingressos s'han calculat, pel que fa a la publicitat, a partir de les previsions del contracte programa de Ràdio Premià de Mar en anys de crisi i de possible creixement (2014-2017)²⁹⁹, de manera que representen previsions d'entrada modestes atenent al fet que el contracte programa de l'emissora de Premià de Mar preveu ingressos sols per al mitjà de Mar, i no atenent a una possible integració d'àmbit supramunicipal, que comportaria un àmbit de cobertura més gran amb també més vies per a oferir espais comercials.

²⁹⁸ Vegeu apartat de 'Propostes en matèria de finançament' per a Premià de Dalt Ràdio. 103-105.

²⁹⁹ Ajuntament de Premià de Mar (2014). *Contracte programa entre l'Ajuntament de Premià de Mar i Premià Serveis Municipals, SLU relatiu als serveis audiovisuals de la vila de Premià de Mar. Període 2014-2017*. 13.

Taula 6. Previsió d'ingressos del nou mitjà multimèdia de Premià de Dalt i Premià de Mar amb escenaris de crisi i creixement econòmic

Escenari crisi		
Publicitat	XCL	Total
10.000 €	15.000 €	25.000 €
Reducció aportació consistoris respecte pressupost plantejat		
Premià de Dalt (31,94%)		7.985 €
Premià de Mar (68,06%)		17.015 €
Escenari creixement		
Publicitat	XCL	Total
25.000 €	30.000 €	55.000 €
Reducció aportació consistoris respecte pressupost plantejat		
Premià de Dalt (31,94%)		17.567 €
Premià de Mar (68,06%)		37.433 €

Font: Elaboració pròpia (2014).

Amb tot, i davant el gran increment en l'aportació pressupostària que es realitzaria per part del consistori de Premià de Dalt en cas que es dugui a terme el projecte, des d'aquest estudi no es descarta la possibilitat que en els primers exercicis econòmics la partida provinent de l'Ajuntament de Premià de Dalt anés creixent paulatinament i no de forma completa en el primer pressupost que es realitzés un cop acordat tirar endavant el projecte. En cas de produir-se aquest escenari, es podrien considerar aspectes com ara que el consistori de Premià de Mar aportés una xifra més elevada de la prevista per compensar la xifra més reduïda, en un inici, de Premià de Dalt. En tot cas, aquest escenari hauria de negociar-se entre ambdós consistoris si, realment, el consistori de Premià de Dalt no pogués afrontar la despesa al nou mitjà de l'1% del pressupost municipal que s'indica en el present projecte i que recomana el mateix sector de la ràdio local pública.

També és important destacar pel que fa al finançament que aquest no només inclouria els serveis oferts fins ara (ràdio –i també notícies web en el cas de Ràdio Premià de Mar) sinó que també inclouria nous serveis de vídeo, de televisió per Internet i més continguts informatius en text a la xarxa i, a més a més, també integraria la realització dels butlletins d'informació municipal, de manera que es reduïrien les despeses en aquests aspectes.

Un darrer apunt sobre finançament fa referència als recursos tècnics a adquirir per a la renovació d'equips dels estudis de Premià de Dalt i Premià de Mar així com per als nous equips necessaris per a les produccions audiovisuals de televisió per Internet i l'adquisició en un futur d'un vehicle propi per al mitjà. Per tot plegat, a banda de dedicar una partida anual específica del pressupost de la nova empresa audiovisual es proposa l'ús d'una petita part dels romanents de tresoreria dels consistoris que, recordem, són emprables per a despesa que tingui una vida útil de llarga durada (despeses no corrents). El passat 2013 l'Ajuntament de Premià de Mar va obtenir un romanent de tresoreria de 2.938.655,59 euros.

Continguts

Els canvis en matèria de continguts i programació no serien menors, a més de ser en un dels àmbits en què els oients i usuaris del moment detectarien més novetats. La creació d'un nou mitjà de comunicació fruit de les dues emissores de ràdio implicaria un nou mitjà transversal però amb una aposta clara per la ràdio en tant que suma de dues emissores municipals històriques. A l'antena es realitzarien un seguit de canvis afectant els següents aspectes:

- Reestructuració dels serveis informatius de Ràdio Premià de Mar (Premià de Dalt Ràdio no en disposa en data 2014) per tal de fer front a l'entrada de nous àmbits de cobertura informativa, i especialment en profunditat l'actualitat de Premià de Dalt. S'ampliarien els continguts oferts amb l'accés de la informació de Premià de Dalt com a eix essencial de cobertura informativa. La via seria l'entrada d'un periodista dedicat a informatius a Premià de Dalt Ràdio, que coordinaria tots els continguts del municipi amb la redacció principal, que s'ubicaria a Premià de Mar atès als seus majors recursos humans. En el cas de Ràdio Premià de Mar, l'escenari idoni seria la incorporació també d'un nou redactor d'informatius que donés suport a l'actual i que permetés al redactor d'esports alliberar part del seu temps dedicat a informatius per a poder elaborar un magazine esportiu que inclogués els equips tant de Premià de Dalt com de Premià de Mar. La suma de personal permetria incrementar els serveis oferts a l'audiència i obrir nous continguts en altres suports –com el vídeo i la

potenciació de les produccions a Internet– i incrementar la participació als informatius de la Xarxa de Comunicació Local que en data 2014 pràcticament no existeix. A més, la nova plantilla permetria realitzar torns més conciliadors amb els treballadors destinats a aquesta àrea, avesats a treballar en alguns casos els set dies de la setmana si es produeixen informacions i actes excepcionals fora de l'horari de treball, cosa habitual i lògica atenent a la dinàmica imprevisible del sorgiment de bona part de la informació.

- Reformulació dels magazines matinals de Premià de Dalt Ràdio i Ràdio Premià de Mar, per esdevenir un nou programa a dues veus per tal d'emetre des de cadascun dels dos Premià un magazine conjunt. L'organització més senzilla seria la realització del magazine per part de les dues responsables actuals coordinades per a elaborar continguts a realitzar des dels estudis de Premià de Dalt i de Premià de Mar a més d'espais com tertúlies amb persones des d'ambdues seus (emissores). El nou programa també podria integrar-se al projecte 'Matins en xarxa' de la Xarxa de Comunicació Local.
- Reestructuració de l'equip tècnic. El treball conjunt d'ambdues emissores permetria disposar de dos tècnics, un a Premià de Dalt i un altre a Premià de Mar. Aquesta doble presència, a banda de poder comptar amb tècnics de so en més hores de graella, també permetria realitzar torns que permetessin conciliar més els horaris laborals dels treballadors d'aquesta àrea amb la seva vida personal, avesats a treballar en alguns casos els set dies de la setmana en cas que hi hagi necessitats tècniques (transmissions d'actes especials en directe, esdeveniments esportius, etc) sense la necessitat de contractar un segon tècnic per a Ràdio Premià de Mar³⁰⁰.
- Emissió dels programes de voluntariat d'ambdues emissores en la mateixa antena, formant una graella amb continguts dels dos municipis i la possibilitat de realitzar programes conjunts. El projecte aniria en la línia dels acords de Ràdio Premià de Mar amb Premià de Dalt Ràdio en etapes anteriors en què l'emissora de Mar oferia una part important dels espais de voluntariat realitzats i oferts per

³⁰⁰ Vegeu apartat de 'Propostes en el camp de recursos humans' de Ràdio Premià de Mar. 99-100.

Premià de Dalt Ràdio en la seva graella, tot i que en aquells casos es tractava d'una emissió en diferit –un cop el programa ja havia estat emès i es podia enviar l'arxiu a Ràdio Premià de Mar.

La disposició de més recursos humans gràcies al treball conjunt i als increments plantejats permetria oferir una programació més extensa a nivell horari en el format radiofònic (a més d'incrementar els serveis a Internet i els nous serveis de vídeo).

Graella de programació

En plana radiofònica es presenta un projecte de programació amb un fort increment de l'aposta pels espais informatius i la creació d'un nou magazine matinal dedicat als dos municipis i en realització i presentació conjunta des dels estudis de Premià de Dalt i Premià de Mar. També es planteja la participació en espais de la Xarxa de Comunicació Local (XCL), passant a emetre el magazine de tarda ofert per aquest organisme i que ofereix continguts elaborats per les emissores municipals catalanes adherides –en cas de disposar d'un nombre elevat de programes de voluntariat propis, s'emetria una part i no la totalitat del magazine (programa que en la temporada 2013-2014 s'emet de dilluns a divendres de 16 a 19h des de Cugat.cat Ràdio, la vessant radiofònica del mitjà multimèdia de Sant Cugat del Vallès).

Els caps de setmana s'oferirien també transmissions esportives pròpies d'equips d'ambdós municipis així com el carrusel 'En joc' de la Xarxa de Comunicació Local amb la participació del mitjà propi en el seguiment d'algun dels partits de la jornada que també es veuria reflectit a l'antena del citat programa, realitzat per La Xarxa des dels estudis de Barcelona però realitzat amb la participació de desenes d'emissores municipals de Catalunya. L'esquema de graella de programació proposat seria, per als dies feiners, el següent:

De 06 a 07 del matí l'emissió de l'edició matí de 'Notícies en xarxa' de la XCL com a primer bloc d'actualitat general d'àmbit nacional. A les 7 del matí, i fins a dos quarts de vuit, un primer informatiu propi elaborat el dia anterior a la nit per la redacció del mitjà amb la informació local. De 07:30 a 8 connexió de nou amb l'edició matí de 'Notícies en xarxa' de la XCL amb la informació nacional i de serveis per, a partir de les 8 en

punt, començar la programació en directe des dels estudis de Premià de Dalt i Premià de Mar amb, de 8 a 9, l'edició matí dels serveis informatius (s'optaria per mantenir la marca informativa actual de Ràdio Premià de Mar, *Premià Notícies*, que seria idònia per a descriure els trets bàsics de la informació del mitjà atès el seu caràcter supramunicipal amb els dos Premià com a àrea bàsica de cobertura informativa).

A partir de les 09 i fins les 13 hores, l'emissió del magazine matinal del nou mitjà, realitzat a quatre mans des dels estudis de Premià de Dalt i Premià de Mar i que podria comptar també amb participacions al magazine de la XCL 'Matins en xarxa' tal com realitzen un nombre important d'emissores de la comarca en data 2014. Un gran magazine que enllaçaria amb l'edició migdia dels informatius i, a continuació, amb l'edició migdia de 'Notícies en xarxa' de la XCL, de 14 a 15h. Justament posterior, una hora per a oferir programes d'altres emissores locals a través de la plataforma Sindicada de la XCL. Programes de continguts diversos però que es podria cercar que fossin de proximitat, elaborats doncs per emissores preferentment del Maresme.

A partir de les 16 hores, emissió en directe del magazine de tarda de les emissores municipals de Catalunya ofert per la XCL, programa on el nou mitjà podria participar-hi amb l'elaboració d'entrevistes o seccions d'actualitat, model emprat per a la participació de les emissores al programa. A partir de les 18 hores s'apostaria pel manteniment del format actual –temporada 2013-2014– de la programació de Ràdio Premià de Mar, amb espais de voluntariat de 18 a 19, bloc informatiu local del vespre de 19 a 20 amb un informatiu general i el magazine esportiu diari i, a partir de les 20 i fins les 23 hores, emissió de nou dels programes elaborats pel voluntariat de Premià de Dalt i Premià de Mar.

La graella es tancaria amb la redifusió del bloc informatiu del vespre de 23 a 24h –amb la possibilitat d'oferir les notícies locals i nacionals de la XCL a aquella hora– i, a partir de la mitjanit, la recuperació de les nits musicals temàtiques endegades l'any 2011, contingut destacat en diverses de les sessions de treball amb voluntariat realitzades en motiu d'aquest estudi.

A tota aquesta graella caldria afegir l'emissió de butlletins horaris propis des de primera hora del matí i fins les 22 de la nit amb una programació radiofònica pròpia que, entre

recursos propis i compartits de la Xarxa de Comunicació Local, assoliria les 24 hores del dia.

El resultat final de la graella plantejada permetria disposar, doncs, d'una programació completa, amb major presència d'ambdós municipis al mitjà i amb un seguiment informatiu acurat tant per a Premià de Dalt com per a Premià de Mar en totes les vessants, des de la política o la cultura i fins a l'actualitat esportiva, que seria la gran protagonista dels caps de setmana juntament amb els programes del voluntariat de la casa en emissió els dissabtes i diumenges.

Internet i noves tecnologies: projecte multiplataforma

La xarxa de xarxes es presenta com a element cabdal del nou mitjà, que ha de portar a la conversió dels mitjans radiofònics en multiplataforma. En els darrers anys s'ha fet una tasca important de desenvolupament a la xarxa, principalment per part de Ràdio Premià de Mar. Des del present treball i atenent a l'evolució del consum de mitjans de comunicació de la població –dirigint-se cada cop de manera més destacada a Internet ja sigui per a continguts hipermèdia propis de la xarxa com per accions que anteriorment es feien fora de les plataformes amb Internet com seria simplement escoltar la ràdio– es projecta el viratge de Premià de Dalt Ràdio i Ràdio Premià de Mar en dos mitjans locals que treballin de forma conjunta en el desenvolupament d'un mitjà abocat a Internet. Un referent en seria la primera emissora municipal que va apostar rotundament per aquesta via, Ràdio Sant Cugat, actualment convertida en Cugat.cat^{301 302}.

La conversió a un mitjà d'aquestes característiques implica realitzar diversos processos:

- Formació dels treballadors actuals: a banda del format clàssic d'àudio –i del textual afegit ja a la xarxa en el cas de Ràdio Premià de Mar–, es requereix un procés de formació en aspectes tècnics per a l'elaboració de vídeo així com de funcionament bàsic de pàgines web i administració de xarxes socials.

³⁰¹ La Xarxa de Comunicació Local (2014). *Formació en Xarxa: Les redaccions integrades. El cas de Cugat.cat, d'emissora de ràdio a grup multiplataforma*. Consultat el 30 d'abril del 2014. Adreça web: <http://www.laxarxa.com/formacioenxarxa/noticia/les-redaccions-integrades-el-cas-de-cugat-cat-d-emissora-de-radio-a-grup-multiplataforma>.

³⁰² Herrada, Miquel (2014). Entrevista amb el director de Cugat.cat. Sant Cugat del Vallès, 8 d'abril del 2014.

- Canvi substancial en els processos de producció, treballant preeminentment per al mitjà Internet en bona part dels casos. (→ Continguts)
- Adquisició d'equips i materials per a la realització dels nous formats: equips de gravació de vídeo digitals així com llicències de productes d'Internet i d'edició de vídeo (→ Recursos tècnics)
- Obertura als nous formats un cop produïda la formació dels recursos humans.

L'increment de la presència a la xarxa Internet s'oferiria a través de la posada en marxa d'un nou portal web que concentrés tots els continguts del nou mitjà de comunicació i on, diàriament, s'hi poguessin trobar els següents elements:

- Tots els continguts informatius i de programes en format de text, àudio i imatges gràfiques.
- Les principals notícies de la setmana en format de vídeo, amb l'objectiu inicial de realitzar un vídeo diari sobre la notícia més destacada de la jornada a Premià de Dalt i Premià de Mar.
- L'emissió en directe d'actes especials via televisió per Internet (concerts, plens municipals, actes de Festa Major...) a més de la possibilitat d'emetre determinats continguts generats per la ràdio en directe via càmera web als estudis (entrevistes destacades).
- La potenciació de les xarxes socials informatives i de comunicació, principalment Twitter i Facebook, amb especial cura a la interacció i atenció als usuaris (oients/espectadors/internautes del mitjà).

A banda de l'increment d'oferta de productes informatius i d'entreteniment que es realitzaria, i que s'ha esmentat en l'anterior punt, la plena incorporació a Internet també oferiria avantatges pel propi mitjà, atès que podria disposar d'un coneixement de l'audiència molt major sense necessitat de realitzar estudis d'audiència (a preus molt costosos i en molts casos inaccessibles per als mitjans d'abast local³⁰³) gràcies a les eines que disposa Internet per al coneixement del consum dels usuaris.

³⁰³ Safont, Olga (2014). Entrevista personal amb la tinent d'alcalde de Comunicació de l'Ajuntament de Premià de Mar. Premià de Mar, 10 d'abril del 2014.

Cal remarcar que aquest procés de conversió suposaria la realització d'un projecte que comparteix la pròpia plantilla d'ambdós mitjans com s'ha fet palès en les entrevistes elaborades als treballadors durant l'elaboració d'aquest estudi.

Encara en matèria de continguts multiplataforma, i a banda dels serveis clàssics de ràdio i l'ampliació i obertura de nous serveis a Internet presentats, també es contemplaria la integració al nou mitjà de l'edició dels continguts dels butlletins d'informació municipal (BIM) de Premià de Dalt i Premià de Mar (*La Pinassa* i *Vila Primilia*, respectivament). Una edició que es podria fer descentralitzada elaborant els materials de cadascun de les revistes des de les redaccions d'un i altre municipi. Amb la gestió dels BIMs es completaria el procés de creació d'un nou mitjà supramunicipal que disposaria de difusió en tots els suports del moment en un exercici complet d'integració i optimització.

Apunt final

Per últim, però no menys important, tot el procés de desenvolupament del nou mitjà ha de fer-se de la mà de la ciutadania i del cos de voluntaris de les emissores, autèntics protagonistes i destinataris de tot allò que el mitjà dugui a terme. La importància de la gent, dels ciutadans, en definitiva del públic al qual es deuen els mitjans de comunicació, s'ha fet palesa en l'informe i la voluntat d'aconseguir una major presència als municipis i una major participació dels ciutadans s'ha expressat en les propostes en matèria de 'projecció pública' que, amb aquesta darrera ressenya, queden incorporades també com a propostes de cara al projecte d'integració dels mitjans de Premià de Dalt i Premià de Mar.

Bibliografia

Obres i articles de recerca

Ajuntament de Premià de Mar (2014). *Contracte programa entre l'Ajuntament de Premià de Mar i Premià Serveis Municipals, SLU relatiu als serveis audiovisuals de la vila de Premià de Mar. Període 2014-2017*.

Álvarez Cardenosa, Montserrat (2009). L'impacte sectorial de la crisi a les comarques barcelonines. *Informe territorial de la província de Barcelona 2009*, 216. Barcelona: Cambra de Comerç de Barcelona.

Berrio, Jordi (1998). La recerca sobre comunicació social a Catalunya: assaig de realització d'un panorama comprensiu. *Anàlisi: Quaderns de comunicació i cultura (UAB)*, 22, 47-59

Bonet, Montse (2004). Qui tem la ràdio local? *Quaderns del CAC*, 18, 37-44

Corominas, Maria; Díez, Mercè; i Bergés, Laura (1999). Vint anys de ràdios municipals. *Quaderns del CAC*, 4, 51-56

Corominas, Maria (2009). *Televisió local a Catalunya*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

Doménech, Josep Lluís; Buchón, Joan Carles; García, Vicent; Bosc, Jesús Ignacio (2002). *Diccionari bàsic de la Comunicació*. València: Nau Llibres (Edicions Culturals Valencianes, S.A.). 33.

Esteve, Antoni (1982). Emissores municipals. La ràdio que es pot tocar. *Anàlisi: Quaderns de comunicació i cultura (UAB)*, 5, 121-128

Federació de Ràdios Locals de Catalunya (2002). *Actes del II Congrés de Ràdio Municipal*. Bellaterra: Departament de Comunicació Audiovisual i Publicitat de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Federació de Ràdios Locals de Catalunya (2008). *Llibre blanc de la ràdio local pública*. Barcelona: Federació de Ràdios Locals de Catalunya.

Guimerà, Josep Àngel (2003). La descripció de l'objecte d'estudi a la recerca sobre comunicació local a Catalunya (1978-2002): aportacions i limitacions. *Treballs de Comunicació*, 18, 107-116

Guimerà, Josep Àngel (2012). La conceptualització de l'objecte d'estudi en la recerca sobre comunicació local a Catalunya (1981-2006): de mesocomunicació a mitjans de proximitat. *Tripodos*, 30, 111-123

Institut de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona; InCOM-UAB (2013). *Informe de la comunicació a Catalunya 2011-2012*. Bellaterra: Institut de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona; InCOM-UAB

Institut de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona; InCOM-UAB (2011). *Informe de la comunicació a Catalunya 2009-2010*. Bellaterra: Institut de la Comunicació de la Universitat Autònoma de Barcelona; InCOM-UAB

Martí, Josep Maria; i Monclús, Belén [coord.] (2011). *Informe sobre la Ràdio a Catalunya*. Bellaterra: Servei de Publicacions. Universitat Autònoma de Barcelona.

Mesa sectorial dels mitjans de comunicació de Catalunya (2013). *Propostes d'actuació davant la crisi del sector de la comunicació*. 9.

de Moragas, Miquel; i Prado, Emili (2002). *Les televisions locals a Catalunya. De les experiències comunitàries a les estratègies de proximitat*. Barcelona: Quaderns del CAC.

Moreno, Elsa (2005). Las radios y los modelos de programación radiofónica. *Comunicación y Sociedad*, 17-1, 61-111.

Solà, Sergi (2012). *Els treballadors i els col·laboradors de les emissores de ràdio locals i comarcals de Catalunya. Definició i funcions de les figures professionals* [tesi doctoral]. Barcelona: Universitat Ramon Llull. Facultat de Comunicació Blanquerna.

Solà, Sergi; i Micó, Josep Lluís (2013). Organització professional de les emissores de ràdio de proximitat de Catalunya. *Tripodos*, 33, 99-118

Bibliografia electrònica

Ajuntament de Premià de Dalt (2014). *Pressupost de l'Ajuntament de Premià de Dalt 2014*. Consultat el 8 de maig del 2014. Adreça web: <http://www.premiadedalt.cat/regidoria.php?id=5>.

Ajuntament de Premià de Mar (2014). Pressupostos de Ràdio Premià de Mar per als exercicis 2011, 2012 i 2013. Consultats el 20 de març de 2014. Adreça web: <https://seuelectronica.premiademar.cat/fitxes.php?categoria=230>.

Generalitat de Catalunya (2014). Muncat: Municipis i comarques de Catalunya. Pàgina del municipi de Premià de Mar. Històric d'alcaldes de Premià de Mar. Consultat el 21 de febrer del 2014. Adreça web: <http://www.muncat.gencat.cat/index.php?page=consulta&mostraEns=0817270005&accio=alcaldes>.

GESOP (2011). Breu de dades, Usos d'Internet a Catalunya. Consultat el 23 de març del 2014. Adreça web: http://www.colpis.cat/files/documents/404_material.pdf.

Institut d'Estadística de Catalunya (2014). Pàgina del municipi de Premià de Dalt. Dades del 2013. Consultat el 12 de febrer del 2014. Adreça web: <http://www.idescat.cat/emex/?id=082303>.

Institut d'Estadística de Catalunya (2014). Pàgina del municipi de Premià de Mar. Dades del 2013. Consultat el 12 de febrer del 2014. Adreça web: <http://www.idescat.cat/emex/?id=081727>.

La Xarxa de Comunicació Local (2014). *Formació en Xarxa: Les redaccions integrades. El cas de Cugat.cat, d'emissora de ràdio a grup multiplataforma*. Consultat el 30 d'abril del 2014. Adreça web: <http://www.laxarxa.com/formacioenxarxa/noticia/les-redaccions-integrades-el-cas-de-cugat-cat-d-emissora-de-radio-a-grup-multiplataforma>.

Margenat, Joaquim (2013). *Documents per a la història de Premià de Mar*. Consultat el 26 de febrer del 2014. Adreça web: <http://historiadepremia.com/>.

Mataró Ràdio (2014). Perfil de Mataró Ràdio a Twitter. Consultat el 27 d'abril del 2014. Adreça web: <https://twitter.com/mataroradio>.

Ràdio Arenys (2014). Perfil de Ràdio Arenys a Twitter. Consultat el 25 d'abril del 2014. Adreça web: <https://twitter.com/radiopremiamar>.

Ràdio Premià de Mar (2014). Canal de podcasting de Ràdio Premià de Mar a la plataforma Ivoox. Consultat el 24 de febrer del 2014. Adreça web: <http://radiopremiademar.ivoox.com>.

Ràdio Premià de Mar (2014). Perfil de Ràdio Premià de Mar a Facebook. Consultat el 17 d'abril del 2014. Adreça web: <https://www.facebook.com/radiopremiademar>.

Ràdio Premià de Mar (2014). Perfil de Ràdio Premià de Mar a Twitter. Consultat el 24 d'abril del 2014. Adreça web: <https://twitter.com/radiopremiamar>.

Ràdio Premià de Mar (2014). Portal esportiu "Premià Esports". Consultat el 12 de febrer del 2014. Adreça web: <http://premiaesports.wordpress.com/>.

Ràdio Premià de Mar (2014). Portal informatiu "Premià Notícies". Consultat el 23 de febrer del 2014. Adreça web: <http://premianoticies.wordpress.com/>.

Ràdio Premià de Mar (2014). Portal web de l'emissora Ràdio Premià de Mar. Consultat el 12 de març del 2014. Adreça web: <http://www.radiopremiademar.org/>.

WordPress; Wikipedia (2014). Què és WordPress? Consultat el 21 de febrer del 2014. Adreces web: <http://wordpress.org/> i <http://en.wikipedia.org/wiki/WordPress>.

Wikipedia (2014). Ràdio Arenys. Consultat el 5 d'abril de 2014. Adreça web: http://ca.wikipedia.org/wiki/R%C3%A0dio_Arenys.

Bibliografia legal

Acord 94/2011, de 22 de juny, del ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya. *Declaració del Consell de l'Audiovisual de Catalunya en relació amb la prestació del servei públic de comunicació audiovisual d'àmbit local*. 2.

Acord 160/2013, d'11 de desembre, del ple del Consell de l'Audiovisual de Catalunya. *Recomanacions en matèria d'organització i funcionament dels serveis públics audiovisuals d'àmbit local*. 3.

Consell de l'Audiovisual de Catalunya (2011). *Instrucció general del Consell de l'Audiovisual de Catalunya sobre els límits a la presència de comunicacions comercials al servei públic de ràdio de Catalunya*. DOGC 5848 § (2011). Consultat el 4 de maig del 2014.

Ley 11/1991, de 8 de abril, de Organización y control de las emisoras municipales de radiodifusión sonora, BOE 85 § (1991).

Llei 22/2005, del 29 de desembre, de la comunicació audiovisual de Catalunya. DOGC 4543 § (2006). Consultat el 2 d'abril del 2014.

Fonts personals: entrevistes

Aguilar, Joaquim (2014). Entrevista personal amb el cap d'esports, excoordinador (2010-2013) i exdirector de Ràdio Premià de Mar (2007-2010). Premià de Mar, 15 d'abril del 2014.

Ariño, Gerard (2014). Entrevista personal amb el coordinador de Ràdio Premià de Mar (setembre 2013-març 2014). Premià de Mar, 14 de març del 2014.

Assens, Montse (2014). Entrevista personal amb la regidora i portaveu de Solidaritat Catalana a l'Ajuntament de Premià de Mar. Premià de Mar, 4 d'abril del 2014.

Barreras, Alfons (2014). Entrevista personal amb el cap de llista i portaveu al ple de la Coalició d'Esquerres (ICV-EUiA-E) a l'Ajuntament de Premià de Mar. Premià de Mar, 1 d'abril del 2014.

Buch, Miquel (2013). Conversa amb l'alcalde de Premià de Mar i president de l'Associació Catalana de Municipis (ACM). Premià de Mar, 3 de febrer del 2013.

Busquets, Lola (2014). Entrevista personal amb la directora del magazine matinal 'Tot d'una' de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 7 d'abril del 2014.

Cabot, Jaume (2014). Entrevista telefònica amb el coordinador de Vilassar Ràdio. 13 de maig del 2014.

Callau, Francesc (2014). Entrevista telefònica amb el gerent de 'La Cala Ràdio i Televisió' de l'Ametlla de Mar. 4 d'abril del 2014.

Cases, Jaume (2014). Entrevista amb el cap de llista i portaveu al ple del PSC a l'Ajuntament de Premià de Dalt. Premià de Dalt, 3 d'abril del 2014.

Cortijo, Irene (2014). Entrevista telefònica amb la responsable d'informatius de Ràdio Argentona, 13 de maig del 2014.

Cruz, Patrick (2014). Entrevista personal amb el portaveu al ple del Partit Popular a l'Ajuntament de Premià de Mar.

Farré, Laia (2014). Entrevista telefònica amb la responsable d'informatius de Ràdio Vilassar de Dalt. 13 de maig del 2014.

Gallardo, Maria Antònia (2014). Entrevista personal amb la responsable del departament d'administració, publicitat i voluntariat de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 16 d'abril del 2014.

Garcia, Pilar (2014). Entrevista telefònica amb la coordinadora d'EMUN FM Ràdio. 5 de maig del 2014.

Herrada, Miquel (2014). Entrevista personal amb el director de Cugat.cat. Sant Cugat del Vallès, 8 d'abril del 2014.

Navarro, Rafa (2014). Entrevista personal amb el director de Ràdio Premià de Mar (2007 i 2010-2012) i màxim responsable de Compagina. Premià de Mar, 15 de maig del 2014.

Pujol, Sebastià (2014). Entrevista personal amb el portaveu d'ERC a l'Ajuntament de Premià de Dalt i exalcalde del municipi (2004-2006). Premià de Dalt, 29 de març del 2014.

Rabadán, Vicenç (2014). Conversa amb el professor de Periodisme i cap de llista de la formació Alternativa Ciutadana de Rubí. Bellaterra, 15 de gener del 2014.

Ribet, Joan (2014). Entrevista personal amb el cap de llista i portaveu al ple de Crida Premianenca-Poble Actiu a l'Ajuntament de Premià de Mar. Premià de Mar, 1 d'abril del 2014.

Rodríguez, Aurora (2014). Entrevista personal amb la cap d'informatius de Ràdio Berga i DBerguedà.cat (2007-2013). Barcelona, 28 de març del 2014.

Ruffo, Bernabé (2014). Entrevista personal amb el president del Partit Popular de Premià de Dalt. Premià de Dalt, 14 d'abril del 2014.

Safont, Olga (2014). Entrevista personal amb la regidora de Comunicació de l'Ajuntament de Premià de Mar (PSC). Premià de Mar, 10 d'abril del 2014.

Solé, Carles (2014). Entrevista personal amb el cap tècnic i administrador web de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 12 d'abril del 2014.

Subirà, Antoni (2014). Entrevista personal amb el tinent d'alcalde de Territori de l'Ajuntament de Premià de Mar i regidor de CiU a l'Ajuntament de Premià de Mar. Premià de Mar, 26 de març del 2014.

Traïd, Xavier (2014). Entrevista personal amb el cap d'informatius de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 15 d'abril del 2014.

Urrea, Antoni (2014). Entrevista personal amb el regidor delegat de Recursos Humans i de l'emissora municipal de Premià de Dalt. Premià de Dalt, 26 de març del 2014.

Ventura, Enric (2014). Entrevista personal amb l'exredactor de Ràdio Premià de Mar (2008-2013) i redactor d'informatius de Mataró Ràdio. Premià de Mar, 9 d'abril del 2014.

Xarrié, Isabel (2014). Entrevista amb la directora de Premià de Dalt Ràdio. Premià de Dalt, 13 de març del 2014 i 2 de maig del 2014.

Fonts personals: sessions de treball amb voluntariat

Com s'ha explicat en la introducció del present treball, s'han realitzat sessions de treball amb una mostra del voluntariat de les emissores de Premià de Dalt i Premià de Mar. Es tracta d'un total de 18 persones participants o realitzadores de programes propis a les graelles d'una o altra emissora i que han estat seleccionades amb l'objectiu de conèixer les seves opinions envers el mitjà on col·laboren a més d'aquells elements positius i negatius que hi ha trobat durant la seva participació.

Es tracta d'un total de 16 voluntaris de Ràdio Premià de Mar i de 3 de Premià de Dalt Ràdio³⁰⁴. Aquest grup de voluntaris ha format part d'un total de sis sessions de treball (5 de Ràdio Premià de Mar, 1 de Premià de Dalt Ràdio). Les sessions s'han dut a terme en les següents dates:

Ràdio Premià de Mar.

Sessió 1.	26 de març
Sessió 2.	4 d'abril
Sessió 3.	9 d'abril
Sessió 4.	15 d'abril
Sessió 5.	17 d'abril

Premià de Dalt Ràdio.

Sessió 1.	31 de març
-----------	------------

³⁰⁴ La xifra suma una persona més del total citat atès el fet que una de les persones participants en el treball col·labora en ambdues emissores.

Els voluntaris i voluntàries de Premià de Dalt Ràdio i Ràdio Premià de Mar que han pres part del treball són els següents:

Nom	Emissora	Programa
Aracil, Josep.	Premià de Mar	Consell sènior
Blasco, Àlex.	Premià de Mar	Altres veus
Casadevall, Arnau.	Premià de Mar	Premià space, Tot d'una, Comencem bé
Céspedes, David.	Premià de Mar	L'hora punki, 21 per cent
Gumbau, Enric.	Premià de Mar	Informatius, El temps és boig
Llach, Marc.	Premià de Mar	Informatius, Tot d'una, El temps és boig
Martínez, Ramon.	Premià de Mar	Sound system
Montes, Sergi.	Premià de Mar	Premià space
Montesinos, Sara.	Premià de Mar	Altres veus, Consell sènior
Pagès, Àngel.	Premià de Mar	Altres veus, Sound system
Pañella, Pau.	Premià de Dalt	No se sap mai
Parra, Marc.	Premià de Mar	Premià space, Tot d'una, Comencem bé
Rom, Sabí.	Premià de Dalt	Ara per ara
Serra, Neus.	Premià de Dalt / Mar	Ràdio Bufalull, Tot d'una, Stil notx 91.4mg
Suárez, Àlex.	Premià de Mar	Tot d'una, Premià space
Terrones, Marc.	Premià de Mar	Informatius, Resum setmanal
Ventura, Enric.	Premià de Mar	Informatius, L'hora punki
Vinyals, Joan.	Premià de Mar	Fem rotllana

Annexos

Annex 1. Participació entitats a Premià de Dalt Ràdio

Entitats Premià de Dalt. Participació durant el període analitzat

Esportives

Premià de Dalt Club de Futbol	No participa	(0)
Club de Futbol Sala Premià de Dalt	No participa	(0)
Club de Bàsquet Premià de Dalt	No participa	(0)
Club Voleibol Premià de Dalt	No participa	(0)

Educatives

Escola Marià Manent	Periòdicament	(1)
Institut Valerià Pujol	Periòdicament	(1)
Escola Santa Anna	Periòdicament	(1)
Escoles Betlem	No participa	(0)

Culturals

Societat Cultural Sant Jaume	Periòdicament	(3)
Associació de Relataires en Català	Periòdicament	(1)
Òmnium Cultural	Periòdicament	(2)
Biblioteca Jaume Perich	Periòdicament	(2)
Colla Geganter de Premià de Dalt	Periòdicament	(1)
Jo Butaca Premià de Dalt	Periòdicament	(1)

Reivindicatives

Dones de Dalt	Periòdicament	(1)
---------------	---------------	-----

Polítiques

Convergència i Unió	Periòdicament	(1)
Partit dels Socialistes de Catalunya	Periòdicament	(1)
Partit Popular	Periòdicament	(1)
Esquerra Republicana de Catalunya	Periòdicament	(1)
Solidaritat Catalana	Periòdicament	(1)

Annex 2. Participació entitats a Ràdio Premià de Mar

Entitats Premià de Mar. Participació durant el període analitzat

Comerç	
Comerços Associats de Premià	Periòdicament (2)
AVECA Veïns i Establiments del Casc Antic	Periòdicament (1)
Esportives	
Club Esportiu Premià	Setmanalment (8)
Agrupació Bàsquet Premià	Setmanalment (7)
Centre Excursionista Premià	Periòdicament (1)
Club Natació Premià	Setmanalment (3)
Club Nàutic Premià	Setmanalment (4)
Club Hoquei Línia Premià	Setmanalment (5)
Educatives	
Escola Mar Nova	Periòdicament (2)
Escola El Dofi	Periòdicament (1)
Escola La Lió	Periòdicament (1)
Col·legi La Salle	Periòdicament (1)
Escola Sant Cristòfol	Periòdicament (0)
Escola Assís	Periòdicament (0)
Escola Montserrat	Periòdicament (1)
Institut Premià de Mar	Periòdicament (1)
Escola d'Adults	Periòdicament (1)
Culturals	
Patronat Social Premianenc	Setmanalment (3)
Associació Centre Cultural l'Amistat	Setmanalment (3)
Òmnium Cultural	Periòdicament (2)
Biblioteca Martí Rosselló	Periòdicament (2)
Grup fotogràfic Argent	Periòdicament (1)
Plataforma "Mar de Dones"	Periòdicament (1)
Reivindicatives	
Moviment 15-M	Setmanalment (5)
Plataforma Estació Premià	Periòdicament (2)
Plataforma Can Sanpere 100% públic	Periòdicament (4)
Plataforma Premià per l'escola pública	Periòdicament (1)
Polítiques	
Convergència i Unió	Setmanalment (4)
Partit dels Socialistes de Catalunya	Setmanalment (4)
Partit Popular	Setmanalment (4)
Crida Premianenca	Setmanalment (4)
Coalició d'Esquerreres (ICV-EUiA-EPM)	Setmanalment (4)
Esquerra Republicana de Catalunya	Periòdicament (1)
Procés Constituent	Periòdicament (2)
Socials / cooperació	
Premià amb el Sàhara	Periòdicament (0)
Associació Tarija	Periòdicament (1)
Casal Benèfic	Periòdicament (0)
Segle XXI, Grup de Suport a la Gent Diferent	Periòdicament (1)
Consell Sènior i Xarxa Eurosènior	Setmanalment (3)
Conex	Periòdicament (1)

Annex 3. Recursos tècnics de Premià de Dalt Ràdio.

- 7 auriculars
- 7 micròfons
- 2 telèfons fixes
- 1 taula de so
- 1 ordinador amb gestió d'àudios i emissió automàtica
- 1 ordinador d'oficina
- 1 unitat mòbil

Font: Xarrié, Isabel (2014). Entrevista personal amb la directora de Premià de Dalt Ràdio. Premià de Dalt, 2 de maig del 2014.

Annex 4. Recursos tècnics de Ràdio Premià de Mar.

- 15 auriculars
- 15 micròfons
- 12 telèfons fixes
- 8 ordinadors d'oficina (no integrats al gestor d'àudios ni de continuïtat)
- 4 gravadores
- 3 ordinadors amb sistema QEA de gestió d'àudios
- 3 ordinadors portàtils d'oficina
- 2 taules de so
- 2 unitats mòbils
- 2 telèfons mòbils
- 1 equip de continuïtat
- 1 equip d'emissió automàtica
- 1 equip d'emissió per Internet
- 1 vehicle propi
- 1 càmera web

Fonts:

Navarro, Rafa (2014). Entrevista amb l'exdirector de Ràdio Premià de Mar (2010-2012). Premià de Mar, 15 de maig del 2014.

Solé, Carles (2014). Entrevista amb el cap tècnic de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 12 d'abril del 2014.

Ventura, Enric (2014). Conversa amb l'exredactor d'informatius de Ràdio Premià de Mar. Premià de Mar, 9 d'abril del 2014.

Annex 5. Programació Ràdio Premià de Mar temporada 2012-2013

radiopremiademar.org 95.2 fm

En directe

Programació

Notícies

Descàrregues

Imatges

Especials

Contacta

Programació temporada 2012/13

Hora	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge
07h	COMENCEM BÉ!						
08h							
09 h	PREMIÀ NOTÍCIES MATÍ					FEM ROTLLANA	AUDITORIUM (R)
10 h	TOT D'UNA (de 10 a 13h)						
11 h							
12 h	CONEX AMB VOSALTRES		ESCOLES		PARLA L'ALCALDE CONSELL SENIOR	DIT I FET	ESPORTS CAP DE SETMANA
13 h	EL QUADERN DE LA SINDICADA					RESUM SETMANAL	
13.30h	PREMIÀ NOTÍCIES						
14 h	LA XARXA						
15 h	MINUTS MUSICALS					REALLY HOT COUNTRY (R)	TOT D'UNA LA SETMANA
16 h	DIT I FET (R)	LA TAULA RODONA (R)	ESCOLES (R)	LA TERTÚLIA POLÍTICA (R)	MIRANT AMUNT	SOUND SYSTEM (R)	
17 h	A CAU D'ORELLA	PA CIÈNCIA, LA NOSTRA	FREE KICKS FUTBOL	PELUTS	CHELSEA HOTEL	PREMIÀ SPACE (R)	CHELSEA HOTEL (R)
18 h	AUDITORIUM	I COM ESTÀS DE SALUT?	L'INTERNAUTA	RADIONOVEL·LA	RÀDIO BUFALULL	ESPORTS CAP DE SETMANA	ALTRES VEUS (R)
19 h	PREMIÀ NOTÍCIES VESPRE						CONVERSES VORA EL FOC (R)
19.30 h	PLANETARI						
20 h	LA TAULA RODONA	LA TERTÚLIA POLÍTICA	REALLY HOT COUNTRY	CONVERSES VORA EL FOC	EL TEMPS ES BOIG	ANEM AL CINE? (R)	OH MY RAPS (R)
21 h	PREMIÀ SPACE	SOUND SYSTEM	APLEC DE NIT	ALTRES VEUS	MIRA QUI CANTA	EL BÚFALO CARDIACO	L'INTERNAUTA(R)
22h	EMOCIÓ I SUPERACIÓ	LA PORTA DE L'ESCENARI	NO SE SAP MAI	L'HORA PUNKI	ANEM AL CINE?		L'HORA PUNKI (R)
23-02h	NITS TEMÀTIQUES						
02-06H	CONTINUÏTAT MUSICAL						

(r) reemissions

(r) reemissions

Notes

Marcats en vermell, programes realitzats per la plantilla de Ràdio Premià de Mar.

Marcats en verd, programes fets per voluntariat i entitats a Ràdio Premià de Mar.

Annex 6. Programació Ràdio Premià de Mar temporada 2013-2014

radiopremiademar.org 95.2 fm

En directe Programació Notícies Descàrregues Imatges Especials Contacta

Programació temporada 2013/14

Hora	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres	Dissabte	Diumenge		
06h	NOTÍCIES EN XARXA					LA XARXA			
07h									
08h									
09 h	PREMIÀ NOTÍCIES (edició matí)					FEM ROTLLANA	AUDITORIUM (R)		
10 h	TOT D'UNA (de 10 a 13h)						LA PORTA DE L'ESCENARI (R)		
11 h	CONEX AMB VOSALTRES					OH MY RAPS	COLORS PRIMARIS		
12 h						ESCOLES	PARLA L'ALCALDE CONSELL SENIOR	21%	ESPORTS CAPS DE SETMANA
13 h						EL QUADERN DE LA SINDICADA			
13.30h	PREMIÀ NOTÍCIES								
14 h	NOTÍCIES EN XARXA								
15 h	CONTINUÏTAT MUSICAL					REALLY HOT COUNTRY (R)	TOT D'UNA LA SETMANA		
16 h	21% (R)	VIA VERDA	ESCOLES (R)	LA TERTÚLIA POLÍTICA (R)	MIRANT AMUNT	SOUND SYSTEM (R)			
17 h	A CAU D'ORELLA	PAGESOS DE CIUTAT	CHELSEA HOTEL	PELUTS	OH MY RAPS (R)	ALTRES VEUS (R)	PUNTS SUSPENSIVUS (R)		
18 h	AUDITORIUM	I COM ESTÀS DE SALUT?	L'INTERNAUTA	PUNTS SUSPENSIVUS	INDIGEN	ESPORTS CAPS DE SETMANA	CONVERSES VORA EL FOC (R)		
19 h	PREMIÀ NOTÍCIES VESPRE						FREAKUÈNCIA MODULADA (R)		
19.30 h	PLANETARI								
20 h	TOT D'UNA TERTULIA ESPORTIVA (R)	LA TERTÚLIA POLÍTICA	REALLY HOT COUNTRY	CONVERSES VORA EL FOC	EL TEMPS ÉS BOIG	INDIGEN (R)	PREMIÀ SPACE (R)		
21 h	JAZZ FM	SOUND SYSTEM	PREMIÀ SPACE	ALTRES VEUS	COCODRIL CLUB	EL BÚFALO CARDIACO	L'INTERNAUTA (R)		
22h	COLORS PRIMARIS	LA PORTA DE L'ESCENARI	FREAKUÈNCIA MODULADA	L'HORA PUNKI	DEMESENLLÀ		L'HORA PUNKI (R)		
23h	LA XARXA								
00-06H	CONTINUÏTAT MUSICAL								

(r) reemissions

(r) reemissions

Notes

Marcats en vermell, programes realitzats per la plantilla de Ràdio Premià de Mar.
Marcats en verd, programes fets per voluntariat i entitats a Ràdio Premià de Mar.

Annex 7. Evolució personal contractat de Ràdio Premià de Mar (2004- 2014)

maig 2014

Coordinació: Francesc Triola
Informatius: Xavier Traïd
Esports: Joaquim Aguilar
Magazine: Lola Busquets
Tècnica: Carles Solé
Administració: Maria Antònia Gallardo

març 2014-maig 2014

Informatius: Xavier Traïd
Esports: Joaquim Aguilar
Magazine: Lola Busquets
Tècnica: Carles Solé
Administració: Maria Antònia Gallardo

setembre 2013-març 2014

Coordinació: Gerard Ariño
Informatius: Xavier Traïd
Esports: Joaquim Aguilar
Magazine: Lola Busquets
Tècnica: Carles Solé
Administració: Maria Antònia Gallardo

Estiu 2013

Coordinació i xarxes: Joaquim Aguilar
Informatius: Xavier Traïd
Magazine: Lola Busquets
Tècnica: Carles Solé
Administració: Maria Antònia Gallardo

Temporada 2012-2013

Coordinació i xarxes: Joaquim Aguilar
Informatius: Xavier Traïd
Enric Ventura
Esports: Enric Sànchez
Magazine: Lola Busquets
Tècnica: Carles Solé
Administració: Maria Antònia Gallardo

Temporades 2010-2011 i 2011-2012

Direcció: Rafa Navarro

Coordinació i xarxes: Joaquim Aguilar

Informatius: Xavier Traïd

Enric Ventura

Esports: Enric Sànchez

Magazine: Lola Busquets

Tècnica: Carles Solé

Administració: Maria Antònia Gallardo

Temporades 2008-2009, 2009-2010 i 2010-2011

Direcció: Joaquim Aguilar

Informatius: Xavier Traïd

Esports: Enric Sànchez

Programes: Enric Ventura

Lola Busquets

Tècnica: Carles Solé

Administració i publicitat: Maria Antònia Gallardo

Temporada 2007-2008

Direcció: Joaquim Aguilar

Informatius: Xavier Traïd

Esports: Miquel Agut

Programes: Enric Ventura

Lola Busquets

Tècnica: Carles Solé

Administració i publicitat: Maria Antònia Gallardo

Any 2007

Direcció: Rafa Navarro

Informatius: Xavier Traïd

Esports: Miquel Agut

Programes: Joaquim Aguilar

Lola Busquets

Tècnica: Carles Solé

Administració i publicitat: Maria Antònia Gallardo

Temporades 2004-2007

Direcció: Núria de José

Informatius: Joaquim Aguilar

Esports: Miquel Agut

Programes: Xavier Traïd

Lola Busquets

Tècnica: Carles Solé

Administració i publicitat: Maria Antònia Gallardo

Annex 8. Proposta de programació nou mitjà Premià de Dalt + Premià de Mar Ràdio.

Esquema graella. Feiners, de dilluns a divendres

06h	Informació local i nacional: XCL
07h	Informatiu matinal (1er bloc de 07-07:30h, XCL 07:30-08h i directe de 08 a 09h)
08h	
09h	Magazine matinal des de Premià de Dalt i Premià de Mar
10h	
11h	
12h	
13h	Bloc informatiu del migdia (informatiu general)
14h	Informació local i nacional: XCL
15h	Programes d'altres emissores locals, preferentment del Maresme
16h	Magazine de tarda de la XCL amb col·laboracions pròpies
17h	
18h	Programes de voluntariat
19h	Bloc informatiu del vespre (informatiu general i informatiu esportiu)
20h	
21h	Programes de voluntariat
22h	
23h	Informació local i nacional: XCL / Bloc informatiu vespre (redifusió)
00h	Nits musicals temàtiques (i/o redifusió continguts del dia)

* Butlletins horaris locals des de les 9 del matí i fins les 22 de la nit.
09h, 10h, 11h, 12h, 15h, 16h, 17h, 18h, 20h, 21h, 22h.

Programació en directe íntegra de les 7 del matí fins les 23 de la nit.

Esquema graella. Dissabtes i diumenges

08h Informació local i nacional: XCL

09h

10h

Programes de voluntariat i/o retransmissions esportives

11h

12h

13h Bloc informatiu cap de setmana

14h Informació local i nacional: XCL

15h

16h

17h Programes de voluntariat i/o retransmissions esportives

18h

19h

20h

21h

Programes de voluntariat i/o redifusió continguts setmana

22h

23h

00h Selecció musical o redifusió continguts setmana

Agraïments

Abans de tancar el present document, és d'obligació una menció per a agrair l'atenció i la feina de la cinquantena llarga de persones que han permès que aquest treball hagi acabat veient la llum. Amb dedicació, cercant moments per a participar-hi i sent sempre disposats a explicar i detallar tot allò que se'ls preguntava, agraeixo la feina dels voluntaris de Premià de Dalt Ràdio i Ràdio Premià de Mar que s'han prestat a col·laborar durant el primer semestre del 2014, de la plantilla de l'emissora del municipi marítim i, especialment, de la directora de Premià de Dalt Ràdio que, en tant que única persona contractada, ha estat disposada a atendre trucades i reunions en força ocasions per a explicar tots els detalls i dubtes que sorgien sobre la situació de l'emissora. Agraïment també als periodistes d'altres mitjans de comunicació locals de tota la geografia catalana que, explicant els seus casos singulars, han permès confegir propostes més que interessants basades en projectes que ja són en marxa i que mereixen ser vistos com a referents.

Finalment, la darrera de les mencions –i la que mereix més agraïment– és per a qui ha dirigit com a tutora aquest estudi permetent que allò que eren simplement algunes idees aïllades hagin anat mutant fins a esdevenir, amb el pas dels mesos i de les reunions, aquest complet document.

Premià de Mar, 1 de juny del 2014.